jó tlan

A BUDAPESTI MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI

FELSŐBB LEÁNYISKOLA ÉS LEÁNYGIMNÁZIUM

B 373/II

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1914—1915-IKI
NEGYVENEDIK ISKOLAÉVÉRŐL.

KÖZLI
DOMBÓVÁRI RÉVY FERENC FŐIGAZGATÓ,
AZ ISKOLA IGAZGATÓJA.

991

ORSZÁGOS KÖZPONTI KÖZSÉGI NYOMDA RÉSZV.-TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., GYÁR-UTCA 40 SZ.

B 373/11
13729

VÁROSI KÖNYVTÁR
BUDAPEST ❁ KÖZPONT
B 373/11

állami
és gimná-
1914-15.

fa
ziu

KÜLÖN GYŰJTEMÉNY
ÖN ENGEDÉLYLYEL ADHATÓ KI

FSZEK Központi Könyvtár
0 010004 341467

BUDAPEST
SZÉKES-
FŐVÁROS

[Egy. Tanulók.] Felsőbb Leányiskola
1963

A BUDAPESTI MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI

FELSŐBB LEÁNYISKOLA ÉS LEÁNYGIMNÁZIUM

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1914—1915-IKI
NEGYVENEDIK ISKOLAÉVÉRŐL.

KÖZLI
DOMBÓVÁRI RÉVY FERENC FŐIGAZGATÓ,
AZ ISKOLA IGAZGATÓJA.

ORSZÁGOS KÖZPONTI KÖZSÉGI NYOMDA RÉSZV.-TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., GYÁR-UTCA 40. SZ.

B373/III
13729
1885
2012

de Pécsy Ilona.

†

A Budapesti M. Kir. Állami Felsőbb Leányiskola és Leánygimnázium tanári testülete mélységes fájdalommal jelenti, hogy nagyrabecsült, szeretett kartársa

dr. PÉCSY BÉLA

rendes tanár,
a cs. és kir. 23. gyalogezred tartalékos hadnagya

folyó évi október hó 11-én, életének 31-ik, tanári müködésének 6-ik évében, a Lasci-Murovane mellett vivott csatában az északi harctéren hősi halált halt.

Betöltötte, amit mint tanár hirdetett: Dulce et decorum est pro patria mori. Elvesztését szivből fájlalják családja mellett kartársai, tanitványai, jóbarátai. Hiányát érezni fogja a magyar tudományosság és a magyar tanitásügy, amelynek kiválóan képzett, buzgó és nagyreményekre jogositó munkása volt.

De nem panaszkodunk, inkább elmondjuk Sokrates szavaival: Te halni indultál, mi élni, de hogy melyikünk indult jobb cél felé, az mindenki előtt titok, kivéve az Istent.

Budapest, 1914. október 27-én.

Áldás emlékére.

I.

Dr. Pécsy Béla †

A nagy idők nagy áldozatokat követelnek.

Mi is meghoztuk a magunk áldozatát, szeretett kartársunk, dr. Pécsy Béla hősi halálában.

Egy borongós októberi napon, amikor „észak rémes árnyai" is erősen kisértettek, jött el hozzánk e hősi cselekedet első híre, fájdalmas bizonytalanságban tartván mindannyiunk lelkét, míg végre engednünk kellett a kérlelhetetlen valóságnak, hogy dr. Pécsy Béla, intézetünk r. tanára, a cs. és kir. 23. gyalogezred tart. hadnagya, 1914. október hó 11-én a Lasci—Murovane mellett vívott csatában az északi harctéren golyótól találva hősi halált halt.

Így szólt a hír és nagy volt a mi fájdalmunk, mélységes a mi meghatottságunk — mivel nagy volt a mi veszteségünk is.

Dr. Pécsy Bélában egész embert vesztettünk el: oly kialakult, határozott egyéniséget, minőt ritkán lehet találni a hasonló korúak közt.

Egyéniségének legkiemelkedőbb vonása a komoly életfelfogás, a szigorú kötelességteljesítés volt. Legékesebb bizonyságait épen a harctéren adta: a hadiékítményes katonai érdemkereszttel való kitűntetés, mely sajnos, csak halála után érte és az a kísérő levél, melyben bajtársai a legteljesebb elismerés és a komoly meghatottság hangján vesznek búcsút tőle, az igazi hőstől, erről a hű kötelességteljesítésről beszélnek. És ebben a tekintetben nem ismert megalkuvást; ez a szempont volt mértéke embertársainak megítélésében is. Innen eredt nagyrészt az érintkezésben való nemes tartózkodása, mely azonban nem zárta ki a meleg

közvetetlenséget sem. Mert e szigorú életfelfogása valami csodálatosan jóságos szelídséggel párosúlt benne, melyről legközelebbi hozzátartozói, barátai és tanítványai tehetnének bizonyságot.

Tanulmányai az antik világ körébe vonták és a klasszikusok tanulmányozásán kiművelt szelleme a nagy ideálok szolgálatába hajtotta, eszményi gondolkodásúvá tette: tisztelte a tekintélyt és szeretettel csüngött a hagyományokon, amint hogy nemcsak hazájának, hanem egyházának is hű fia volt.

Tudományos készültsége is nagy vesztesége iskolánknak, valamint szaktudományának is. Már első „Platon és Aristoteles állama" című értekezése feléje fordította a tudósok figyelmét és amikor a Philologiai Társaság a rendelkezésére álló egyetlen jutalomdíjat először adta ki, Pécsy Béla értekezését koszorúzta meg vele.

Azóta is többször közölt magvas ismertetéseket, bírálatokat, telve volt tudományos ambícióval — de terveit nem valósíthatta meg. Mert miután magánéletét oly szerencsésen elrendezte, szerető hitvese és édes gyermeke körében oly boldog volt, amikor a legharmónikusabb családi élet tiszta világában levethette volna a küzdő férfi lenyügöző gondjait és felszabadulva nemes lendülettel indulhatott volna tudományos ambíciója kielégítésére: le kellett tennie a tollat és kardot ragadni helyébe . . .

Valóban nagy a mi fájdalmunk, de nem panaszkodunk, mert tiltja hazaszeretetünk és dicsőségesen elhunyt barátunk szelleme. Hiszen ő maga írta szerető hitvesének, a halál sejtelmével: „Szeretem hazámat és azért szívesen áldozom fel életemet és azt a boldogságot, hogy benneteket láthassalak."

Milyen egyszerű és egyszerűségükben megható szavak!

Az életnek milyen mélységei tárúlhattak föl irójuk lelke előtt!

És ez a nemes férfiú ott pihen már a chirovi jezsuita kolostor temetőjében, a harci zaj után a csend és béke ölén. És bár messze földön tért örök pihenésre, síri szelleme nem marad egyedül, mert mi mindnyájan: tisztelői, barátai és tanítványai, időnkint felkeressük őt egy bús sóhajtással az emlékezésnek szárnyain — szeretett hitvese és kedves gyermekei pedig úgyis állandóan vele lesznek — a viszontlátásig.

Dr. Lersch Ernő.

II.

Az iskola célja és irányai.

Iskolánk 1905 óta kettős címet visel, a felsőbb leányiskola és leánygimnázium címét s ennek megfelelően két irányban szolgálja a nemzeti nőnevelés ügyét.

Mint *felsőbb leányiskola* „első sorban művelt lelkü, jó magyar nőket akar a hazának nevelni, akik ép oly hasznos tagjai legyenek a művelt társadalomnak, mint amennyire meg tudják majd állani a helyüket szükebb körükben, a családban, mint feleség és anya."

Ebből következik, hogy az iskola eredeti céljának megfelelően, csak az általános műveltséget akarja megadni tanulóinak és semmiféle életpálya különleges érdekeit nem tarthatja szeme előtt.

Idők folyamán azonban bizonyos gyakorlati célokkal is összefüggésbe hozták a felsőbb leányiskolát, így pld. IV. osztályából átléphetnek növendékei a tanítónőképző intézetbe, sőt VI. osztályából felvételi vizsgálat alapján annak III. évfolyamába juthatnak. Ilyenformán a gyakorlatban a felsőbb leányiskola a polgári iskola szerepét is betölti s bizonyos fokig a tanítónőképzőt is helyettesíti.

Pedig hangsúlyoznunk kell, hogy a felsőbb leányiskola szervezete egyáltalán nem olyan, amely bizonyos fokú tanulmányokat kívánó életpályák előkészítésére alkalmas volna.

Épen azért, mivel a feldolgozásra váró tanítási anyag hat évfolyamra van elosztva, ezt az iskolát közben — pld. a IV. osztály elvégzése után — elhagyni, a tanítás céljának teljes félreismerésére vall s egyszersmind azzal a veszedelemmel jár, hogy

a megkezdett tanulmányok jóformán minden irányban befejezetlenek maradnak. Mert a felsőbb leányiskola alsó négy osztályának munkája semmikép sem azonosítható a polgári leányiskoláéval. Ez négy éves tanfolyamában — a francia nyelvet leszámítva — feldolgozza az ismereteknek ugyanazt a körét, amelyet a felsőbb leányiskola, a tanulmányi idő rövidebb voltához képest kisebb terjedelemben ugyan, de teljesen kikerekítve, míg a felsőbb leányiskola alsó négy osztályában egyes tárgyak az elosztásnál fogva vagy egészükben, vagy jelentékeny részükben tárgyalásra sem kerülnek. Ennélfogva a tanítónőképző s más ehhez hasonló előképzettséget kívánó szakiskolák számára nem a felsőbb leányiskola, hanem csakis a polgári iskola lehet az előkészítő.

Viszont a felsőbb leányiskola hat osztályának elvégzése nem elég alkalmas alap arra, hogy valaki a tanítónőképző harmadik évfolyamába beléphessen. Ez utóbbi iskola ugyanis első évfolyamától kezdve különleges céljának megfelelő tanítástervet követ, amely semmikép sem felel meg a felsőbb leányiskoláénak. S ha valaki sikerrel leteszi is a felvételi vizsgálatot, mindig meg fogja érezni, hogy két évet nem abban a gyakorlati irányú intézetben töltött. Mindenesetre méltányos, hogy egyes kivételes esetekben azoknak, akiket a felsőbb leányiskola elvégzése után a szükség arra kényszerít, hogy valamilyen irányú szakműveltséget szerezzenek, bizonyos feltételekkel addigi tanulmányaikat beszámítsák, de rendszeressé tenni azt, hogy egy iskola más, tőle szervezetében elütő iskola helyettesítőjévé legyen, egyik iskolanem érdekéből sem ajánlatos.

Ha tehát a szülők gyermekeik igazi érdekeit tartják szemük előtt, csak azokat adják felsőbb leányiskolába, akiknek céljuk csupán az általános műveltség megszerzése, akiket ellenben valamely kisebbfokú képesítéssel járó életpályára akarnak kiképeztetni, kezdettől fogva a polgári iskolába járassák.

Előkészítő szerepet a felsőbb leányiskola csak azóta nyert, amióta a vele kapcsolatos gimnáziumot alsó négy osztályára építették; erről azonban később szólunk.

Mivel a hat osztályos felsőbb leányiskola tanítástervének keretébe csak a már végleg megállapodott ismereteket veheti fel s ezekkel is jórészben csak általánosságban foglalkozhatik, a mai korban, amidőn a tudományokban, művészetekben, politikai és társadalmi téren úgyszólván egymást érik a felfedezések, irányváltozások, a hat évi tanfolyamon szerezhető ismeretanyag már

nem elégítheti ki teljesen mindenkinek a műveltségi szükségleteit. Ezen a bajon segít az intézetünkben újjászervezett és kiegészített két éves *továbbképző tanfolyam*, melynek célja a felsőbb leányiskolában szerzett műveltség fejlesztése, mélyítése és a gyakorlati élet követelményei szerint való kiegészítése.

Ez magyarázza meg egyrészt a tanfolyam tárgyainak összeállítását, másrészt feldolgozásuknak módját.

Míg a felsőbb leányiskola az ismeretek rendszerezésére törekszik, addig a továbbképző tanfolyam a már rendszeres ismeretek közül időről-időre kiragad egy-egy nagyobb kört s részletes feldolgozásával az odavágó ismereteket lényegesen mélyíti s egyszersmind példát ad és serkent hasonló irányú önmunkásságra, másrészt pedig az ismeretek olyan ágait is bővebb tárgyalás alá veszi, amelyek a felsőbb leányiskola hat osztályában vagy csak főbb vonásaikban, vagy épen nem fordultak elő. E tanfolyam tanítási anyagának részletes kimutatása képet ad nemcsak a szerzett ismeretek mineműségéről, hanem részben a feldolgozás módjáról is. Kiegészítésképp csak azt tartjuk még szükségesnek megjegyezni, hogy e tanfolyamban mindig a gyakorlati szempont vezet, azért igen gyakoriak is a tanulmányi kirándulások a növendékekkel különböző múzeumokba, kiállításokra, esztétikai, történelmi, művészettörténeti, háztartási ismereteiknek szemlélet útján való tökéletesítése, elemi iskolákba, kisdedóvókba, a nevelés gyakorlati tanulmányozása végett.

Ilyenformán e tanfolyam mindazok számára, akik főiskolai tanulmányokat végezni nem akarnak, igen alkalmas betetőzés arra, hogy az egész társadalmat mozgató kérdések iránt érdeklődő, azokat megértő s egyszersmind a családi élet ügyes-bajos dolgait is ismerő és velök szeretettel foglalkozó nőkké váljanak.

Mivel e tanfolyam bizonyítványainak semmi, úgynevezett képesítő értékük nincs, ezért a tanítás és tanulás sokkal nagyobb szabadságot élvez, mint a felsőbb leányiskolákban, egyébként azonban e növendékekre is ugyanazok a szabályok érvényesek, mint az iskola többi tanulóira. Még azt sem engedhetjük meg, hogy egyesek a tárgyaknak csak bizonyos csoportját válasszák ki saját tetszésük szerint, mert ez az engedmény ellenkeznék az intézmény ama céljával, hogy harmonikus, minden irányban egy és ugyanazon megbízható alapon fejlődő, modern műveltséget adjunk a reánk bízott ifjú leányoknak.

A leánygimnázium a magasabb tanulmányokra készít elő.

Tanításterve, a mely lehetőleg megközelíti a fiúgimnáziumét, a felsőbb leányiskola alsó négy osztályára helyezkedik s csak az V. osztálytól kezdve válik el tőle. Mivel a gimnáziumi tanulmányokban igen jelentékeny helyet foglalnak el a klasszikus nyelvek, vagy legalább a latin, ezekből kellő eredménynek elérését pedig főkép az a nyelvi képzés segíti elő, melyet a tanulók a felsőbb leányiskola négy osztályában a magyaron kívül a német és francia nyelv tanulásával nyernek, épen ezért azok számára, akik később gimnáziumi irányban készülnek tanulni, ajánlatos, hogy az alsó négy osztályt felsőbb leányiskolában végezzék. Mert felvételi vizsgálat alapján a polgári iskola negyedik osztályából jövő tanulók is bejuthatnak ugyan a gimnáziumba, de ezek legtöbbje annyira híjával van a nyelvi képzettségnek, hogy a klasszikus nyelvekben igen nagy nehézséggel kell küzdeniök. Ezért azoknak a polgári iskolai tanulóknak, akik gimnáziumot szándékoznak végezni, ajánlatos, hogy a modern nyelvekkel behatóbban foglalkozzanak, mint amennyire a polgári iskolai tanítástery keretében tenni szokták.

A leánygimnázium növendékei a nyolcadik osztály sikeres elvégzése után érettségi vizsgálatot tesznek. A jelesen (és bizonyos feltételek mellett a jól) érettek előtt megnyílik a tudományegyetem orvosi és bölcsészeti kara (aki görög nyelvet nem tanul, az a bölcsészeti karon csak mennyiségtan-természettani, földrajz-természetrajzi és gyógyszerészi szakra léphet), a képzőművészeti főiskola (rajztanárképző) és budapesti Kereskedelmi Akadémia.

III.

Az 1914/15. iskolaév története.

Isten segítségével, a most befejezett iskolaévvel betöltötte iskolánk fennállásának negyvenedik évét. Érdemes volna megállani itt kissé és visszatekinteni arra a szép multra, amelyet átéltünk. Érdemes volna számot vetni magunkkal: vajjon megfelelt-e iskolánk annak a bizalomnak, amely létesülése első perceitől fogva körülrajongta; megfelelt-e annak a várakozásnak, amely hozzá fűződött s annak a feladatnak, amelynek megoldására vállalkozott?

Ezidőszerint azonban le kell mondanunk e kérdések fejtegetéséről, amint lemondiunk e jelentékeny mozzanat megünnepléséről is e komoly napokban, amelyek lelkünk minden erejét más irányban kötik le.

A beszámolást tehát jobb időre hagyjuk az évfordulót azonban mégis megemlítésre érdemesnek tartottuk.

Az iskolaév kezdete. Az iskolaévet szeptember 15-én nyitottuk meg. A tanítást szeptember 16-án kezdtük s folytattuk minden fönnakadás nélkül az iskolaév végéig.

Az osztályok száma. Osztályaink száma a lefolyt iskolaévben is 18 volt és pedig a felsőbb leányiskolában az összes (I—VI.) osztályok párhuzamosak voltak, melyekhez járultak a továbbképző tanfolyam I—II. és a gimnázium V—VIII osztályai.

Nevelés és tanítás. A leánynevelésben azt az elvünket, hogy nem pusztán s talán nem is annyira tudásának magas foka, mint inkább lelkének nemessége képesíti a művelt nőt magasztos hivatására, minden irányban és minden erőnkkel iparkodunk érvényre juttatni. Ezért egyformán oszlik meg gondunk a *nevelés* és *tanítás* között.

Különösen nagy gonddal ápoljuk ifjuságunk vallás-erkölcsi nevelését, mert tudjuk és valljuk, hogy ezen kell alapulnia a nő egész műveltségének. Nem is mulasztunk el semmit ennek támogatására.

A téli hónapok kivételével a tanulók a következő módon vettek részt az istentiszteletben: a róm. kath. ifjúság az esztergomi főegyházmegyei hatóság engedelmével minden vasárnap és ünnepen az iskola tornatermében részesült szentmisében és szentbeszédben; az ág. ev. és ref. vallásuaknak havonkét kétszer az iskolában, az izraelitáknak pedig minden pénteken szintén az iskolában volt istentiszteletük. Ezenkívül imádság előzte meg és fejezte be a naponkénti tanítást, s évközben is minden felekezetnek megadtuk a módot vallásos áhitatának gyakorlására. A róm. kath. növendékek négyszer járultak a szent gyónáshoz és áldozáshoz; az iskolaév elején, karácsonykor, husvétkor és az iskolaév végén A husvéti szent gyónást két napig tartó lelki gyakorlat előzte meg. Minden alkalommal a szervita-atyák és egyes hitoktató urak voltak szívesek segítségére lenni hitoktatónknak. Fogadják ezért köszönetünket.

A *testi nevelésről* is minden irányban gondoskodunk. Ha a tél megengedi, szép, tágas udvarunkon vigan foly a korcsolyázás. A tornaórákat használjuk föl, hogy növendékeink ezt az egészséges és edző sportot, — mindig kellő felügyelet mellett — gyakorolhassák.

A testgyakorlást növendékeink nagy kedvvel és nagy eredménnyel végezték az intézetnek jól berendezett tornatermében és szép udvarán.

A testi nevelésről való gondoskodáshoz számítjuk még azokat az intézkedéseket is, amelyeket növendékeink munkájának megkönnyítése céljából teszünk. Magában az iskolában a tanítás órarendjének gondos elkészítésével igyekszünk meggátolni a növendékek megterhelését. A testgyakorlás, a rajz, ének és női kézimunka óráit, mint részben üdítő órákat, a nehezebb elméleti tárgyak közé osztjuk be.

A német és francia nyelv tanításában a tanulókat ezidén is 20—25-ös csoportokra osztottuk, amelyek egyforma terv szerint végezték az előirt anyagot, sőt az osztályok népessége miatt a II. III. és IV. osztályban a magyarból is. Így a kisebb létszám mellett több idő jutott arra, hogy a tanár az egyes tanulókkal foglalkozzék, amire az élőnyelvek tanításában a beszédkészség elsajátítása céljából igen nagy szükség van.

A rajztanításban a fősulyt a természet után való rajzolásra és az önálló tervezésre helyeztük. Közhasználati és díszítési tárgyakat természet után rajzoltak növendékeink. A díszítéshez szolgáló elemeket is közvetetlenül a természetből, díszített tárgyakról, hímzésről stb. vették. — E célra szép gyűjteményünk van, amelyet évről-évre gyarapítunk.

Az élő és részben mozgó alakok rajzolásában maguk a növendékek szolgáltak modellül.

A szabadban való rajzolást néhány kirándulás alkalmával is gyakorolták.

A tanári értekezletek. A tanári testület az iskolaév folyamán 16 rendes és 4 rendkívüli értekezletet tartott, amelyben behatóan foglalkozott a növendékek viseletével, szorgalmával és haladásával. Ezenkívül az igazgató külön is tartott értekezleteket az egyes szakok tanáraival a tanítás egyöntetűsége végett. Külön értekezletet tartott még a tanítónőkkel is, mint a nevelők főőreivel s velük és az egész testülettel teljes egyértelemben odatörekedett, hogy a szeretettel párosúlt bánásmód életre keltse azt az öntudatos bizalmat és ragaszkodást, amely nélkül a nevelés munkája áldásos sohasem lehet.

A szülők látogatása. A szülőkkel igen sűrűn érintkeztünk. Minden osztályfőnek és minden tanítónőnek, tanárnak volt hetenkint egy-egy kitűzött órája, amikor a szülőknek felvilágosítást adott, az igazgató pedig e célból naponkint rendelkezésre állott.

Sok szülő igen jól kihasználta az így nyújtott alkalmat, akadtak azonban, akik csak sürgetésünkre kerestek fel bennünket, sőt voltak olyanok is, akikben még ismételt kérésünk sem volt képes nagyobb érdeklődést kelteni. Akik azonban nem restelték ezt a kis fáradságot, észlelhették is eredményét, mert csak a szülői ház és az iskola teljes összhangja és egy úton járása biztosíthatja a nevelés sikerét. A szülőkkel *négyszemközt* való érintkezés minden irányban nagy haszonnal jár s nem egy esetünk akadt, hogy a szülő csak általunk ismerte meg teljesen gyermekének lényeges hibáit, míg viszont a szülők felkeltett bizalma juttatott bennünket egyes növendékeink olyan tulajdonságainak megismeréséhez, amelyeket tudni az iskolának nagyon szükséges. Ennek az *individuális* és a szülői házzal egyetértő nevelő eljárásunknak sok örömét is élvezzük, részint a növendékeink körében tapasztalt sikereink szemlélésében, részint pedig azokban az elis-

merő, hálás szavakban, a melyekkel a szülők fáradságos munkánkat jutalmazzák.

Szemléltető oktatás. Az elméleti tanítás támogatására a lefolyt iskolaévben is tettünk tanulmányi látogatásokat. A megfelelő osztályokkal voltunk a Nemzeti Színház több klasszikus előadásán, a Művészházban, a Műcsarnokban, a Szépművészeti Muzeumban, az Ernst-féle Muzeumban, a Ráth-Muzeumban és megnézték a Brocky kiállítást. Az Uránia tudományos színházban az iskolaév folyamán háromszor vettek részt összes növendékeink a számunkra délelőtt 10—12-ig rendezett külön előadásokban. Ide sorozhatjuk azokat a szimfonikus ifjúsági előadásokat is, amelyeket serkentésünkre növendékeink családi felügyelet mellett mindig tömegesen látogattak.

Mindazoknak, akik a fentemlített érdekes és tanúlságos kirándulásokat szives jóakaratukkal támogatták, hálás köszönetet mondunk.

Iskolai ünnepeink a következők voltak: szeptember 9-én az iskolai év megnyitása; október 6-án az osztályfők méltatták az egyes osztályokban a nap emlékét; november 19-én Erzsébet királyné emlékezetét kegyeletes ünneppel ültük meg, melyen Valkovszky Erzsébet rendes tanítónő tartott emelkedett szellemű emlékbeszédet, növendékeink énekkara pedig Mészölyné Fehér Elza vezetése mellett alkalmi dalokat énekelt. Március 15-ét az osztályfők méltatták osztályonkint. Május 9-én nagy siker kíséretében *Mészölyné Fehér Elza* énektanítónőnk mutatta be az ének tanításának fényes eredményét *a háborúban megvakult harcosaink javára* rendezett iskolai hangversenyen, melynek a következő műsora volt:

1. Mihalovich Ödön: Királyhimnusz. Énekelte a IV—VI. osztály kara.

2. Szász Károly: Két honvéd. Szavalta *Perczel Erzsébet*, gimn. VI. oszt. tanuló.

3. Stojanovits Jenő: János vitéz. Szavalattal egybekötött daljáték. Szereplői voltak: Jancsi: *Csuka Jolán*, VI/b. oszt. tanuló. Iluska: *Taksonyi Piroska*, III/b. oszt. tanuló. Mostoha: *Schwarz Ilona*, IV/a. oszt. tanuló. Strázsamester: *Prisänder Lili*, IV/b. oszt. tanuló. Francia király: *Soós Klára*, IV/a. oszt. tanuló. Francia királyleány: *báró Ohrenstein Magda*, VI/b. oszt. tanuló. Óriáskirály: *Schön Erzsébet*, V/a. oszt. tanuló. Öreg óriás: *Mende Teréz*, IV/a. oszt. tanuló. Elbeszélő: *Sarbó Magdolna*, gimn. VI. oszt. tanuló.

4. *Trojan Johannes*: Der Krieg. Szavalta *Révai Mária*, tov. képző I. oszt. tanuló.

5. *Fáy—Hackl*: Rákóczi-induló. Énekelte *az ifjuság teljes kara.*

Hangversenyünkön nagyszámú előkelő közönség vett részt s a legnagyobb elismeréssel adózott a kiváló tanár munkájáért s az előadás nyujtotta élvezetért. A hangverseny az erkölcsi siker mellett még 1000 koronát is juttatott a haza védelmében megvakult hőseink javára.

Ez alkalommal felülfizettek: Sándor János belügyminiszter úr 13 kor., gróf Zichy Rafaelné úrnő 20 kor., br. Ohrenstein Henrikné úrnő 50 kor., dr. Gönczy Mór min. osztálytanácsos úr 4 kor., csepelyi Weiss Manfréd úr 100 kor., Valkovszky Erzsébet úrnő 4 kor., az énekkar tagjai koszoru megváltás címén Mészölyné úrnő útján 180 kor., Medek Vincéné úrnő 20 kor., Odor Emilia úrnő 2 kor., Révy Ferenc főigazgató 10 kor., az Orsz. Közp. Községi Nyomda R.-T. pedig a hangverseny műsorát a kegyeletes cél iránt díjtalanul szállította 15 kor. értékben. Mindezekért hálás köszönetet mond az igazgatóság.

Egészségügyi állapot. Az ifjúság egészségének ápolása kiváló gondunk tárgya. Osztálytermeinket minden óra után szellőztetjük, mialatt növendékeink télen az osztályok előcsarnokát képező, jól fűtött, tágas üdülőhelyeken és folyosókon, a jobb idő beálltával pedig itt és a szép udvarkertben töltik idejüket. A központi fűtésnél fogva összes termeinkben és folyosóinkon egyenlő a hőmérsék. Osztályaink rendes hőmérséke 15 fok R. A levegő túlságos kiszáradását a fűtőtestekre alkalmazott víztartókkal akadályoztuk meg. Padlóink dustless-olajjal vannak beeresztve, ami a por képződését lehetetlenné teszi. Emellett minden osztályunkban van még külön Pick-féle szellőztető-készülék is. Növendékeink ennélfogva állandóan tiszta és jó levegőben vannak. Az intézet összes helyiségeiben a legnagyobb tisztaság uralkodik.

A *második himlő-védőoltás tekintetében* az igazgatóság szigorú ellenőrzést gyakorolt. Ragadós betegségbe csak kevesen estek, de mégis több növendéket kellett a hatóság megkeresésére hosszabb-rövidebb időre az iskola látogatásától eltiltanunk azért, mert a családban ragadós betegség fordult elő.

A ragadós betegség miatt kitiltott növendékeket csak akkor bocsátottuk újra iskolába, ha hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolták, hogy a fertőzés lehetősége megszűnt.

A szemvizsgálatot iskolaorvosunk, dr. Győri Bella szeptember havában végezte. Ragadós szembetegséget nem észlelt, de felhasználtuk a vizsgálat eredményét arra, hogy a lehetőség szerint minden osztályban ennek megfelelően ültettük el növendékeinket.

Mikor iskolánk egészségi állapotáról ekképen kedvező jelentést adunk, fájó szivvel emlékezünk meg egy kedves, jó növendékünk elvesztéséről. *Blaskovich Márta*, gimn. V. oszt. tanuló 1915. évi április 16-án visszaadta szelid lelkét Teremtőjének. Emlékét őrzik szerető tanárai és pályatársai.

A tanártestület ügyei. Testületünkben ebben az iskolaévben is nagy változás történt.

1. *Décsei Janka*, iskolánk kiváló tanára nyugalomba vonult. Távozását, nagy tudását, meleg szívét, mellyel évtizedeken át kalauzolta ifjuságunkat a természet világában és nevelte tanítványait a magyar haza és családi élet rajongó szeretetében, soká fogja sinyleni iskolánk. Ő felsége, a király is elismerte a magyar közművelődés, kiválóképen pedig a magyar leánynevelés terén szerzett nagy érdemeit, mikor nyugalomba vonulása alkalmával *a felsőbb leányiskolai igazgató* címmel tűntette ki.

Décsei Janka erre a kir. kitűntetésre, valamint az őt körülvevő nagy elismerésre méltán rászolgált. A magyar leánynevelésnek kevés olyan lelkes és hivatott munkása volt, amilyennek őt ismertük. Értékes pályáját a budai tanítónőképzőben kezdte, ahol öt évet töltött olyan eredménnyel, hogy utána a vall. és közokt. miniszterium a besztercebányai áll. felsőbb leányiskola internátusának igazgatásával bízta meg, melyet később hasonló minőségben a máramarosszigeti és lőcsei áll. felsőbb leányiskolák internátusával cserélt fel. E nagysikerü nevelő munkája után Budapestre vágyott, iskolánkhoz, ahova rendes tanítónő minőségben át is helyezte a miniszter. Ebben a minőségében érte az az elismerés, hogy a VIII. fizetési osztályba való kinevezésével a rendes tanári címben részesült. Áldásos működését már a mult iskolaévben nem folytathatta; betegsége miatt szabadságon volt, míg most végképen megvált iskolánktól, hogy munkás életének további éveit a jól kiérdemelt nyugalomban tölthesse. Nyugalmába feljebbvalóinak nagy tisztelete és elismerése, kartársainak őszinte szeretete s a szülők, tanítványai ezreinek benső hálája kiséri. Adja Isten, hogy még soká gyönyörködhessék nemes munkája eredményében!

2. A Décsei Janka nyugalomba vonulásával megüresedett természetrajz-kémiai tanári állást a vall. és közokt. miniszter úr olyképen töltötte be, hogy kinevezte rendes tanárrá *dr. Lehotay Mária* helyettes-tanárt, s mivel a természetrajz és kémia óráinak száma népes iskolánkban még egy szaktanár kinevezését kívánta, erre *Tirscher Berta* rendes tanárt helyezte át a vall. és közokt. miniszter úr a pozsonyi áll. felsőbb leányiskolából.

3. *Valkovszky Erzsébet* rendes tanítónőt a máramarosszigeti áll. felsőbb leányiskolából a vall. és közokt. miniszter úr hasonló minőségben iskolánkhoz helyezte át.

4. A hazánk védelmében megdicsőült dr. *Pécsy Béla* felejthetetlen kartársunk helyettesítésére a latin nyelvben az első féiévben *Roseth Arnold* úr, a tanárképző-intézetnek, a görög nyelvben pedig az egész iskolaéven át *dr. Reibner Márton* úr a VI. ker. államgimnázium jeles tanárai, iskolánk gimn. irányának sok éven át alapvető munkatársai voltak szívesek vállalkozni, amiért itt is hálás köszönettel adózunk ismételt nagylelkü és nagyértékü támogatásukért. Az első félév végén a vall. és közokt. miniszter úr az állásra *dr. Zibolen Endrét*, a budapesti VIII. ker. államgimn. rendes tanárát helyezte át hasonló minőségben.

5. *Dr. Visnya Aladárt*, iskolánk rendes tanárát a vall. és közoktatásügyi miniszter úr a soproni áll. felsőbb leányiskola igazgatójává nevezte ki. Amennyire fájlaljuk a jeles tanár távozását, éppen olyan örömmel tölti el lelkünket az a tudat, hogy kiváló tehetségeit a soproni jóhírü iskola élén még inkább fogja érvényesíthetni a magyar nemzeti leánynevelés javára.

6. *Dr. Prónai Lajos* kartársunk a háboru első percétől fogva mind maig honvédő kötelességet teljesít az északi harctéren. Helyettesítésére hazafias áldozatkészséggel önként és díjtalanul vállalkozott dr. Hoffmann Frigyes úr, az Eötvös-kollégium jeles tanára. Örömmel sietett segítségünkre azon a helyen, amelyet oly kiváló sikerrel töltött be még nemrég, mint a magáét, s ahonnan fájdalommal láttuk akkor távozását.

Ugyancsak hasonló hazafias áldozatkészségből önként sietett segítségünkre dr. *Sebestyén Károly* úr, az Orsz. Szini Akadémia kiváló tanára, aki az első félévben a gimn. VI. oszt.-ban a latin nyelvet, s az egész iskolaévben a gimn. VIII. osztályában a filozofiai propedeutikát tanította — teljesen díjtalanul. Hazafias áldozatkészségükért a vall. és közokt. miniszter úr mind a két

jeles tanárnak köszönetét fejezte ki, amihez mi itt hozzáfűzzük a magunk és tanítványaink hálaját is.

7. *Mantèl Armand* óraadó tanárunkat a háboru kitörése francia földön érte, hadi fogolyként ott tartották mindezideig. Helyettesítésére a vall. és közokt. miniszter úr ideiglenesen *Főzmayer Etelkát*, a máramarosszigeti áll. felsőbb leányiskola rendes tanárát rendelte.

8. *Dr. Pécsy Béláné* családi okból március 1-től az iskolaév végeig szabadságon volt; helyettesítésére a vall. és közokt. miniszter úr *Sándor Irmát*, a soproni áll. felsőbb leányiskola rendes tanítónőjét rendelte ki.

A tanárok irodalmi működése. *Révy Ferenc* főigazgató újra átdolgozta a „Magyar olvasókönyv a polg. és felsőbb leányiskolák II. oszt. számára" c. olvasókönyvének 8-ik kiadását.

Dr. Friml Aladár a Magyar Középiskola szerkesztője.

Dr. Fritz József hivatalos bírálatokat készített és szaklapokba jogi cikkeket irt.

Hermann Róza szociális cikkeket irt a Katholikus Háziasszonyok Országos Szövetsége hivatalos lapjába.

Incze József tanügyi és társadalmi cikket irt egyik napilapba s a budapesti Philológiai Társaság megbízásából készülő nagy görög szótár sajtó alá kerülő íveit revideálta.

Dr. Sebestyén Károly a Budapesti Hirlap belső munkatársa volt.

Dr. Takáts György harmadik kiadásra újból átdolgozta a felsőbb leányiskolák V-ik osztálya számára irott *Ujkor története* c. iskolakönyvét.

Dr. Zibolen Endre irt a Magyar Középiskola c. szaklapba.

Jótékonyság. Nagy gonddal ápoljuk és irányítjuk tanulóink lelkében az igazi jótékonyság iránt való helyes érzéket. Alkalmat rá az idei súlyos esztendő adott bőven. Fel is használtunk mindent, hogy megörökítsük bennük a mai nagy idők emlékét, olyképen, hogy az egész életükön át melegágya legyen honleányi kötelességeik életre kelésének. Amit ezen a téren tenni lehetett, abból sem testületünk sem növendékeink nem mulasztottak el semmit. Egész lelkünkkel állottunk kötelességeink szolgálatába. Miben nyilvánult meg ez, elmondják a következő adatok:

1. Legelső sorban érdemesek a megemlítésre tanítványaink készpénzbeli adományai, s ebben is kiválóan az a megható, nemes áldozatkészség, amellyel *a lábadozó sebesültek* sorsa iránt

érdeklődtek. Az igazgató egyetlen szavára, úgyszólván pár óra alatt jelentkeztek tanulóink, a népesebb osztályok külön-külön, a kevésbbé népesek pedig kettő-kettő együtt egy-egy lábadozó sebesült katona havi tartásdíjának fedezésére, az igazgató határozott kívánsága szerint, *tisztán a maguk zsebpénzéből.* Következménye ennek az lett, hogy 1914. november havától fogva osztályainknak *15 kedves lábadozó katonájuk volt és van ma is, akiknek eltartására havonkint 900 koronát fizetnek be a „Magyar szent korona országainak Vöröskereszt-Egyesülete lábadozó sebesülteket elhelyező bizottsága" pénztárába.* Lelkesedésüket mutatja az, hogy az iskolaév befejezésével sem hagyták abba önként vállalt kötelezettségüket, hanem még a julius—augusztusi szünet idejére is előre befizették a havi járulékot, sőt akadtak osztályok, amelyek már a szeptemberi részt is összegyüjtötték. Lehetetlen azt leirni, hogy milyen szeretettel csüngtek osztályaink „az ő kedves lábadozó katonáik" sorsán. Osztályfőik vezetése mellett gyakran ellátogattak a Budapesti Gyermekkert-Egyesület helyiségeibe, a VII. ker. Akácfa-utcába, s elhalmozták őket kegyeletes ragaszkodásuk minden jelével. Cigaretta, cukorkaféle, csokoládé, narancs, sütemény stb. stb. mindig bőven jutott, sőt egész uzsonnák is előfordultak. Az Egyesület nagylelkű elnöke, méltóságos *Molnár Viktor* nyugalm. államtitkár úr mindig szivesen adott rá alkalmat, hogy édes jó gyermekeink ennek a lelkükben maradandó nyomot hagyó hazafias örömüknek élhessenek. *Mély hálával adózunk ő Méltóságának, aki megértette célunkat és közénk állott nevelő munkánk támogatására.*

De lelkes növendékeink áldozatkészsége ezzel nem merült ki; ott voltak ők egyebütt is mindenütt, ahol a súlyos idők okozta sebeket gyógyítani kellett. Beszéljenek a tettek magukért, ime pénzadományaik sorozata:

1.	A harctéren megsebesült lábadozó katonák ellátására eddig	8700 K — f.
2.	Harcoló katonáink karácsonyi ajándékára .	580 „ — „
3.	„ „ özvegyei és árvái számára	300 „ — „
4.	A harctéren megvakult katonáink számára .	720 „ — „
5.	Kézimunka-anyagra a katonák számára (a magukéi feldolgozása után)	319 „ 53 „
6	Alkalmi adományok, virágmegváltás stb. címen	307 „ — „
7.	Bibliából vett jeligés levelező-lapokért befolyt	18 „ — „
8.	Vöröskereszt-bélyegekért	10 „ — „

9. Auguszta gyorssegély bélyegekért	48 K	— f.
10. Szövetségi hűség-jelvényekért	130 „	— „
11. Ifjusági jelvényekért	245 „	— „
12. Az osztályok jótékony perselyeinek tartalmából	44 „	35 „
Összesen befolyt	11.421 K	88 f.

Mindezt készpénzben áldozták tanítványaink a haza oltárára. Nem közvetetlenül, de főképen az ő munkájuk eredménye az a szép anyagi siker is, melyről már az „Iskolai ünnepségek“ cimén megemlékeztünk.

A jótékony célt szolgáló iskolai hangverseny a háboruban megvakult katonáink számára a belépőjegy árakból és a felülfizetésekből 1000 koronát juttatott.

Hozzáadva ezt a fentebb kimutatott összeghez, sebesült katonáink javára **ifjuságunk révén befolyt összeg: 12.421 K 88 f.**

Ezen kívül méltó módon rótták le kötelességüket egyéb téren is. Az iskolaév kétharmadrészében, a kézi munka óráiban rendesen, valamint az esetleg megüresedett órákon is megsebesült katonák számára dolgoztak az összes osztályokban. A feldolgozott anyag beszerzésére 1156 K-át fordítottunk, melyből 206 K-át növendékeink adtak hozzá. Ennyit adtak *bevallva*, de sokkal többet a maguk vásárolta anyagokban. Ebből készítettek 550 drb hósapkát, 500 pár érmelegítőt, 650 drb térd-, lábszár- és testmelegítőt, 300 drb meleg alsó ruhát, 40 drb baslikot hadba vonult katonáink számára.

Sokkal többre rúg azonban növendékeinknek egyéb adománya, melyekkel legnagyobb részt sebesült katonáink sorsán óhajtottak könnyíteni, jórészben azonban a társadalom egyéb szükségleteinek pótlásában is részt akartak venni szívük jóságával. Ezekből az adományokból felemlítjük a következőket:

a) *Sebesültek részére*: testi fehérnemű 1000 drb, zsebkendő 600 drb, törülköző 100 drb, ágynemű 150 drb, asztalnemű 50 drb, felső ruha 25 drb, papucs 250 pár, szappan 400 drb, bot 50 drb, könyv 700 drb, narancs 1650 drb.

b) *Fővárosi óvók és szegény gyermekek részére*: fehérnemű 400 drb, felső ruha 250 drb.

c) *Egyéb adományok*: sebkötöző vásznak, tépés, írószerek, levélpapiros és levelezőlap; különböző nyelvű napilapok és folyóiratok, szivar, cigaretta, gyujtó, társasjátékok, élelmiszerek, gyermekjátékok stb. stb. megszámlálhatatlan mennyiségben.

Emellett az általános jótékonyság mellett egy-egy osztály

és egyesek külön is gyakoroltak felemlítésre méltó jó cselekedetet. Igy a IV. b) osztály Szekeres Margit osztályfő buzdítására a IX. ker. Ernő-utcai napközi otthonban 6 hónapon keresztül 15 gyermeknek adott naponta ozsonnát. Maguk is meglátogatták s gyümölcsöt, süteményt, játékot osztogattak szét. Karácsonykor 25 gyermeket öltöztettek téli ruhába nagyrészt a maguk zsebpénzéből s maguk munkájával (sapka, keztyű stb.). Karácsonyfát díszítettek s játékot, babát, könyvet, süteményt juttattak mind a huszonöt gyermeknek.

Hermann Teréz tanítónő felhivására és Szerémi Alajos tanár útmutatása szerint az „*Országos Rokkant- és Árvaalap*" *javára* a városligeti iparcsarnokban rendezett *magyar vásárra* magyar divatképet rajzoltak: Máthé Margit, Roheim Adrienne, Szitár Judit IV. a); Fábry Izabella IV. b); Csató Edit, Gellén Katalin, Czeisberger Janka VI. a); Hölle Hermina, Király Rózsi VI. b); Sándor Klára, Sulyok Helén, Zoufaly Mária gimn. VI., Kuszka Lidia, Scheiber Mária, Taksonyi Magda gimn. VII. osztályos tanulók.

Mindez ifjuságunknak olyan cselekedete, amely dicsérő szóra nem szorul. Zsenge lelküknek ezt a magasztos érzését tartsa meg és gyarapítsa az isteni Gondviselés és az idők folyása szeretett hazánk és nemzetünk javára! Ők maguk pedig élvezzék nemes tettük legméltóbb jutalmát öntudatuk elismerő, megnyugtató szózatában.

Az 5 és 6 pontban említett adományok részletes kimutatása a következő:

a) A beirás alkalmával 6–6 koronát adtak a sebesült katonák javára *Redlich Ilona*, *Zwark Ilona* I a), *Munk Erna*, *Nagy Erzsébet*, *Rajna Erzsébet* I b), *Neumann Mária* III. a) és *Gergely Magdolna* III. b) oszt. tanulók. Ugyanerre a célra *Grosz Mária* II. a) oszt tanuló 50 K-t, *Zárai Anna* II. b) oszt. tanuló 10 K-t.

b) Miklós napján a II. a) osztály 7 K 10 f, a II. b) osztály 20 K 60 f; Hermann Teréz tanítónőnek neve napján virágmegváltásúl a II a) és IV. a) osztály együtt 20 K, a gimn. V. oszt. Bacherné születése napján virágmegváltásúl a vak katonák számára 30 K; ugyancsak e címen ujra Bacherné tanítványai 32 K; a IV. b) osztály Szekeres Margit osztályfőjük utolsó óráján a rokkantak javára 31 K 50 f s a vak katonák javára 12 K.

c) *Dr. Tuzson János* egyetemi tanár úr 300 db. Begonia-

rexet ajándékozott iskolánknak azzal a céllal, hogy árusítsuk el ifjuságunk közt a sebesült katonák javára. Ebből befolyt 132 K 20 f.

d) Mágocsy-Dietz Sándorné urnő a bibliából vett jeligés levelező-lapokat adott elárusitásra jótékony célra; ebből befolyt 18 K.

e) Jótékony adomány. Dr. Reinitz Jakab ügyvéd úr 50 K-át adott valamely iskolánk keretében levő jótékony cél javára. Mi a háborúban megvakult katonáknak juttattuk el ezt is. Hálás köszönetet mondunk érte a nagylelkű adakozó úrnak.

Nem maradt azonban hátra az őt megillető hazafias kötelességének teljesítésében a tanártestület sem. Ide tartozik a hadi kölcsönökre való jegyzése összesen 38.000 K-val. A hadbavonultak családtagjainak országos segítő-bizottságához havi részletekben eljuttatott 1522 K-át s ezt közös elhatározás szerint folytatja a háboru egész tartama alatt tovább is.

Emellett kegyeletes gondoskodását kiterjesztette a haza védelmében hősi halált halt kartársának árvájára is, akinek számára „Sárika-alap" címén 1000 K-át helyezett el nyümölcsöző tőkéül.

A testület nőtagjai közül többen végeztek elismerésre méltó munkát a hadi kórházak körében.

Jutalmazások. Az „Odor Emilia" személyes alap kamataiból Odor Emilia úrnő intézkedése szerint két tanulónk kapott 50—50 K jutalmat, nevezetesen: *Balkányi Júlia* a VI. A) és *Lángh Aranka*, a gimn. VIII. oszt. tanulói.

A „Bacher Ilona" személyes alap ez isk. évi kamatát, 40—40 K-át Bacherné úrnő *Zambra* Szidónia g. V.) és *Péterffi* Margit gimn. VIII. oszt. tanulóknak adta.

Tandíjkedvezmény. Iskolánk szegénysorsu tanulói, amennyiben a követelményeknek megfeleltek, kisebb-nagyobb foku kedvezményekben részesültek a tandíjfizetés körül. Tanulóink létszámának 26 százaléka élvezett ez iskolai év folyamán tandíjkedvezményt, azonfelül egyes méltánylandó esetekben a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr is több növendéknek adott rendkivüli fél-, illetőleg egész tandíjmentességet. A tanítás terén működő szülők gyermekei, ha rá méltóknak bizonyultak, a megszabott százalékon felül is teljes tandíjmentességben részesültek.

Alapjaink gyarapodása. *a) „Gimnáziumi ösztöndíjalap."* Az alap vagyona ezidő szerint 5066 korona 21 fillér.

Ezen összegből 4%-os koronajáradékban van 4000 korona

(névértékben), 6%-os magyar járadékban 850 korona hadikölcsön, 216 kor. 21 fillér készpénz pedig takarékpénztárban kamatozik.

Az alapot egyelőre csak gyarapítjuk. Mihelyt annyira felszaporodik, hogy 400 korona évi kamatot hoz, a jövedelmet iskolánkban gimnáziumi irányban tanuló szegényebb sorsu növendékek, első sorban tanárok gyermekei fogják élvezni. Az alapot Szuppán Vilmos kezdeményezte 1898-ban.

b) „*Odor Emilia-alap.*“ Ezt az 1903—1904. iskolai évben létesítették Odor Emiliának, iskolánk rendes tanárának volt tanítványai, 25 éves működésének jubileuma alkalmával, valamely, Odor Emilia által meghatározandó jótékony célra. Odor Emilia iskolánknak adta az alapot, azzal a céllal, hogy kamatait jó magaviseletü és szorgalmas növendékeink élvezzék.

Az alap vagyona ez idő szerint 3332 korona 98 fillér, melyből 3300 korona 6%-os magyar járadékban (hadi kölcsön) van, 32 korona 98 fillér készpénz takarékpénztárban kamatozik.

c) „*Bacher Ilona-alap.*“ Bacherné jubileuma alkalmára gyüjtötték régi tanítványai 1913-ban, arra a célra, hogy évi kamatát az ő kijelölése szerint egyik olyan tanítványa kapja, aki a francia nyelvben, mint az ünnepelt tanár kedves tárgyában, a legjobb haladást tanusítja.

Az alap vagyona ez idő szerint 2635 korona 69 fillér, melyből 2500 korona 6%-os magyar járadékban (hadi kölcsön) van, 135 korona 69 fillér pedig takarékpénztárban kamatozik.

d) „*Revy Ferenc-alap.*“ Az 1911—12 isk. év végén adták össze a gimn VIII. osztályu tanulói érettségi vizsgálatuk után a búcsulakoma megváltása címén. Évi kamatát majd az iskola egy tanulója fogja kapni.

Az alap vagyona ez idő szerint 595 korona 24 fillér, melyből 500 korona 6%-os magyar járadékban (hadi kölcsön) van, 95 korona 24 fillér pedig takarékpénztárhan kamatozik.

Látogatóink. Iskolánkat látogatásával kitűntette nagym. dr. *Jankovich Béla* vall. és közokt. miniszter úr. Meghallgatta a gimn. VI. osztályában a görög nyelv s a gimn. VII. oszt.-ban a latin nyelv és mennyiségtan tanítását. Tapasztalatáról elismeréssel nyilatkozott az igazgató előtt. *Dr. Alexander Bernát* egyetemi tanár úr a filozófia tanítását hallgatta meg a gimn. VIII. oszt.-ban. *Fest Aladár* tankerületi főigazgató úr az idén is meglátogatta iskolánkat.

Évzáró vizsgálatok. A VIII. osztálybeli növendékek osztályvizsgálatai május 10-én (vallástanból) és 11—12-én (a többi tárgyból) voltak.

Évzáró vizsgálatainkat május 20-tól május 27-ig tartottuk.

A róm. kath. növendékek hittan-vizsgálatát nagyságos és főtisztelendő Bakács Jánns érseki biztos, Budapest belvárosi apátplébános úr, az ág. ev. vallástani vizsgálatot nt. Kaczián János esperes, a ref. vallástani vizsgálatot nt. Haypál Benő lelkész az izr. vallástani vizsgálatot pedig dr. Munkácsi Bernát és dr. Fényes Mór szakfelügyelő urak vezették, mint kiküldött hitközségi elnökök. Köszönetet mondunk mindnyájuknak szíves fáradozásaikért.

Május 30-án d. e. hálaadó istentisztelettel befejeztük az iskolai évet és kiosztottuk az évvégi bizonyítványokat.

IV.

A tanári kar az 1914—1915 isk. évben.

A) Igazgató.

Dombóvári Révy Ferenc, felsőbb leányiskolai kir főigazgató, az állami, községi, róm. kath. és magán felsőbb leányiskolák m. kir. miniszteri biztosa, a József kir. herceg Szanatórium-Egyesület alelnöke, a Mária Dorottya-Egyesületnek választmányi, a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület igazgatósági tagja, az Országos Pead. Könyvtár és Tanszermuzeum igazgatóságának s az Orsz. Közoktatási Tanács tagja. Lakik: VI, Andrássy-út 65.

B) Tanárok és tanítónők.

1. **Özv. dr. Bacher Vilmosné-Goldzieher Ilona**, rendes tanár, a gimn. V. osztály feje. Lakik: VII, Erzsébet-körút 9.

2. **Bak Elza**, rendes tanár, a gimn. VI. osztály feje. Lakik: V., Lipót-körút 13.

3. **Barta Dezsőné dr. Büchler Rózsa**, bölcseletdoktor, rendes tanár, a továbbképző I. osztály feje. Lakik: VI., Csengery-utca 61.

4. **Beller Ilona**, rendes tanítónő. Lakik: IX. Lónyai-utca 25.

5. **Borosnyay Szeréna**, rendes tanítónő, az Orsz. Kath. Nővédő-Egyesület választmányi tagja, a fehérvári-úti Kath. Leánykör elüljárója, a szociális misszió-társulat és a fiatalkorúak felügyelő hatóságának tagja. Lakik: I, Csaba-utca 12.

6. **Egan Lujza**, rendes tanár, a Gyermekbarát-, Klotild- és Mária Dorottya-Egyesületnek választmányi tagja. Lakik: I. Bors-utca 17.

7. **Főzmayer Etelka,** a máramarosszigeti áll. felsőbb leányiskola rendes tanára, február 1-től szolgálattételre ideigtenesen intézetünkhöz beosztva, a VI. A) osztály feje. Lakik: IX., Bakács-tér 5. I. 1.

8. **Dr. Friml Aladár,** bölcseletdoktor, óraadó tanár, a VIII. ker. áll. főgimn. r. tanára, az Orsz. Közoktatási Tanács tagja. Tanította a görög nyelvet a gimn. VII. és görögpótló irodalmat a VIII. osztályban. Lakik: VII., Ilka-utca 32.

9. **Dr. Fritz József,** a jog- és államtudományok doktora, ügyvéd, óraadó tanár, a Kereskedelmi Akadémia tanára. Tanitotta a továbbképző I. és II. osztályában a jogi ismereteket. Lakik: V., Alkotmány-utca 8.

10. **Dr. Győri Bella,** a Charité poliklinika főorvosa, iskolaorvos és az egészségtan óraadó tanára. Lakik: VI., Andrássy-út 33.

11. **Dr. Heinlein Istvánné-Mauritz Matild,** rendes tanítónő, az a V. osztály feje. Lakik: IX., Ferenc-körút 3.

12. **Hermann Róza,** áll. felsőbb leányiskolai igazgatónő, a Kath. Háziasszonyok Orsz. Szövetségének választmányi tagja, Cselédképzőjének elnöke, a Magyar Háziasszonyok Orsz. Gazdasági Szövetsége alkoholellenes szakosztályának előadója, a Vöröskereszt választmányi tagja. A történelmi szertár őre. Lakik: V., Vilmos császár-út 78.

13. **Hermann Teréz,** rendes tanítónő, a Kath. Háziasszonyok Orsz. Szövetségének s a Magyar Védő-Egyesület igazgató-tanácsának tagja, a Magyar Háziasszonyok Orsz. Gazdasági Szövetsége hazai ipari szakosztályának elnöke, a Vöröskereszt választmányi tagja. A IV. A) osztály feje. Lakik: V., Vilmos császár-út 78.

14. **Dr. Hoffmann Frigyes,** bölcseletdoktor, a br. Eötvös kollegium r. tanára, óraadó tanár, tanította a magyar irodalmat a gimn. VII. osztályában az első félévben, a gimn. VIII. osztályában az egész éven át. Lakik: VI., Szondy-utca 45.

15. **Incze József,** áll. felsőbb leányiskolai igazgató, az intézet igazgatójának és a felsőbb leányiskolák m. kir. miniszteri biztosának helyettese, a Budapesti Philologiai Társaság és az Országos Középiskolai Tanáregyesület választmányi tagja. Lakik: VII., Király-utca 103.

16. **Józan Miklós,** unit. esperes-lelkész. Tanította az unit. vallástant. Lakik: II, Zivatar-utca 8.

17. **Kerner Margit,** rendes tanítónő, a III. B) osztály feje. Lakik: VIII. Aggteleki-utca 8.

18. **Kovács Emil,** a VI. és VII. ker. ref. parochiális kör lelkipásztora. Tanítottá a ref. vallástant és végezte az istentiszteletet. Lakik: VII., Városligeti-fasor 5—7.

19. **Özv. dr. Kurtz Gusztávné-Zelles Etelka,** rendes tanítónő, a Mária Dorottya-Egyesület választmányi tagja. Lakik: VII, István-út 11.

20. **Laczkovich Ilona,** rendes tanítónő, a III. A. osztály feje. Lakik: II., Kacsa-utca 21.

21. **Dr. Lehotay Mária,** bölcseletdoktor, rendes tanár, a Magyar Adria-Egyesület Adriakutató bizottságának tagja. A II. A) osztály feje, a természetrajzi szertár őre. Lakik: I., Csörsz-utca 15.

22. **Dr. Lersch Ernő,** bölcseletdoktor, rendes tanár, a tanári értekezletek jegyzője. Lakik: III, Zsigmond-utca 38.

23. **Lyka Károly,** a Művészet szerkesztője, mint óraadó tanította a művészettörténetet a továbbképző I—II. osztályában. Lakik: VI., Nagy János-utca 12.

24. **Özv. Makoldy Józsefné-Molnár Ilona,** rendes tanítónő, az Uránia Tud. Egyesület rendes, a Fővárosi Gyermekkert Egyesület választmányi tagja, a brassói Prot. Jótékony Nőegylet tiszteletbeli alelnöke, a magyar korona országainak Vörös Kereszt-Egylete brassói osztályának alelnöke, a József kir. herceg Szanatórium-Egyesület brassói fiókjának alelnöke. Lakik: VII, Damjanich-utca 12.

25. **Mantèl Armand,** a francia nyelv óraadó tanára. Az egész iskolaévben Franciaországban volt, mint hadi fogoly.

26. **Mészöly Kálmánné-Fehér Elza,** rendes tanítónő, a VI. B) osztály feje, a hangszerek (ének- és zeneművek) őre. Lakik: V., Vigadó-tér 2.

27. **Dr. Molnár Evelin,** bölcseletdoktor, rendes tanár, a gimn. VII. osztály feje. A méréstani szertár őre. Lakik: VIII., Népszinház-utca 40.

28. **Odor Emilia,** rendes tanár, a továbbképző II. osztályának feje. Az ifjusági könyvtár őre és a segítő könytár kezelője. Lakik: VI., Szív-utca 17.

29. **Odor Henrietta,** rendes tanítónő, a gimn. VIII. osztály feje. A földrajzi és a gazdaságtani szertár őre. Lakik: VI, Szív-utca 17.

30. **Dr. Pécsy Béla,** hőshalált halt a haza védelmében 1914. október 11-én.

31. **Dr. Pécsy Béláné-Kutlik Etelka**, rendes tanítónő, a VI. A) osztály feje, márc 1-ig. A női kézimunka-eszközök és gyüjtemény őre. Lakik: VI., Bulyovszky-utca 21.

32. **Dr. Prónai Lajos**, bölcseletdoktor, rendes tanár. A háboru kezdetével hadba szállt s ez idő szerint Oroszországban hadi fogoly.

33. **Rácz Adorjánné-Buzogány Ágnes**, rendes tanítónő, az V. osztály feje. Lakik: VI., Hunyadi-tér 12.

34 **Dr. Reibner Márton**, bölcseletdoktor, óraadó tánár, a VI. ker. főgimn. rendes tanára. Tanította a görög nyelvet a g. VI. osztályban Lakik: VI, Eötvös-utca 44.

35. **Roseth Arnold**, óraadó tanár, a tanárképzőintézet rendes tanára, tanította a latin nyelvet a g. V. osztályában február 15-ig. Lakik: V., br. Aczél-utca 3.

36. **Sándor Irma**, a soproni áll. felsőbb leányiskola rendes tanítónője, március 1-től intézetünkhöz szolgálattételre beosztva. Lakik: IV., Molnár utcza 36.

37. **Schlatter Alfrédné Juhász Krisztina**, rendes tanítónő. Lakik: V., Váci-út 72.

38. **Schmid Gyula**, a hittudományok borostyánosa, a Kath. Nővédő-Egyesület választmányi tagja. Tanította a római kath. vallástant és végezte az istentiszteletet. Lakik: VII., Damjanich-u. 10.

39. **Dr. Schwarcz Jakab**, okl. rabbi. Tanította az izr. vallástant és végezte az istentiszteletet. Lakik: VI., Szív-utca 14.

40. **Dr. Sebestyén Károly**, bölcseletdoktor, óraadó tanár, az Orsz színművészeti Akadémia tanára, tanította az esztétikát a továbbképző I—II. osztályában, az egyetemes irodalomtörténetet a továbbképző II. osztályában, latin nyelvet a g. VI. oszt. ban az első félévben és filozófiát a g. VIII. osztályában az egész iskolai év folyamán. Lakik: VIII., Népszinház-utca 19.

41 **Steuer Lajos**, VI—VII. ker. ev. lelkész. Tanította az ev. vallástant és végezte az istentiszteletet. Lakik: V., Katona József-utca 17.

42. **Szekeres Margit**, rendes tanítónő, a IV. B) osztály feje. Lakik: VII., Damjanich utca 18.

43. **Szerémi Alajos**, rendes tanár, a rajzszertár őre. Lakik: I., Alma-utca 9.

44. **Dr. Takáts György**, bölcseletdoktor, rendes tanár. A Kath. Tanáregyesület igazgató tanácsának tagja. A tanári könyvtár őre. Lakik: II., Tudor utca 5/c.

45. **Dr. Takáts Györgyné-Kistenmacher Emilia,** rendes tanítónő, Officier d'Akadèmie. Lakik: II., Tudor-utca 5/c.

46. **Tirscher Berta,** rendes tanár, az I. B) osztály feje. Lakik: I., Pasarét, Küküllő-utca 7.

47. **Urbányi Emilia,** rendes tanítónő, a tornaszertár őre. Lakik: VIII., Rákóczi-út 5.

48. **Valkovszky Erzsébet,** rendes tanítónő, az I. A) osztály feje. Lakik: I, Lágymányosi-utca 7.

49. **Dr. Zibolen Endre,** bölcseletdoktor, rendes tanár Lakik: VIII., Baross-u. 66.

C) Gyakorló tanárjelöltek.

1. **Blaskovich Izabella,** okl középiskolai tanár. Hallgatta dr. Bacherné-Goldzieher Ilona és dr. Lersch Ernő tanítását a III. A), V. A), g. VI. és VII. osztályban. Vezetésük mellett tanított a III. A) és a gimn. VII. osztályban.

2. **Bossányi Ferike,** okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Bacherné-Goldzieher Ilona tanítását a III. A), V. A), g V. és a g. VII. osztályban. Vezetése mellett tanított az V. A) és a g. VII. osztályban.

3. **Dr. Élő Ella,** szakvizsgálatot tett tanárjelölt. Hallgatta dr. Lersch Ernő és dr. Takáts György tanítását a g. V., VI. és VII. osztályban. Vezetésük mellett tanított a g. VI. és VII. osztályban.

4. **Jeney Gizella,** szakvizsgálatot tett tanárjelölt. Hallgatta dr. Takáts György tanítását a g. VII. osztályban.

5. **Krolovich Gyuláné-Kullmann Jolán,** okl. középisk. tanár. Hallgatta dr. Lersch Ernő és dr. Takáts György tanítását a g. V., VII. és VIII. osztályban.

6. **Dr. Móricz Dezsőné-Brüll Rózsa,** szakvizsgálatot tett tanárjelölt. Hallgatta dr. Takáts György tanítását a g. V., VI. és VII. osztályban.

7. **Schuber Ilona,** okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Takáts György tanítását a g. V., VI., VII. és VIII. osztályban. Vezetése mellett tanított a VIII. osztályban.

8. **Szilasi Klára,** okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Bacherné-Goldzieher Ilona és dr. Lersch Ernő tanítását a g. V. és VI. osztályban. Vezetésük mellett tanított ugyanazokban az osztályokban.

9. **Szőnyi Anna**, okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Lersch Ernő és dr. Takáts György tanítását a g. V. és VI. osztályban. Vezetésük mellett tanított ugyanazokban az osztályokban.

10. **Vadnai Olga**, okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Takáts György tanítását a g. VI., VII. és VIII. osztályban. Vezetése mellett tanított a VI. osztályban.

11. **Vámos Etelka**, okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Bacherné-Goldzieher Ilona és dr. Lersch Ernő tanítását a g. V. és VII. osztályban. Vezetésük mellett tanított ugyanázokban az osztályokban.

D) Házgondnoknő.

Özv. Horváth Lajosné. Lakik: VI., Andrássy-út 65.

V.

Kimutatás a tanári testület elfoglaltságáról tárgy és heti óraszám szerint.

Sorszám	Név	Tárgy	Felsőbb leányiskolai osztályok												Továbbképző		Gimnáziumi				Heti óra		
			I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		I.	II.	V.	VI.	VII.	VIII	tanítás	felügyelet	összesen
			a	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*									
1	**Révy Ferenc** főigazgató, az iskola igazgatója .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	**Özv. dr. Bacher Vilmosné, Goldzieher Ilona** . . .	német nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	2	2	18	3	21
		francia nyelv	—	—	—	—	4	—	—	—	3	—	—	—	—	2	—	—	—	—			
3	**Bak Elza**	mennyiségtan	—	4	—	2	2	2	—	—	—	2	2	2	—	—	—	4	—	—	20	2	22
4	**Barta Dezsőné, dr. Büchler Rózsa**	magyar nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	4	4	—	—	—	—	—	—	19	3	22
		német nyelv	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
5	**Beller Ilona**	francia nyelv	—	—	—	4	—	4	—	4	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	16	6	22
6	**Borosnyay Szeréna** . .	rajz	—	—	—	2	—	2	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	14	9	23
		torna	—	2	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
7	**Egan Lujza**	mennyiségtan	4	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	3	21
		természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—			
		csill. földr.	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
8	**Főzmayer Etelka** . . .	francia nyelv	—	—	4	—	4	—	4	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	15	5	20
9	**Dr. Friml Aladár** . . .	görög nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	8	—	8
		görögpótló irod	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3			
10	**Dr. Fritz József** . . .	jogi ismeretek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	—	2
11	**Dr. Győri Bella**	egészségtan	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	6	—	6
12	**Dr. Heinlein Istvánné, Mauritz Matild** . . .	német nyelv	—	3	3	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	7	21
		földrajz	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
13	**Hermann Róza**	tört.-földr.	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	3	3	—	—	—	—	—	—	16	5	21
		neveléstan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—			
14	**Hermann Teréz**	magyar nyelv	—	5	4	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	4	21

Sorszám	Név	Tárgy	Felsőbb leányiskolai osztályok												Tovább képző		Gimnáziumi				Heti óra		
			I		II.		III.		IV.		V.		VI.		I.	II.	V.	VI.	VII	VIII	tanítás	felügyelet	összesen
			a	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*									
15	**Dr. Hoffmann Frigyes** . .	magyar nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3*	3	6	—	6
16	**Incze József**	latin nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7	19	—	21
		görög nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5			
		gyorsirás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
17	**Józan Miklós**	unit. vallástan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1
18	**Kerner Margit**	történelem	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	5	21
		földrajz	2	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
		kézimunka	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
19	**Kovács Emil**	ref. vallástan	1		1		1		1		1		1		—	—	1[1]	1[1]	1	1	8	—	9[2]
20	**Özv. dr. Kurtz Gusztávné, Zelles Etelka**	német nyelv	3	—	—	3	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	8	20
21	**Laczkovich Ilona** . . .	magyar nyelv	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	6	20
		kézimunka	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
		szépirás	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
22	**Dr. Lehotay Mária** . . .	természetrajz	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	3	—	—	14	6	20
		vegytan	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
23	**Dr. Lersch Ernő** . . .	magyar nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	3	3**	—	21	—	21
		görögpótló irod.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3*	—	—			
		ókori irod.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1*	—	—	—	—	—			
		német nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	—			
24	**Lyka Károly**[4]	művészettört.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1*	1*	—	—	—	—	2	—	2
25	**Özv. Makoldy Józsefné, Molnár Ilona**	német nyelv	—	3	3	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	6	20
		kézimunka	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
26	**Mészöly Kálmánné, Fehér Elza**	ének	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		—	—	—	—	—	—	11	5	18[3]

* Az I. félévben. — ** A II. félévben.

[1] A gimn. V—VI. osztály a megfelelő felsőbb leányiskolai osztályokkal tanult együtt a vallástant. — [2] 1 órai istentisztelet. — [3] Karének a [1]I—III. és IV—VI. osztályokban heti 1—1 órában. Ezenkívül vasárnapokon és ünnepnapokon orgonakíséret a r. k. istentiszteleteken. — [4] Óráit a II. félévben betegsége miatt nem tarthatta meg.

Sorszám	Név	Tárgy	Felsőbb leányiskolai osztályok I. a	I. b	II. a	II. b	III. a	III. b	IV. a	IV. b	V. a	V. b	VI. a	VI. b	Továbbképző I.	Továbbképző II.	Gimnáziumi V.	VI.	VII.	VIII.	Heti óra tanítás	felügyelet	összesen
27	Dr. Molnár Evelin	mennyiségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	3	19	3	22
		természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4			
28	Odor Emilia	mennyiségtan	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	8	20
		neveléstan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	2	—	—	—	—			
		gazdaságtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—			
29	Odor Henrietta	német nyelv	3	—	—	—	3	—	3	—	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	17	4	21
		háztartástan	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
30	Dr. Pécsy Béláné—Kutlik Etelka	kézimunka	2	—	—	—	—	2	2	2	2		2		4		—	—	—	—	16	5	21
31	Rácz Adorjánné—Buzogány Ágnes	magyar nyelv	—	—	—	4	—	4	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	4	20
32	Dr. Reibner Márton	görög nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	—	5
33	Roseth Arnold	latin nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8[1]	—	—	—	8	—	8
34	Sándor Irma	kézimunka	—	—	—	—	—	2[2]	2[2]	2[2]	2[2]		2[2]		4[2]		—	—	—	—	14	—	14
35	Schlatter Alfrédné	francia nyelv	—	—	4	—	—	—	4	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	17	2	19
		angol nyelv	—	—	—	—	2				2		2		—	—	—	—	—	—			
36	Schmid Gyula	r. k. vallástan	2		2		2		2		2		2		2[4]	1[4]	2[4]	2[4]	2	1	15	—	16[5]
37	Dr. Schwarcz Jakab	izr. vallástan	2		2		2		2		2		2		2[4]	1[4]	2[4]	2[4]	2	1	15	—	16[5]
38	Dr. Sebestyén Károly	latin nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6[6]	—	—		—	12
		esztétika		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	II. félév I. félév	—	—
		egy. irod. tört.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—		—	—
		filozófia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2		—	6
39	Steuer Lajos	ág. h. ev. vall.	1		1		1		1		1		1		—	—	1[7]	1[7]	1	1	8	—	8

[1] Az I. félévben. — [2] Pécsy Béláné helyetteseképen 1915. márc.-tól jun.-ig. — [4] A továbbképző I—II., a vallástant a gimn. VII—VIII., a gimn. V—VI. oszt. pedig a felsőbb leányiskola V—VI. osztályával együtt tanulta. — [5] Havonként 1 óra istentisztelet. — [6] Az I. félévben. — [7] Együtt a felsőbb leányiskola V—VI. osztályával.

Sorszám	Név	Tárgy	Felsőbb leányiskolai osztályok I. a	I. b	II. a	II. b	III. a	III. b	IV. a	IV. b	V. a	V. b	VI. a	VI. b	Továbbképző I.	Továbbképző II.	Gimnáziumi V.	Gimnáziumi VI	Gimnáziumi VII.	Gimnáziumi VIII	Heti óra tanítás	Heti óra felügyelet	Heti óra összesen
40	**Szekeres Margit** . . .	történelem	—	—	2	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	5	21
		földrajz	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
		geom. rajz	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
		rajz	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
41	**Szerémi Alajos**	rajz	—	—	—	—	2	—	2	2	2		2		2[1]	2	2	2	2	2	18	—	18
42	**Dr. Takáts György** . .	történelem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	3	3	3	3	20	—	20
		ókori irod.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—			
		görögp. irod.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—			
43	**Dr. Takáts Györgyné, Kistenmacher Emilia** .	francia nyelv	—	—	—	4	—	4	—	4	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	16	4	20
		német nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—			
44	**Tirscher Berta**	természetrajz	2	2	—	2	—	—	—	—	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—	14	7	21
45	**Urbányi Emilia**	testgyakorlat	2	—	2	—	2	—	2	2	2		2		—	—	2	1	—	—	17	1	18
46	**Valkovszky Erzsébet** . .	magyar nyelv	5	—	4	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	4	21
		latin nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	6	—	—			
47	**Dr. Zibolen Endre**[2] . .	görögp irod.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	18	—	18
		ókori irod.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—			

[1] A továbbképző I—II. osztálya a gimn. VII—VIII. osztályával együtt tanulta a rajzot. — [2] A II. félévben.

VI.

Az 1914—15-ik iskolaévben használt könyvek jegyzéke.*

A) Felsőbb leányiskola.

I. OSZTÁLY.

Katholikusok számára:

	Korona
Bogisich. A gyermek szent fohászai. 13. kiad.	1.20
Róm. kath. nagyobb katechizmus (új). Középkiadás	—.64

Ágost. ev. vallásuak számára:

* *Bereczky S.* Uj testamentomi jellemképek	1.20
Uj testamentom zsoltárokkal	—.36

Református vallásuak számára:

Hamar I. Az isteni kijelentés az ó- és uj-testamentomban	1.20
Közönséges énekeskönyv reformátusok számára, zsebkiadás	1.20
Murányi János. Bibliai szemelvények könyve	3.—

Izraeliták számára:

Dékány Géza dr. Bibliai olvasmányok. I. A Tóra öt könyve	2.50
Héber imakönyv, 28. kiadás	1.—
Énekeskönyv	—.50

*

Révy. Magyar olvasókönyv, I. rész, 6. javított kiadás, fűzve	2.—
Révy. Kis magyar nyelvtan, I. rész	1.20
Markovics-Hegedüs. Német nyelv-, olvasó- s gyakorlókönyv, I. rész, 5. kiadás. Átdolgozta dr. Bacher Vilmosné	2.40
Simonyi. Földrajz felsőbb leányisk. I. oszt. számára, 3. kiadás	1.60
Kogutowicz K. Földrajzi iskolai atlasz, 11. kiadás	2.50
Décsei-Szécskay. Természetrajz, 2. kiadás	2.40

* A csillaggal jelölt könyvek helyett a jövő iskolai évben más könyvet használunk.

Szuppán-Krammer. Számtan felsőbb leányiskolák számára, I. füzet, 7. kiadás 2.60
Szuppán-Krammer. Mértan, 9. kiadás . . . . . 2.—
Vajda Pál. Szépirási minták . . . . . —.80
Hackl N. Lajos. Énektan. I. rész, 3. kiadás 1.50
Geszler. Uj magyar daloskönyv 1.50

II. OSZTÁLY.

Katholikusok számára:

Bogisich. A gyermek szent fohászai, 13. kiadás 1.20
Gerely József. Képes biblia. Külön kiadás polg. isk. részére, kötve . . 1.60

Ág. ev. vallásuak számára:

**Bereczky S.* Uj testamentomi jellemképek 1.20

Református vallásuak számára: mint az I. osztályban.

Izraeliták számára:

Héber imakönyv, 28. kiadás . . . . . 1.—
Weisz Miksa dr. Bibliai olvasmányok. II. A szentirás tört. könyvei . . 2.50
Énekeskönyv . . . . . —.50

*

Révy. Magyar olvasókönyv felsőbb leányisk. számára, II. rész, 7. kiadás . 2.20
Révy. Kis magyar nyelvtan, II. rész, felsőbb leányiskolák számára . . . 1.—
Markovics-Hegedüs. Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv, II. rész, 4. kiadás. Átdolgozta dr. Bacher Vilmosné 2.40
Theisz. A francia nyelv elemi tanfolyama, 9. kiadás, fűzve . . . . . 2.—
Takáts. A magyar nemzet története felsőbb leányisk. számára, 3. kiadás 1.80
Kogutowicz. Atlasz a magyar történelem tanításához . . . . . 2.—
Simonyi J. Földrajz felsőbb leányiskolák II. osztálya számára, 3. kiadás 1.60
Kogutowicz K. Földrajzi iskolai atlasz, 11. kiadás 2.50
Somosi-Szuppán. Ásványtan és vegytan elemei, I. rész, 2. kiadás . . . 1.40
Szuppán-Krammer. Számtan felsőbb leányiskolák számára, I. füzet, 7. kiadás 2.10
Szuppán-Krammer. Mértan, 9. kiadás . . . . . 2.—
Hackl N. Lajos. Énektan, I. rész, 3. kiadás 1.50
Harrach-Hackl. Arany lant, I. füzet, 2. kiadás . . . . . 1.—

III. OSZTÁLY.

Katholikusok számára:

Bogisich. A gyermek szent fohászai, 13. kiadás 1.20
Demkovics Ágoston. Római kath. szertartástan, kötve 1.40

Ágost. ev. vallásuak számára:

Bereczky S. Keresztyén hit- és erkölcstan . . . . . 1.—
Uj testamentom . . . . . —.36

Református vallásuak számára:

Közönséges énekeskönyv reformátusok számára, zsebkiadás 1.20

Murányi J. Bibliai szemelvények könyve . . . . . 3.—
Kovács-Székely. Reform. ker. hittan. . . . . 1.—

Izraeliták számára:

Héber imakönyv, 28. kiadás . . . . . 1.—
Schön Dávid. A zsidók tört. I. A babil. fogságtól a Talmud befejezéseig 2.—
Énekeskönyv . . . . . —.50

*

Révy-Tolnai. Stilisztika, 2. javított kiadás . . . . . 3.—
Markovits-Hegedüs. Német nyelv- és olvasókönyv, III. rész, 3. kiadás. Átdolgozta *dr. Bacher Vilmosné* . . . . . —.—
Theisz. A francia nyelv középső tanfolyama, 5. kiadás 2.60
Theisz. Petite grammaire française nouvelle édition, 4. kiadás . . . . . 2.—
Takáts. Az 6-kor története, 3. kiadás 2.20
Kogutowicz. Atlasz a világtörténelem tanításához, ... 3.—
Simonyi. Földrajz felsőbb leányiskolák III. osztálya számára, 2. kiadás . 1,40
Sáringer-Szuppán. Fizikai földrajz felsőbb leányiskolák számára, 2. kiad. 1.20
Kogutowicz K. Földrajzi iskolai atlasz, 11. kiadás 2.50
Somosi-Szuppán. Ásványtan és vegytan elemei, II. rész 1.40
Szuppán-Krammer. Számtan felsőbb leányiskolák számára, II. füzet, 6. kiadás 2 60
Szuppán-Krammer. Mértan, 9. kiadás . . . . . 2.—
Hackl N. Lajos. Énektan, II. rész, 4. kiadás 1.40
Harrach-Hackl. Arany lant, I., II. füzet, 2. kiadás. (karénekben a III. is) . 2.40
Gourio. La classe en Anglais. 1. année . . . . . 3.—

IV. OSZTÁLY.

Katholikusok számára:

Bogisich. A gyermek szent fohászai, 13. kiadás 1.20
Aubermann Miklós. Egyháztörténelem felsőbb leányok számára . . . . 1.—

Ágost. ev. vallásuak számára:

* *Bereczky.* Keresztyén egyháztörténet . . . . . —.80
Uj testamentom . . . . . —.36

Református vallásuak számára:

Közönséges énekeskönyv reformátusok számára, zsebkiadás 1.20
Murányi J. Bibliai szemelvények könyve . . . . . 3.—
Szőts F. Református keresztyén erkölcstan . . . . . 1.—

Izraeliták számára:

Büchler Sándor dr. A zsidók tört. II. A Talmud korától napjainkig . . 2.20
Héber imakönyv, 28. kiad. . . . . 1.—
Énekeskönyv . . . . . —.50

*

Révy-Lengyel. Retorika és poetika I. rész 3.20
Arany. Toldi. (Jeles irók 11.) 14. kiadás. 2.40

Markovics-Hegedüs. Német nyelv- és olvasókönyv, IV. rész, 3. kiadás. Átdolgozta *dr. Bacher Vilmosné* . . . . . 3.—
Theisz. A francia nyelv középső tanfolyama, 5. kiadás 2.60
Theisz. Petite grammaire française nouvelle édition, 4. kiadás . . . . 2.—
Contes populaires de France, Magy. Klimó M. (Francia könyvtár 19.) . —.70
Gourio. La classe en Anglais. 2. année 4.20
Takáts. A középkor története 3. kiadás . . . . . 2.—
Kogutowicz. Atlasz a világtörténelem tanításához . . . . . 3.—
Bársony János. Csillagászati földrajz 1 20
Siklóssy. Egészségtan felsőbb leányiskolák számára 2.50
Sebestyénné. Háztartástan, 10. kiadás 1.40
Szuppán-Krammer. Számtan felsőbb leányiskolák számára, II. füzet, 6. kiadás 2.60
Szuppán-Krammer. Mértan, 9. kiadás . . . . . 2.—
Hackl N. Lajos. Énektan, II. rész. 4. kiadás 1.40
Harrach-Hackl. Arany lant, I., II. füzet, 2. kiadás (karénekben a III. is) 2.40
† *Forrai.* A magyar gyorsirás tankönyve, I. 13. kiadás 1.40

V. OSZTÁLY.

Katholikusok számára:

Bogisich. A gyermekek szent fohászai, 13. kiadás 1.20
Pokorny. Kath. Hittan 1 40

Ágost. ev. vallásuak számára:

**Pálfi J.* Keresztyén egyháztörténet . . . . . 2.—
Uj testamentom . . . . . – .36

Református vallásuak számára:

Bátory. A keresztyény egyház története 1.60
Közönséges énekeskönyv református számára, zsebkiadás 1.20
Murányi J. Bibliai szemelvények könyve . . . . . 3.—

Izraeliták számára:

Héber imakönyv, 28. kiadás . . . . . 1.—
Neumann Ede dr. Bibliai olvasmányok. III. Az asszir korszak prófétái könyvei s a zsidók története az állami élet megszűntétől az újkorig 2.40
Énekeskönyv . . . . . —.50

*

Révy-Lengyel. Retorika és Poetika II. rész 3.20
Arany. Buda halála . . . . . 1.—
Kisfaludy. Csalódások. (Jeles írók 26.) 3. kiadás . . . . . —.60
Sophokles. Antigone. Fordította Csiky Gergely. (Jeles írók 20.), 3. kiadás 1.—
Vörösmarty. A két szomszédvár, 6. kiadás. (Jeles írók 29.) . . . . . 1.—
Szemák István. Német olvasókönyv felsőbb leányisk. és leánygimn. számára, 2. kiadás 3.60
Geothe. Hermann és Dorothea (Jeles írók 14.), 8. kiadás . . . . . —.80
Theisz. A francia nyelv felső tanfolyama, 2. kiadás . . . . . 3.—

† Csak azoknak, akik gyorsirást tanulnak.

Theisz. Petite grammaire française, 4. kiadás . . . . . 2.—
Contes populaires de France. Magy. Klimó M. (Francia Könyvtár 19.) . —.70
Daudet-Ballenegger. Lettres de mon moulin (Francia könyvtár 18.) . . —.70
Gourio. La classe en Anglais. 3. année 4.20
Takáts. Az újkor története, politikai földrajzzal, 2. kiadás 3.40
Kogutowicz. Atlasz a világtörténelem tanításához . . . . . 3.—
Kogutowicz. Földrajzi iskolai-atlasz, 11. kiadás 2.50
Szterényi. Állattan középisk. felső oszt. számára, 5. kiadás . . . . . 4.—
Greguss-Berecz-Strasser. Természettan, 12. kiadás . . . . . 3.—
Horti-Szuppán. Algebra és geometria, 2. kiadás 2.40
Hackl N. Lajos. Énektan, III. rész 2.30
Harrach-Hackl. Arany lant, III. füzet (karénekben a II. is) 2. kiadás . . 1.60
† *Forrai.* A magyar gyorsirás tankönyve, I. rész, 13. kiadás 1.40

VI. OSZTÁLY.

Katholikusok számára:

Bogisich. A gyermek szent fohászai, 13. kiadás 1.20
Matuska M. Erkölcstan, 3. kiadás 1.20

Ágost. ev. vallásuak számára:

**Pálfi I.* Keresztyén egyháztörténet . . . . . 2.—

Református vallásuak számára: mint az V. osztályban.

Izraeliták számára:

Héber imakönyv, 28. kiadás . . . . . 1.—
Dr. Frisch Ármin. A babiloniai és asszir korszak prof. könyvei . . . . —.—
Énekeskönyv . . . . . —.50

*

Révy-Lengyel. Magyar nemzeti irodalom történet felsőbb leányiskolák VI. osztálya számára . . . . . 4.—
Arany. Toldi estéje, 4. kiadás . . . . . 1.—
Gyulay. Vörösmarty életrajza, 5. kiadás 2.80
Shakspere. Coriolanus, ford. Petőfi. 5. kiadás (Jeles írók 2.) 1.40
Szemák István. Német olvasókönyv felsőbb leányisk. és leánygimn. számára, 2. kiadás 3.60
Schiller. Wilhelm Tell. Magyar. Heinrich Gusztáv, 7. kiadás (J. i. 21.) . 1.20
Theisz. A francia nyelv felső tanfolyama, 2. kiadás . . . . . 3.—
Theisz. Petite grammaire française. 4. kiadás . . . . . 2.—
Feuillet. Le village (Francia könyvtár 12.) . . . . . —.70
Takáts. A magyar nemzet története politikai földrajzzal 3.20
Kogutowicz. Atlasz a magyar történet tanításához . . . . . 2.—
Szterényi. Növénytan a gimnázium IV. oszt. számára, 7. kiadás 3.40
Szitnyai. Lélektan és neveléstan 1.20
Horti-Szuppán, Algebra és geometria, 2. kiadás 2.40
Greguss-Berecz-Strasser. Természettan. 12. kiadás . . . . . 3.—
Hackl N. Lajos. Énektan, III. rész 2.30
Harrach-Hackl. Arany lant. III. füzet (karénekben a II. is) 2. kiadás . . . 1.60

† Csak azoknak, akik gyorsirást tanulnak.

B) Gimnázium.

V. OSZTÁLY.

Vallástani könyvek ugyanazok, mint a felsőbb leányiskola V. osztályában.

*

Bartha-Prónai. Retorika, 2. kiadás 3.20
Arany J. Toldi estéje . . . . . —.70
Csengeri J. Latin olvasó- és gyak. könyv, I. rész, 5. kiadás 2.60
Csengeri J. Latin nyelvtan, I. rész, alaktan, 4. kiadás 1.80
Szemák-Haitsch. Német olvasókönyv, III. rész, a középiskolák V. és VI. osztálya számára, 6. kiadás 3.80
Goethe Hermann u. Dorothea, 7. kiadás (Jeles írók 14) . . . . . —.80
Mika. Világtörténet I., 2. kiadás 2.60
Kogutowicz. Atlasz a világtörténelem tanításához . . . . . 3.—
Szterényi. Növénytan a gimn. IV. oszt. számára, 7. kiadás 3.40
Szterényi. Ásványtan és chémia a gimn. VI. oszt. számára, 5. kiadás . 2.50
Wagner. Algebra, 9. kiadás . . . . . 4.—
Walther-Kaufmann. Geometria a középisk. felsőbb osztályai számára, I. kötet, 11. kiadás 3.20
† *Forrai.* A magyar gyorsírás tankönyve, II. r. } 4. kiadás } . . . 1.40
† *Forrai.* Fokozatos gyorsírási olvasókönyv } haladóknak } . . . 1.20

VI. OSZTÁLY.

Vallástani könyvek ugyanazok, mint a felsőbb leányiskola VI. osztályában.

*

Bartha-Prónai. Poetika 3.80
Badics. Magy. irod. olvasók., II. köt., 6. kiadás (Görögpótló) 2.20
Prónai L. Drámai olvasmányok a középisk. VI. oszt. számára 2.40
Molière. A tudós nők, 2. kiadás (Jeles írók 9.) 1.40
Csengeri J. Latin olvasó- és gyakorlókönyv, II. rész, 2. kaidás . . . . 2.—
Csengeri J. Latin nyelvtan, II. rész, mondattan, 4. kiadás 1.80
Cserép J. Szemelvények Ovidius műveiből. (Görög és latin remekirók gyüjt.) 3. kiadás . . . . . 2.—
Incze. Római naptár . . . . . —.20
Maywald J. Görög nyelvtan, 6. kiadás . . . . . 3.—
Maywald J. Görög olvasókönyv I. r., 5. kiadás 1.80
Maywald J. Görög olvasókönyv II. r., 4. kiadás 2.50
Geréb. Szemelvények Herodotosból. 3. kiadás (Görögpótló) 1.50
Kempf. Homeros Iliasa, 3. kiadás. (Görögpótló) 3.20
„ „ Odysseaja. 2. kiadás. (Görögpótló) 3.60
Schill. Görög irodalomtörténet, 4. kiadás. (Görögpótló) 2.80
„ „ régiségtan, 4. kiadás. (Görögpótló) 2.80
Szemák-Haitsch. Német irodalomtört. olv.-könyv, III. rész, a középisk. V.—VI. oszt. számára, 6. kiadás 3.80
Schiller. Wilhelm Tell, 7. kiadás. (Jeles írók 21) 1.20

† Csak azoknak, akik gyorsirást tanulnak.

Mika. Világtörténet II, 2. kiadás 2.60
Kogutowicz. Atlasz a világtörténelem tanításához . . . . . 3.—
Szterényi. Állattan, 5. kiadás . . . . . 4.—
Wagner, Algebra, 9. kiadás . . . . . 4.—
Walther-Kaufmann. Geometria a középisk. felsőbb osztályai számára, I. kötet, 11. kiadás 3.20
Lutter. Ötszámjegyű logarithmus-táblák, 16. kiadás 2.40
† *Forrai.* Magyar gyorsirás tankönyve, II. Vitairás (haladóknak) 4. kiadás 1.40
† *Forrai.* Fokozatos gyorsirási olvasókönyv (haladóknak) 1.20

VII. OSZTÁLY.

Katholikusok számára:

Bogisich. A gyermek szent fohászai, 13. kiadás 1.20
Aubermann Miklós. A katholikus hit védelme (Apologetika) 1.80

Ágost. ev. vallásúak számára:

Új testamentom . . . . . —.36
* *Bancsó A.* Keresztyén hit- és erkölcstan . . . . . 2.—

Református vallásúak számára:

Közönséges énekeskönyv 1.20
Murányi J. Bibliai szemelvények könyve . . . . . 3.—
Rácz Kálmán. Református keresztyén hit- és erkölcstan 1.60

Izraeliták számára:

Héber imakönyv, 28. kiadás . . . . . 1.—
Dr. Fényes Mór. A biblia . . . . . 3.—
Énekeskönyv . . . . . —.50

*

Prónai A. A magyar nemzeti irodalom története, olvasókönyvvel, I. köt. 2. kiadás 3.60
Szinnyei A magyar nyelv, 6. kiadás . . . . . 1.—
Pirchala. Vergilius Aeneise I—XII. (Athenaeum), 6. kiadás 3.60
Pirchala. Jegyzetek Vergilius Aeneiséhez (Athenaeum) 1.60
Csengeri J. Latin nyelvtan, II. rész 1.80
Incze. Cicero in Verrem IV. . . . . 2.—
Incze. Demosthenes válogatott beszédei (Görögpótló) 1.80
Incze Római naptár . . . . . —.20
Hittrich. Sallustius Jugurtha-ja, 3. kiadás (Jeles írók 51.) . . . . . 1.—
Hittrich. Római régiségek, 2. kiadás 2.50
Maywald J. Görög nyelvtan, 6. kiadás . . . . . 3.—
Maywald J. Görög olvasókönyv, II. rész, 4. kiadás 2.50
Kempf. Szemelvények Homeros Iliasából, 2. kiadás (Jeles írók 59.) . . 2.80
Aeschylus. Oresteia. Ford. Csengeri J., 2. kiadás (Görögpótló) . . . . . 3.—
Euripides. Iphigenia Taurisban. Ford. Kempf J. (Görögpótló.) (Jeles írók 49.) 1.40
Schil. Görög irodalomtörténet, 4. kiadás. (Görögpótló) 2.80

† Csak azoknak, akik gyorsírást tanulnak.

Schill. Görög régiségek, 4. javított kiadás. (Görögpótló) 2.80
Sophokles. Elektra. Ford. Csiky G., 2. kiadás. (Görögpótló) (Jeles irók 52.) 1.20
Vietórisz J. Szemelv. Herodotosból (gör. nyelvet tanulóknak) (Jeles irók 88.) 1.50
Szilasi. Szemelvények Thukydidesből, 2. kiadás (Görögpótló) 2.80
Szemák I. Német irodalomtört olv.-könyv, IV. r., a középisk. VII—VIII. oszt. számára, 5. kiadás 3.20
Lessing. Minna von Barnhelm, 3. kiadás (Jeles irók 32.) 1.50
Mika. Világtörténet, III. rész, 2. kiadás 3.60
Kogutowicz. Atlasz a világtörténelem tanításához . . . . . 3.—
Kogutowicz. Földrajzi iskolai atlasz, 11. kiadás 2.50
Wagner. Algebra, 9. kiadás . . . . . 4.—
Walther-Kaufmann. Geometria a középisk. felsőbb osztályai számára, II. kötet, 11. kiadás 2.20
Lutter. Ötszámjegyü logarithmus-táblák, 16. kiadás 2.40
Szijártó Miklós. Kisérleti természettan a középisk. VII. osztálya számára, 2. kiadás 3.80
† *Forrai.* Magyar gyorsirás tankönyve II. Vitairás (haladóknak) 4. kiadás 1.40
† *Forrai.* Fokozatos gyorsirási olvasókönyv (haladóknak) 1.20

VIII. OSZTÁLY.

Katholikusok számára:

Bogisich. A gyermek szent fohászai, 13. kiadás 1.20
Dr. Schütz A. Egyháztörténet 1.80

Ágost. ev. vallásuak számára:

Uj testamentom . . . . . —.36
* *Bancsó A.* Keresztyén hit- és erkölcstan . . . . . 2.—

Református vallásuak számára:

Farkas F. A magyarországi prot. egyház története 1.60
Közönséges énekeskönyv 1.20
Murányi J. Bibliai szemelvények könyve . . . . . 3.—

Izraeliták számára:

Fényes Mór dr. Rendszeres zsidóvallástan 2.40
Héber imakönyv . . . . . 1.—
Énekeskönyv . . . . . —.50

*

Prónai A. A magyar nemzeti irodalom története, olvasókönyvvel, II. köt. 4.40
Roseth. Latin nyelvtan, II. rész, 3. kiadás 1.80
Bartal-Malmosi. Horatius, I., II. füzet, 3. kiadás 3.40
Boros G. Szemelvények Cicero bölcseleti műveiből 1.60
Gyomlay. Szemelvények Tacitus műveiből. 3. kiadás 3.20
Hittrich. Római régiségek, 2. kiadás 2.50
Incze. Római naptár . . . . . —.20
Maywald. Görög nyelvtan, 6. kiadás . . . . . 3.—

† Csak azoknak, akik gyorsirást tanulnak.

Péterfy J.-Gyomlai Gy. Platon és Aristoteles-szemelvények, 5. kiad. (Gör. pótló) 3.—
Kempf. Szemelvények Homeros Odysseiájából, 2. kiadás (Jeles irók 53.) 2.40
Simon J. S. Platon-szemelvények, 2. kiadás (Jeles irók 63.) 2.40
Zsámboki Gy. A gör. művészet kiválóbb alkotásainak ismertetése, 2. kiadás 2.20
Schill. Görög irodalomtörténet, 4. kiadás (Görögpótló) 2.20
Schill. Görög régiségek, 4. kiadás (Görögpótló) 2.80
Szemák I. Német irodalomtört. olvasókönyv, IV. rész, a középiskolák VII—VIII. oszt. számára, 5. kiadás 3.20
Goethe. Iphigenie auf Tauris (Jeles irók 13.) 2. kiadás 1.50
Takáts. A magyar nemzet története a VIII. oszt. számára 3.20
Kogutowicz. Atlasz a magyar történelem tanításához . . . . . 2.—
Kornis Gy. A pszichológia és logika elemei, 2. kiadás . . . . . 3.—
Wagner. Algebra, 9. kiadás . . . . . 4.—
Walther-Kaufmann. Geometria a középisk. felsőbb. oszt. számára, II. kötet, 11. kiadás 2.20
Lutter. Ötszámjegyü logarithmus-táblák, 16. kiadás 2.40
Szijártó Miklós. Kisérleti természettan a középisk. VIII. osztálya számára, 2. kiadás 2.80
† *Forrai.* Magyar gyorsirás tankönyve II. Vitairás (haladóknak) 4. kiadás 1.40
† *Forrai.* Fokozatos gyorsirási olvasókönyv (haladóknak) 1.20

† Csak azoknak, akik gyorsirást tanulnak.

Uj iskolakönyvek az 1915/16. isk. évre.

FELSŐBB LEÁNYISKOLA.

Ágost. ev. számára.

I—II. oszt. *Bereczky S.* Ó testamentomi jellemképek . . . . . —.80
III—IV. oszt. *Bereczky S.* Keresztyén hit- és erkölcstan . . . . . 1.—
V—VI. oszt. *Batiztalvy-Bereczky.* Bibliai ismertetés 1.60

GIMNÁZIUM.

Ágost. ev. számára:

VII—VIII. oszt. *Pálfi J.* Keresztyén egyháztörténet . . . . . 2.—

VII.

A felsőbb leányiskola, továbbképző-tanfolyam és gimnázium általános óraterve.

Tárgy	Felsőbb leányiskola						Továbbképző tanf.		Gimnázium			
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	I.	II.	V.	VI.	VII.	VIII.
	osztályában											
Vallástan	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1
Magyar ny. sirod.	5	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3
Német nyelv . .	3	3	3	3	2	2	2	2	3	3	2	2
Francia nyelv .	—	4	4	4	3	2	2	2	—	—	—	—
Latin nyelv . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	8	6	7	7
Görög nyelv. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	5
Görögpótló irod.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3[1]	3[1]	3[1]
Ókori irodalom .	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—
Egyet. irod. tört. .	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
Angol nyelv[2] . .	—	—	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—
Történelem . . .	—	2	2	2	3	2	2	2	3	3	3	3
Földrajz	2	2	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Művészettörténet	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Természetrajz . .	2	2	—	—	2	2	—	—	3	3	—	—
Egészségtan . . .	—	—	—	2	—	—	1	1	—	—	—	—
Természettan . .	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	4	4
Vegyt. és ásványt.	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mennyiségtan . .	4	2	2	2	2	2	—	—	4	4	4	3
Rajz	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2[1]	2[1]	2[1]
Psychologia és neveléstan . .	—	—	—	—	—	2	2	2	—	—	—	—
Filozófiai propedeutika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Esztétika	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—
Szépirás	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Testgyakorlás . .	2	2	2	2	2	2	—	—	2	1	—	—
Jogi ismeretek .	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Háztartástan . . .	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Gazdaságtan . . .	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Kézimunka . . .	2	2	2	2	2	2	4	4	—	—	—	—
Ének	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Gyorsirás[2]	—	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

[1]) Csak azoknak, akik görög nyelvet nem tanulnak.

[2]) Rendkivüli.

VIII.

A tanítás végzett anyaga az 1914—15. iskola évben.

Vallástan.

Róm. kath. *I. oszt. Katekizmus.* A kinyilatkoztatás, a Hiszekegy tárgyalása, Isten és az Anyaszentegyház parancsolatai, a kegyelem-eszközök. *II. oszt. Biblia.* Ószövetség: a világ teremtésének története. Ábrahám és Izrael népének története, Saul, Dávid, Salamon története, Zsidóország története, különös tekintettel a Megváltó eszméjének kialakulására. Újszövetség: Jézus Krisztus élettörténete, szenvedése, halála, föltámadása, az egyház első elterjedése, az apostolok működése, néhány példabeszéd tárgyalása. *III. oszt. Szertartástan.* A szent helyek, eszközök és ruhák ismertetése, a szt. cselekmények különös tekintettel a szt. mise áldozatra; a szt. idők és egyházi ájtatosságok ismertetése. *IV. oszt. Egyháztörténelem. Ker. ókor.* Az egyház megalapítása, elterjedése a római birodalomban, az egyház valláserkölcsi hatása a népvándorlás idején, a szerzetesrendek; *ker. középkor*, valláserkölcsi állapotok a IX—X. sz.-ban, VII. Gergely, III. Ince, VIII. Bonifác pápák; a magyarok megtérése, magyar egyházi állapotok, a ker. háborúk; *ker. újkor*, a hitújítók, az uj hit elterjedése a különféle országokban, főként hazánkban. Pázmány Péter, a trienti szt. zsinat, kath. hit terjedése az új világrészben, Jézus társasága, Napoleon viszonya a pápasághoz, legújabb egyházi állapotok, különös tekintettel hazánkra. *V. oszt. Hittan* (*dogmatika*). Isten, a Szt. Háromság, a világ teremtése; az első emberpár teremtése, bűnbeesése, a megváltás fogalma, a Megváltó és működése, a Szt. Lélek Uristen a megszentelés műve; az anyaszentegyház, a szentségek és szentelmények. *VI. oszt. Erkölcstan.*

Az erkölcs fogalma, törvény, erény, bűn; a bűn szülőoka és ellenszerei. A különféle erkölcsi kötelességek tárgyalása az Isten tízparancsolata és az egyház öt parancsolata alapján. *VII. oszt. Apologetika.* A főbb hitigazságok apologetikus tárgyalása. *VIII oszt. Hittan. Egyháztörténelem:* Az egyház történetének beható tárgyalása.

Ág. hitv. ev. *I—II. oszt.* Jézus élete és tanítása — bibliai ismertetés bibliai történetekkel. *III—IV. oszt.* A keresztyén egyház rövid története. — Az egyházjavítás Magyarországban. *V—VI. oszt.* A keresztyén anyaszentegyház története. *VII—VIII. oszt.* Keresztyén hit- és erkölcstan.

Reform. *I—II. oszt.* Bibliai történetek. *III. oszt.* Református ker. hittan. *IV. oszt.* Református ker. erkölcstan. *V—VI. oszt.* A keresztyén egyház története. *VII. oszt.* Református ker. hit.- és erkölcstan. *VIII. oszt.* A magyar prot. egyház története.

Izraelita. *I. oszt.* A Tóra öt könyve: A világ teremtése. Özönviz. Az ősatyák története. Jákob és családjának leköltözése Egyiptomba. Szenvedéseik. A kivonulás. Tizparancsolat kinyilatkoztatása. A frigysátor fölépítése. Szentség törvényei. Ünnepi törvények. A pusztai vándorlás. Kémek küldése. Balak és Bileam. A honfoglalás kezdete. Mózes bucsubeszéde és halála. Imafordítás. *II. oszt.* Josua, Birák, Ruth, Sámuel és Királyok könyve: Josua vezérsége. Kanaan elfoglalása. Debora, Gideon, Jiftah, Sámson és Sámuel biráskodása. Saul, Dávid, Salamon uralkodása. A birodalom kettéválása. Izrael királyai. Elijahu próféta föllépése. Juda királyai. A babiloni fogság. Imafordítás. *III. oszt.* A számüzöttek élete Babilonban. Visszatérés és a második templom fölépítése. Ezra és Nehemia. Mordekháj és Eszter. A Ptolemeusok uralma. Igazságos Simon főpap. Seleucusok uralma. Antiochus Epiphanes vallásüldözése. A makkabeusi szabadságharc. Chanukka. Simon és utódainak uralkodása. Vallási pártok. Római fenhatóság. Herodes. Agrippa. Szabadságharc a rómaiak ellen. Jeruzsálem pusztulása. Az irástudók működése. Jochanan b. Zakkai. A Bar Kochba-féle szabadságharc. Akiba, Meir, Juda. A misna és talmud. Imafordítás. *IV. oszt.* A zsidók élete a római birodalomban. A mohammedán vallás keletkezése. A karaiták. Kazarok. A zsidók élete a középkorban. Kiűzetésük Spanyolországból. Mendelssohn Mózes. Az emancipácio külföldön és hazánkban. A szombatosok felekezete. Imafordítás. *V. oszt.* A prófétaság. Amosz, Hosea, Micha és Jezsájás prófétai működése. —

Az irástudók munkássága az ókorban a talmud lezárásáig. A középkori törvénytanítók, szentirásmagyarázók, költők és vallásbölcselők. A zsidók élete a középkorban. Küzdelmeik és üldöztetésük. *VI. oszt.* Jeremiás, Ezekiel. II. Jezsájás és Maleáchi prófétai működése. A zsidók élete az ujkorban Európa különböző országaiban s a vallásos élet vezetői. Kabbalai mozgalmak. Mendelssohn Mózes élete és müvei. Az emancipacio Franciaországban és Európa többi országaiban, majd hazánkban. Alliance. Cionista mozgalom. A zsidó tudomány külföldi és hazai képviselői. *VII. oszt.* A biblia keletkezése, felosztása. Az egyes bibliai könyvek tartalma és tanai. *VIII. oszt.* A zsidó vallás forrásai. A bibliai és bibliautáni irodalom áttekintése. A zsidó vallás tanításai és törvényei Istentiszteleti intézmények. Ünnepek. A zsidó vallás erkölcstana.

A) Felsőbb leányiskola.

I. A) és B) OSZTÁLY.

Magyar nyelv. *Olvasmányok: a) Mesék, elbeszélések és leirások:* A légy és a kis fiú. A telhetetlen. Az oroszlán és az egér. A róka és a gólya. A sas és a csóka. A nyúl és a teknősbéka. A fiatal daru. A furfangos szamár. A szél és a nap. A kívánságok. A róka, medve és a szegény ember. A kis balta. Krisztus és a szegény juhász. A három testvér. A Szentirás. Szeresd szüleidet. Az asztali imádság. Ha szegény vagy is, légy becsületes. Az első napom az iskolában. Az ősz. A tél. Tavaszi kép. Zivatar. *b) Történeti és néprajzi olvasmányok:* Hunor és Magyar. Attila király. A hadisten kardja. Budavárának épitése és Buda halála. Lakoma Attilánál. A hunbirodalom bomlása. Székely mondák. A fehér ló mondája. Árpád szobra. Lehel kürtje. Botond. A magyar asszony mulatsága. A Balaton. A Csorba-tónál. A székely asszony.

Szavalmányok: Petőfi: Szülőimhez. Tompa: A pók versenye. Gyulai: A vándor fiú. Krisztus és a madarak. Pósa: A szegény özvegyasszony. Kisfaludy K.: Rákosi szántó. Vörösmarty: K. Matild dala. A párja vesztett gerlice (népköltemény).

Nyelvtan: A mondat és részei. Egyszerű és összetett mondatok megkülönböztetése. Alaktan; hangtan; a helyesírás főszabályai.

Irásbeli dolgozatok: Másolás szótagolással és anélkül; tollba-

mondás; mesék és elbeszélések az olvasmányok alapján, kérdések segítségével és anélkül; kisebb leírások az olvasmányok után.

Német nyelv. *Beszédgyakorlatok* szemléltető alapon. Szemléltető kép: Der Frühling.

Olvasmányul a beszédgyakorlatok szolgálnak.

Szavalmányok: A beszédgyakorlatok közt előforduló versecskék.

Nyelvtan: A tőmondat és a bővített mondat. A beszédrészek közűl az ige és a névszók.

Irásbeli dolgozatok: A második félévben másolás, nyelvtani gyakorlatok, mondatszerkesztések kérdések alapján.

Földrajz. *Alapismeretek:* tájékozódás, világtájak. A térkép. A földgömb, a föld mozgása. Vizek; tenger, szárazföldi vizek. A szárazföld; a föld talaja, növényzete és állatai. Az ember.

Magyarország földrajza.

Számtan. A négy alapművelet egész és tizedes számokkal. A közönséges tört fogalma. Mértékek. Időszámítás.

Természetrajz. Az élő természet főbb jellemvonásai és megkülönböztetése a holt természettől. Az emlősök és madarak közűl bővebben a házi állatok és a hazaiak. Hüllők, kétéltűek és halak. Az ízelt lábúak, különös tekintettel hasznosságukra, illetve kártékony voltukra. Lágytestűek, tüskés bőrűek, férgek és tömlősök.

Közönségesebb tavaszi növények. Fenyők, fontosabb külföldi növények (narancs, citrom, kávé, tea, gyapot). Hazai fák, cserjék. A gyümölcs és konyha-kert. Gabonaneműek. Röviden a virágtalanok.

Irás. Magyar nagy és kis betűk, folyóirás. Német nagy és kis betűk, folyóirás.

Ének. $^2/_4$—$^3/_4$—$^4/_4$ ütem. Egész, fél, negyed, nyolcad értékű hangok és címjelek. A pont értéke, előjegyzések, az időméret meghatározására vonatkozólag is vokalizálás. C-G-D dur a-e-h moll. Lapról éneklés kezdettől fogva, lehetőleg kiséret nélkül. Canon.

Geometria és geometriai rajz. Szemléltető alaktan: a legegyszerűbb síkidomok (háromszög, négyszög, sokszög, kör, ellipszis) bemutatása és leirása. Ezen az alapon a szögek és mérésük; merőleges és párhuzamos egyenesek. Az idomok egybevágóságának, hasonlóságának és szimmetriájának bemutatása. A tárgyalt idomok és belőlük alakított egyszerű síkdiszítmények rajzolása körzővel és vonalzóval, azután szabadkézzel is, vonatkozással a tanuló tapasztalati körére.

Női kézimunka. Horgolás, kötés; különféle egyszerű öltések. Betűjegyzés portörlőn.

Testgyakorlás. *Rendgyakorlatok.* Arc- és oldalsoralakítás. Alapállás. Pihenő állás. Igazodás. Födözés. Negyed- és félfordulatok. Fél és egész távolságvétel. Sorbontás. Sorzárás.

Lábgyakorlatok. Lábzárás. Lépőállások előre és oldalt. Terpeszállások. Lábujjállások. Térdhajlítások.

Nyakgyakorlatok. Nyakhajlítás hátra, előre. Fejfordítás balra és jobbra.

Kargyakorlatok. Karhajlítások csipőre, vállhoz, tarkóra és fejtetőre. Karlökések. Karlendítések. Karemelések.

Törzsfeszítő gyakorlatok, bordásfal mellett és szabadgyakorlatok alakjában.

Függési gyakorlatok, bordásfalon és mászókötélen.

Egyensúlyozó gyakorlatok. Lábemelések. Lebegőjárások.

Oldalizomgyakorlatok. Törzsfordítások, törzshajlítások oldalt.

Hasizomgyakorlatok. Törzshajlítások hátra, szabadgyakorlatok alakjában, páros térdelésben és padon ülésből. Függésben váltogatott térdemelések.

Hátizomgyakorlatok. Mérsékelt térdhajlítások előre. Mély törzshajlítások előre.

Járási gyakorlatok. Rendes járás. Járás lábujjon. Járás helyben. Járás oldalt. Járás hátra. Tagolt járás hármas ütemben. Járás lépésváltással. Futólépések.

Ugrási gyakorlatok. Ugrások helyben. Ugrás előre egy-két lépés rohammal. Magasugrás helyből.

Légzési gyakorlatok. Nyakhajlítással hátra. Páros karemelés oldalt középtartásba. Páros karemelés mellső középtartáson át magastartásba.

Játékok. Futójátékok. Labdaversenyek.

II. A) és B) OSZTÁLY.

Magyar nyelv. *Olvasmányok:* a) *Mesék, elbeszélések és leírások*: Az ifjúkor. A méh és a galamb. A kecskekörmök. A bojtár. A cinkotai kántor. Egyszer volt Budán kutyavásár. Amit nem kívánsz magadnak, te se tedd embertársadnak. A vak gyermek. A jó falusiak. A kis csizmák. Deák Ferenc és az özvegyasszony. Szapáry Péter nemes bosszúja. Hogyan fogott a huszár ellenséget? Bede Anna tartozása. b) *Képek a magyar történetből*: A

magyar nemzet ősi müveltsége. Széchy Dezső hősi önfeláldozása királyáért. Hunyadi János. A kenyérmezei diadal. Az egri nők. Zrinyi Miklós. Lorántffy Zsuzsánna. Damjanich János özvegye. Erzsébet királyné. c) *Rajzok a magyar földről és népéletből*: A székely nép. A Vág völgye. A Tisza.

Szavalmányok: Petőfi Sándor: A jó öreg korcsmáros. A tintás üveg. A puszta télen. Arany: A gyermek és a szivárvány. Győry Vilmos: Losonczyné. Vörösmarty Mihály: A szegény asszony könyve. Szózat. Kölcsey Ferenc: Himnusz.

Nyelvtan: Elemzés útján az I. oszt. nyelvtani anyagának ismétlése és kibővítése. Szóképzés és szóösszetétel. Összetett mondatok.

Irásbeli dolgozatok: A magyarok ősi műveltsége, tollbamondás. A szomorú fűz, mese hallás u. Erzsébet királyné, tollbam. Közeledik a tél, leirás. Szapáry Péter nemes bosszúja, elbeszélés a történetből. A Vág völgye, tollbam. Vörösmartyné és Sára néni, a költemény után. Hogyan étkezett Mátyás király, történeti leirás. Jelenet az Andrássy-úton, saját tapasztalataik u. A székely nép, tollbam. Losonczyné, elbeszélés a költemény u.

Német nyelv. *Beszédgyakorlatok* szemléltető alapon. Szemléltető képek: Der Sommer. Der Herbst.

Olvasmányok: Der lügenhafte Hirtenknabe. Der Schmetterling. Die Kornähren. Der Knabe im Walde. Das Gewitter. Die Katze. Die Pfirsiche. Der Rhein. Der Fisch.

Szavalmányok: Hey: Kind und Zugvögel. Reinick: Vom schlafenden Apfel. Volker: Wanderbursch. Hey: Knabe und Schmetterling. Kamp: Der gute Mäher. Ortlepp: Die grüne Stadt. Dieffenbach: Vom fleissigen Bächlein.

Nyelvtan: Az egyszerű bővített mondat. A beszédrészek mondattani alapon. Deklináció, konjugáció.

Irásbeli dolgozatok: Beantwortet die Fragen aus dem Lesestücke „Der lügenhafte Hirtenknabe." Was seht Ihr auf dem Hintergrunde des Sommerbildes? Wie entsteht ein Schmetterling? Erzählet es in der Mitvergangenheit. Setzet die angeführten Sätze der 12. Übung in die leidende Form. Was macht der Hirt auf der Weide? Vergleichet die Stadt mit dem Walde! Auf Grund des Gedichtes: „Vom fleissigen Bächlein." Aus dem Gedächtnisse. Erzählet das Lesestück „Der Herbst" in der Zukunft. Beschreibet die Katze. „Der gute Mäher." Aus dem Gedächt-

nisse. Beantwortet die Fragen aus der Übung über das Geld. Beantwortet die Fragen aus dem Lesestück: „Der Rhein."

Francia nyelv. *Beszédgyakorlatok és olvasmányok:* 40 módszeresen feldolgozott gyakorlat.

Szavalmányok: Tic! Tac! Le calendrier de l'aveugle. L'école buissonnière. Le papillon et l'abeille. L'oiseau. L'écho.

Kisebb méretű *írásbeli gyakorlatok* a helyesírás és a nyelvtani alakok begyakorlása céljából.

A legszükségesebb tudnivalók az *alaktanból.*

Történelem. *A magyar nemzet története* kor- és jellemképekben.

Földrajz. *Európa földrajza.* (Ausztria részletesebben.) *Ázsia általános ismertetése* a nevezetesebb országok és gyarmatok kiemelésével.

Számtan. A számok oszthatósága. Legnagyobb közös osztó. Legkisebb közös többszörös. A négy alapművelet közönséges törtekkel. Kettős tételű feladatok. *Geometria:* A kocka, négyzetes oszlop és téglaalakú test felülete és térfogata. Az oszlop, gúla, kúp és gömb leírása.

Természetrajz. *Ásvány- és kőzettan:* A holt természet fontossága az emberre. A víz és a sóféle ásványok. Mészkő, kova, üveggyártás. Agyag, porcellán- és cserépedénygyártás. Kőféle ásványok, drágakövek. Fémek és ércek; vaskohászat. Éghető ásványok. Az ásványok főbb tulajdonságai.

Tűzi és üledékes kőzetek. Földfelületi változások (vulkánosság, földrengés, erozió). A Föld története: őskor, első-, másod-, harmadkor, diluvium, alluvium.

Ének. $^6/_8$ ütem és a dupla gyorsítások. $^1/_{16}$ $^1/_{32}$ értékű hangok és szünetjelek. Triola. 2 szólamú éneklés. A hangsorok továbbvétele.

Rajz. Kézügyesítő gyakorlatok. Különböző fekvésű ívek, kettősen hajlott vonalak, függőleges és vízszintes vonalak, ellipszisek, körök, tojásvonalak.

Egyszerű levél- és virágformák. A rajzoltaknak sorokká, rozettákká és szalagdíszítésekké való összefűzése. Egy-egy tárgynak (tálcakendő, kis terítő stb.) díszítése.

Női kézimunka. Horgolás, kötés, beszegés és betűjegyzés további gyakorlása kenyérruhán; különféle hímzőöltések kis terítőn.

Testgyakorlás. Mint az I. osztályban.

III. A) és B) OSZTÁLY.

Magyar nyelv. *Olvasmányok*: a) *Mondák és elbeszélések a görög és római történelemből:* Orpheus és Euridike. Daedalus és Ikarus. Leonidás. Demeter és Persephone. Arion. Az olympiai versenyek. Horatius Cocles. A rómaiak eredete. A sabin nők elrablása. Mucius Scaevola. Sibylla könyvei. Cornélia. Coriolanus. b) *Egyéb elbeszélések és leírások:* Kelemen és Pattantyus. Mit csinál a gólya? Hogy lettem én író? Mátyás deák. Az alföldi ház. Rodostó. Az elveszett paradicsom. Szalonta égése. Mátyás király jellemzése. Kaszát vásárló paraszt. Egy jóbarátom emléke. Róka az udvarban. Részletek János vitézből.

Szavalmányok: Petőfi: Szülőföldemen. Részletek János vitézből. Vörösmarty: Szózat. Tompa: A madár fiaihoz. Lévay: Mikes. Arany: Enyhülés. V. László. Tóth: Kik voltak a honvédek?

A nyelvtani ismeretek rendszeres összefoglalása. Az olvasmányokkal és írásbeli dolgozatokkal kapcsolatosan stilisztikai magyarázatok. A tanult költeményekkel kapcsolatban verstani ismeretek nyújtása. A közéleti fogalmazványok megismertetése példák alapján.

Írásbeli dolgozatok: Tollbamondás. Hogyan tett szert Jancsi a „János vitéz" névre? (Elbeszélés.) Daedalus és Ikarus. (Elbeszélés.) Arion. (Elbeszélés.) A magyar ház. (Leirás a szerkezet feltüntetésével.) János vitéz rövidre fogott tartalma. Hogyan mulattak a régi magyarok? (Tollbamondás.) Mucius Scaevola. (Elbeszélés.) Bizonyítvány, nyugtatvány, utalvány, szállító levél, folyamodvány és bizalmas levél. (Eredeti alakjában.)

Német nyelv. *Beszédgyakorlatok*: Die Wohnung, der Winter, die Stadt szemléltető képek alapján.

Olvasmányok: Rübezahl. Der Abschiedsbrief. Rotkäppchen. Rotkehlchen. Der heilige Nikolaus. Das brave Mütterchen. In der Schmiede. Deutschland. Am Rheinstrom. Kaiser Friedrich der Rotbart. Die Zwerge auf dem Baume. Der Rattenfänger von Hameln. Paul macht eine Reise in die Stadt.

Szavalmányok: Hoffmann v. Fallersleben: Mein Vaterland. Uhland: Der gute Kamerad. Harries: Heil dir im Siegerkranz. Rückert: Die Riesen und die Zwerge. Kletke: Winters Ankunft.

Geibel: Rheinsage. Rückert: Barbarossa. Hoffmann v. Fallersleben: Das Lied der Deutschen.

Nyelvtan: A II. osztály anyagának kibővítése, figyelemmel a magyar nyelvtől eltérő sajátságokra. A szótan; a szóképzés.

Írásbeli dolgozatok: „Mein Vaterland" aus dem Gedächtnisse. Erzählet die Geschichte von Rübezahl. Der Abschiedsbrief eines verwundeten Soldaten; nach gestellten Fragen. Beschreibet das Schlafzimmer des Bildes. Das Rotkehlchen: Erzähle die Geschichte, als ob du selbst das Rotkelchen wärest. Was für Dinge sind auf dem zugefrorenen Teiche zu sehen? In der Schmiede: Übung im Rechtschreiben. Nennet die Berge, Flüsse, Hauptstädte Deutschlands. Winters Ankunft: Aus dem Gedächtnisse. Kaiser Friedrich der Rotbart: Erzählung auf Grund des Lesestückes. Der Rattenfänger von Hameln: Frei erzählt. Die Zwerge auf dem Baume: Übung im Rechtschreiben.

Francia nyelv. *Olvasmányok:* Notre classe. Lettre d'une maman à son fils. La monnaie. La véritable richesse. Louise écrit une lettre. Le corps humain. Santé et maladie. Histoire d'une maison. Charbonnier est maître chez soi. Le printemps. Le village. Les trois amis de l'homme. L'été. Les animaux. Histoire d'une petite souris. L'automne. L'hiver.

Szavalatok: A un enfant. Le moulin. Le petit poulet. La cerise. Coucou. Le fuseau de la grand' mère. Le petit pastoureau. Jeannot et Finot.

Dolgozatok: 1. Le repas. Dictée. 2. Ma chambre. Description. 3. Notre classe. D'après questions. 4. Louise écrit une lettre. A mettre au pluriel. 5. La petite hirondelle. De mémoire. 6. La véritable richesse. Dictée. 7. Le printemps. D'après l'image. 8. Mon village. Dictée. 9. Le petit pastoureau. De mémoire. 10. L'histoire d'une petite souris. Questions et réponses.

Történelem. *Az ókor története a nyugatrómai birodalom bukásáig.* Különös figyelemmel (Perikles és Augustus korában) a görög és római műveltség ismertetésére.

Földrajz. *Afrika, Amerika, Ausztrália* a nevezetesebb országok és gyarmatok kiemelésével.

A fizikai földrajz alapismeretei, vonatkozással a már megszerzett földrajzi ismeretekre.

Számtan. Arány. Aránylat. Összetett hármasszabályú feladatok megoldása. Az arányos osztás. Ötvényszámítás. Pénzek egyenérték és árfolyamszámítása.

Egyenes vonalú idomok területe. Oszlopok, gúlák felülete és térfogata.

Vegytan. Égés. Szén és foszfor égéstermékei. A levegő és a viz alkotórészei. Fémoxidok és fémszulfidok. Savak, lúgok, sók. Ezekkel kapcsolatban az elem, vegyület és keverék fogalma és az egyszerűbb vegyi folyamatok tárgyalása. Szerves vegyületek: a legfontosabb szénhydrogének, szénhydrátok, alkoholok, szerves savak, zsiradékok, festőanyagok, alkoloïdok és proteïn anyagok leirása és készítésmódjuk megbeszélése.

Ének. Különböző könnyebb ritmusok és dallamok lapról való ritmizálása, illetve éneklése. Az egyszerűbb modulációk. Hangsorok kibővítése.

Rajz. Térformák rajzolása. A henger, doboz, szita, edény, virágcserép. Gömb. Öblöstárgyak, mázatlan agyag edények. A kocka. Téglaalakú hasáb. Négyoldalú oszlopból és kockákból alakított összeállítások. Görög és római síkékítmények.

Női kézimunka. Lukacsos szegély, hurkolás, hímzés pamuttal terítőn; a varrás elemei kötényen; point-lace teritő.

Testgyakorlás. Mint az I—II. osztályban.

IV. A) és B) OSZTÁLY.

Magyar nyelv. *Olvasmányok*: a) *Prózai olvasmányok:* Alföldi korcsmáros. A házatlan zsöllér. Wesselényi Miklós. Erzsébet királyné. A hízelkedő. Cserhalom. Mikes törökországi leveleiből. A mi karácsonyunk 1848-ban. Mátyás király udvara. Milyen volt a török világ. A tatárok támadása. Zrinyi Ilona. A virágok színének jelentősége. Deák Ferenc levele Vörösmaty Ilonához. b) *Verses olvasmányok*: A macska panasza. A toll meséje. Terebélyes nagy fa. A rab oroszlán. A sebzett szarvas. A bojtár. Szt. László. Eposzrészletek az olvasókönyvből. Megy a juhász. Éji látogatás. Rákócziné. Bújdosó Rákóczi. Tetemre hívás. Családi kör. Téli esték. Vándorélet. Arany toldija. A háborúban küzdő hazafiaink dicső tetteit s nemzetünk erényeit feltüntető prózai és verses olvasmányok, amint alkalmilag megjelentek.

Házi olvasmány: Kedves atyafiak.

Szavalmányok: Tompa: Jávorfáról. Tóth Endre: Három madár. Vörösmarty: Szép Ilonka. Arany: A rab gólya. Szondy két apródja. Részletek Deák Ferenc Vörösmarty Ilonához irt leveléből és Toldiból.

Retorikai (leginkább a történetirásra vanatkozó) és poetikai (főleg az epikus költészetre vonatkozó) magyarázatok az olvasmányokkal kapcsolatosan.

Irásbeli dolgozatok, felváltva iskolaiak és háziak: Az alföldi korcsmáros, rajz Jókai u. Honleányi kötelességeink. Lakoma Toldi Lőrincné házában. Szt. László legendája, Arany után. Miklós találkozik Bencével a nádasban. Munkaszeretet, Deák Ferenc levele nyomán. Az apródok éneke, Arany Szondy két apródja c. költeményéből. Miklósnak micsoda jellemvonásai tűnnek fel az utolsó énekben?

Német nyelv. *Szemléltető képek:* Das Gebirge. Die Ritterburg. Németország térképe.

Olvasmányok: Deutschland. Die Fahrt ins Gebirge. Die Sennhütte. Der Senne. Der Bach. Die Bergpartie. Der Pilger. Frau Holle und der treue Eckart. Die Sagen vom Schweizer Befreiungskampfe. Die Ritterburg. Kriemhilde und Siegfried. Brunhilde. Der Sängerkrieg auf der Wartburg.

Szavalmányok: Schneckenburger: Die Wacht am Rhein. Harries: Heil dir im Siegerkranz. Schiller: Lied des Hirten; Lied des Jägers. Uhland: Des Knaben Berglied. Heine: Die Lorelei. Hoffmann von Fallersleben: Das Lied der Deutschen. Bächstein: Elisabeth's Rosen. Lenau: Die 3 Zigeuner.

Nyelvtan. Az I—III. osztály nyelvtani anyagának ismétlése és kibővítése. Az összetett mondatok.

Irásbeli dolgozatok: Beantwortet die Fragen aus dem Lesestück: „Deutschland." Schildert die Bergfahrt des Sennen. Lied des Jägers. Inhaltsangabe des Gedichtes. Frau Holle und der treue Eckart. Einer der Dorfjungen erzählt die Begebenheit. Der Pilger. Frei erzählt. Lied des Jägers: aus dem Gedächtnisse. Das Alpenhorn: Übersetzung aus dem Ungarischen. Arnold von Winkelried: Erzählung aus dem Schweitzer Befreiungskampfe. Die Ritterburg. Beschreibung auf Grund des Bildes. Die Lorelei: aus dem Gedechtnisse. Der Ursprung der Reiterei. Übersetzung aus dem Ungarischen. Der Sängerkrieg. Übung im Rechtschreiben.

Francia nyelv. *Olvasmányok:* L'été. Les animaux. L'automne. Les quatre points cardinaux. L'Europe. La France. L'hiver. Le temps. Je pars pour Paris. La Gaule et les Gaulois. Fondation de Marseille. Occupation de la Gaule par les Germains. Attila en Gaule. Charlemagne. Jeanne d'Arc.

Szavalmányok: Le départ des hirondelles. (Eugène Ram-

bert.) La Cigale et la Fourmi. (La Fontaine.) La feuille. (Arnault.) Le laboureur et ses enfants. (La Fontaine.) La cloche de mon village. (Lamartine.) La laitière et le pot au lait. (La Fontaine.) Sainte Geneviève. (Maurice Bouchor.)

Nyelvtan. A névszók, a rendes és rendhagyó igék. A participiumok.

Irásbeli gyakorlatok: Le village. (Dictée.) L'automne. (Description du tableau.) L'Europe. (Répondre aux questions données.) La Cigale et la Fourmi. (Traduction.) Exercice sur les verbes réguliers. La Gaule et les Gaulois. (Dictée.) Fondation de Marseille. (Répondre aux questions données.) La laitière et le pot au lait. (Traduction.) Dictée sur les verbes irréguliers. Lettre à une amie. Réponse.

Történelem. *A középkor története kapcsolatban a magyar nemzet történetével.* (1492.) Nagy Károly korával kapcsolatban a ker. államok szervezése (hűbériség.) A keresztes hadjáratok korával kapcsolatban a lovag világ és a középkori ker. műveltség. A pápaság és a császárság küzdelme. Az olasz renaissance.

Földrajz. *A csillagászati földrajz elemei.* A Föld alakja. Az éggömb s az égboltozat mindennapi látszólagos mozgása. A Nap látszólagos évi mozgása. Időszámítás. A Föld forgása és keringése. A nappalok változó hossza. Évszakok. Földövek. A Hold keringése a Föld körül. A Hold fényváltozásai. A Nap és a Hold fogyatkozása.

Számtan. Százalékszámítás és alkalmazása, kamatszámítás és alkalmazása. Értékpapírszámítás. Váltó és lerovatolás. Kamatos kamat. *Geometria:* A kör kerülete és területe. Henger, kúp és gömb felülete, térfogata és súlya.

Egészségtan. Az emberi test és működésének ismertetése. Ama természeti erők ismertetése, amelyek a test fejlődésére és az egészségre befolyással vannak. Nevezetesen: betegség, halál; betegségek elháríthatósága; táplálkozás; egészséges és egészségtelen élelmiszerek és gyakorlati fölismerésük. A lakás egészséges voltának tényezői. Ruházat és testápolás. Munka és foglalkozás. Betegségek, különösen a fertőző betegségek okai, elterjedésük módjai, elhárításuk eszközei. Betegápolás, különösen a beteg gyermek ápolása. Balesetek. Az életmentés alapismeretei.

Háztartástan. Háztartási javak; a leltár; jövedelem; szükséges és szükségtelen kiadások; a takarékosságról; a költségvetés; a háztartási napló.

A lakás megválasztása; a bútorzat; rend és tisztaság; fűtés, világítás.

A célszerű ruházat; ízlés, divat; a felsőruhák; a fehérnemű; mosás; pecséttisztítás; szappanfőzés.

Táplálkozási anyagok; nitrogén- és széntartalmú élelmiszerek. A hús különböző értéke; a húsfélék eltartása; tej és vaj; tojás; növényi élelmiszerek; a kenyérsütés; a gyümölcs eltartása.

A nők munkássága; a háztartási munkák megosztása; gyermeknevelés; betegápolás. A bevásárlások; a cselédekről; a háziipar. A nők befolyása a családra és a társadalomra.

Ének. Nehezebb ritmusok és dallamok vétele prima vista; nehezebb modulációk. Diatonikus és chromatikus félhangok biztos felismerése hallás után.

Rajz. Egyszerű használati tárgyak. Agyagedény, dézsa, ládaféle. Térformák csoportosítása. Színes és fényes felületű tárgyak. Román, gótikus, arab és magyar díszítmények.

Kézimunka. Varrókendő készítése; szegő varrás, szélvarrás, szövés, foltozás; felszegés; gomblyukvarrás. Asztalfutó hímzése selyemmel.

Testgyakorlás. Az előző osztályok anyaga fokozatos bővítéssel.

V. A) és B) OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* A Révy-Lengyel-Retorika és poetika II. részében közölt összes dalok, elégiák, ódák, gondolati költemények, szatirák, epigrammák, drámai szemelvények. Sophokles: Antigone. Shakespeare: Coriolanus. Katona: Bánk bán. Kisfaludy K.: Csalódások. Szigligeti: Fenn az ernyő nincsen kas. Kossuth beszéde a haza megmentéséről. Deák Ferenc beszéde a fölirat tárgyában. Deák Ferenc, mint szónok. (Wlassics.) Gyulai: Emlékbeszéd Arany Jánosról. Beöthy: Petőfi Sándor jellemzése. Endrődi: A virágok poétája. Salamon: Buda halála. Beöthy: A magyar léleknek néhány ős vonása. Salamon: Levél a képről.

Házi olvasmányok: Vörösmarty: A két szomszédvár. Arany: Buda halála.

Szavalmányok: Csokonai: A Reményhez. Arany: Ősszel. Berzsenyi: A magyarokhoz. Tompa: Forr a világ. Vörösmarty: A merengőhöz. Petőfi: Szeptember végén. Egy gondolat bánt engemet. Arany: Emlékezés.

Elmélet: Retorika és poetika.

Irásbeli dolgozatok: 1. Reszket a bokor, mert . . . című költemény alapján a magyar népdal. 2. Szép gondolatok Vörösmarty „A merengőhöz" című költeményében. 3. Eszményítés a költészetben, Arany „Vojtina ars poetikája" alapján. 4. Enikő. (Elbeszélés.) 5. Mokány a „Csalódásokban". 6. Fenn az ernyő nincsen kas. (Elbeszélés.) 7. Állítsunk fel napközi otthont! (Szónoki beszéd.) 8. Attila és Buda. (Párhuzam.) 9. A magyar lélek ős vonása. (Beöthy műve alapján.)

Német nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* Goethe: Hermann und Dorothea. Aus dem Nibelungenliede. Aus Gudrun. Die Artussage. Die Gralsage. Inhalt des Parzival. Lohengrin. Die Karlssage. Das Rolandslied. Aus dem Volksbuche des Doktor Faust. Braun, der Bär und Reinecke Fuchs. Lessing: Fabeln. Chamisso: Aus Peter Schlemihls wundersame Reise. Aurbacher: Froher Mut geht über grosses Gut. Schmid: Die goldene Dose. Eichendorff: Aus dem Leben eines Taugenichts.

Szavalmányok: Goethe: Der Sänger. Heidenröslein. Schneckenburger: Die Wacht am Rhein. Chamisso: Schloss Boncourt. Uhland: Bertran de Born. Des Sängers Fluch. Geibel: Wanderlust. Goethe: Hermann und Dorothea. Szemelvények.

A nyelvtani ismeretek ébrentartása. Az olvasmányokkal kapcsolatosan *a szóban levő írók rövid ismertetése.*

Irásbeli dolgozatok: Aus Hermann und Dorothea. Übung im Rechtschreiben (Iskolai.) Wo lernte Hermann Dorothea kennen? (Házi.) Wie erging es Gudrun in der Fremde? Übersetzung aus dem Ungarischen. (Iskolai.) Der Sänger. Kurzer Inhalt des Gedichtes. (Házi.) Lohengrin. Frei erzählt. (Iskolai.) Brief an eine Freundin: Erkundigung und Antwortschreiben. (Házi.) Königswahl der Vögel. Frei nacherzählt. (Iskolai.) Froher Mut geht über grosses Gut. Vom Leinweber erzählt. (Házi.) Über die Quellen zu Hermann und Dorothea. Übersetzung aus dem Ungarischen. (Iskolai.)

Francia nyelv. *Olvasmányok:* La Fontaine: Les deux pigeons. A Monseigneur le Dauphin. Le savetier et le financier. Mme de Sévigné: Lettres: A Mme de Grignau. A Mr de Coulanges. La représentation d'Esther à St. Cyr. Corneille: Le Cid. Scènes choisies. Molière: Les femmes savantes. L'Avare. Scènes choisies. Racine: Athalie. Scènes choisies.

Házi olvasmány: Molière: Les Précieuses Ridicules.

Szavalmányok: La Fontaine két meséje. Corneille-Molière-Racine ból részletek. Delavigne: Nanna. V. Hugo: Pour les pauvres. Lorsque l'enfant paraît.

Irásbeti gyakorlatok: 1. Le savetier et le financier. Fable mise en prose. 2. Le rêve de La Fontaine. Traduction. 3. La vie de Mme de Sévigné. Dictée. 4. Qu'est-ce que V. Hugo nous enseigne-t il dans son poëme: „Pour les pauvres". 5. Le Cid. Sujet du 4. et 5. acte. 6. Nanna. Compte rendu de la ballade. 7. Athalie. Traduction. Henriette et Armande. Parallèle.

Elmélet: Az olvasmányokkal kapcsolatban képek a XVII. sz. irodalom történetéből.

Történet-földrajz. *Az új-kor története* kapcsolatban a magyar nemzet történetével.

A renaissance fénykora Olaszországban, Magyarországban, Spanyolországban és Németalföldön. A felfedezések és következményeik. A Habsburgok világuralma. A reformáció kora. Az ellenreformáció és vallásháborúk kora. XIV. Lajos kora. Az északkeleti államrendszer kifejlődése. Ausztria és Poroszország versengése. A felvilágosult abszolutizmus kora. A francia forradalom. A szent szövetség és a forradalmak kora. A XIX. század második fele napjainkig. Mindenütt feltüntetve az újkori műveltség fejlődését, a természettudományok térfoglalását, a felvilágosodást a gazdasági, társadalmi és állami alakulás terén. A most folyó világháború okai, eseményei, anyagi és erkölcsi értékelése.

Befejezésül a főbb modern államok és ezek gyarmatai.

Mennyiségtan. *Algebrai* egész és törtszámok keretében végezett alapműveletek. Kéttagúak négyzete. Közönséges számok négyzete. Elsőfokú egyenletek egy ismeretlennel.

Természetrajz. *Állattan:* Az állati sejt. Szövetek. Szervek (bőr, mozgási, emésztési, keringési, légzési, kiválasztó szervek). Idegrendszer és érzékszervek. Szaporodás. Biologiai jelenségek. Rendszertan. Az emlősök osztálya rendenkint tárgyalva. A madarak általános és főleg a hazaiak részletes jellemzése. Csúszó-mászók és rendjeik. Kétéltűek (farkasok és farkatlanok). Csontos, vértes, porcos és tüdős halak. A legalsóbbrangú gerincesek. Izeltlábúak általában. A rovarok rendjei. Pókok. Rákok. Százlábúak. Lágytestűek általános, és osztályainak részletes ismertetése. Gyürűs-, lapos- és fonálférgek. Tüskésbőrűek és osztályaik. Tömlősök: szivacsok, meduzák, polipok, korallok és a szigetképződés. Véglények.

Természettan. *A testek általános tulajdonságai*; halmazállapotuk; nehézség; testek súlya.

A mozgás és nemei. Szabad esés. Mozgások összetétele és szétbontása. Az erők felosztása, összetétele és szétbontása. A testek súlypontja s egyensúlya. Egyszerű gépek és törvényeik. Ingamozgás, hajítás, középponti mozgás és ütközés. Mozgás akadályai.

A cseppfolyós testek tulajdonságai. A nyomás egyenletes terjedése. Közlekedő edények. Hajcsövesség Archimedes törvényei; úszás; sűrűség meghatározása.

A levegő súlya, nyomása. A levegő egyoldalú nyomásán alapuló eszközök. A léghajó.

A hő okozta kiterjedés. Hőmérők. A hő vezetés, áramlás és sugárzás. A gázok feszítőerejének változása. A gőz és gőzgép.

Ének. A tanultak kibővítése. Hangközök biztos eltalálása. Nehezebb modulációk. Ékítések. 2—3 szólamú dalok à capella éneklése.

Rajz. Térformák rajzolása. Két-három tárgyból alakított csoportok. Virágok, gyümölcsök, kitömött madarak rajzolása és festése.

Női kézimunka. Női ing szabása és varrása, hurkolással, madeira vagy lapos himzéssel.

Testgyakorlas. Mint a IV. osztályban.

VI. A) és B) OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* A Révy – Lengyel-féle magyar irodalomtörténeti olvasókönyvben közölt és egyéb szemelvények a magyar irodalomból. Gyulai: Vörösmarty életrajza. *Házi olvasmányok.* Arany: Toldi estéje. Balladái. Jósika: Abafi. Kemény: A nővérek.

Szavalmányok: Berzsenyi: Búcsúzás Kemenesaljától. Kölcsey: Zrinyi dala. Arany: A dalnok búja. Gyulai: Horatius olvasásakor. Vajda: Borongás. Tompa: Pusztán. Arany: Epilógus. Petőfi: Dalaim.

Irásbeli dolgozatok: 1. Hogyan enyhíthetik a nők is a hadviselés terheit? 2. Balassa Bálint dalai. 3. Leila. (Elbeszélés.) 4. Mikes Rodostóban. 5. Csáky Gizella. (Abafi alapján.) 6. Tiborc Katona Bánk bán-jában. 7. Petőfi és az Alföld. 8. Eötvös: A nővérek című regényének alapeszméje. 9. Ádám—Miltiades.

Német nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* Wieland: Aus Oberon. Lessing: Aus der Hamburgischen Dramaturgie. Parabel

der drei Ringe. Bürger: Das Lied vom braven Mann. Goethe: Aus Wahrheit und Dichtung. Schiller: Wilhelm Tell. Die Bürgschaft. Der Taucher. Das Lied von der Glocke. Geschichte des 30-jährigen Krieges. Baumbach: Aus Trug-Gold. Heine: Aus den Reisebildern. Lenau, Uhland, Eichendorff, Heine: lyrische Gedichte.

Szavalmányok: Arndt: Deutscher Trost. Goethe: Mignons Lieder. Lieder des Harfenspielers. Der Zauberlehrling. Lenau: Die drei Zigeuner. Schiller: Drei Lieder. Monolog aus Wilhelm Tell. Der Handschuh. Das Lied von der Glocke. Szemelvények. Az olvasmányokkal kapcsolatosan a kiválóbb írók — különösen Goethe és Schiller — irodalmi munkásságának rövid ismertetése.

Írásbeli dolgozatok: „Das Lied vom braven Mann." Inhaltsangabe des Gedichtes. „Mignon." Übersetzung aus dem Ungarischen. Brief an eine Freundin: „Bitte um einen Beitrag zur Unterstützung der Verwundeten." Die Schweitzer in Schillers „Wilhelm Tell." „Die Treue, sie ist doch kein leerer Wahn!" Auf Grund des Gedichtes: „Die Bürgschaft." Das Lied von der Glocke. Übersicht. Deutung der Worte: „Meine Hälfte fordr' ich deines Grames!" (Gertrud Stauffacher.) Brief an eine Freundin: „Wie stelle ich mir meine Beschäftigung im kommenden Jahre vor?"

Francia nyelv. *Olvasmányok:* Le village, comédie en 1 acte. (O. Feuillet.) Les impertinents. (Montesquieu.) Courage de Marie Thérèse. (Voltaire.) Les voyages à pied. (J. J. Rousseau.) Le XVIII-e siècle. Jeannot et Colin. (Voltaire.) Chateaubriand. Le XIX-e siècle. L'école romantique. La poupée de Cosette. (V. Hugo.) Le vieil âne. (G. Sand.) Derniers instants de Louis XVI. (Mignet.)

Szavalmányok. La jeune captive. (André Chénier.) Les souvenirs du peuple. (Béranger.) Le lac. (Lamartine.) Lorsque l'enfant paraît. (V. Hugo.) Rappelle-toi. (A. de Musset.) A Petőfi. (Fr. Coppée.)

Nyelvtan. Analyses. Les participes.

Írásbeli gyakorlatok: Les impertinents. (Dictée.) Le village. Contenu de la première scène. (Traduction.) Exercice sur l'accord du participe passé. Racontez-nous une de vos excursions ou un de vos voyages. Quelques mots sur la vie de Chateaubriand. (Dictée.) La Fontaine álma. (Traduction.) Le vieil âne. (Récit.) Si vous aviez quelque fortune, où et comment aimeriez vous vivre?

Történelem. *A magyar nemzet története* oknyomozólag, különös tekintettel a műveltség, alkotmány és társadalmi élet

fejlődésére a mai napig. Magyarország szerepe a most folyó világháborúban. Az utolsó harmadban Magyarország alkotmányának gazdasági és műveltségi állapotának ismertetése.

Mennyiségtan. *Algebra:* Kéttagúak és közönséges számok köbe. Négyzetgyökérvonás. Aritmetikai és geometriai sor. Kamatos kamat. Évi betétek. Évjáradékok. Amortizációs kölcsönök törlesztési terve.

Geometria: Pythagoras tétele és alkalmazásai.

Természetrajz. *Növénytan:* Az őszi flóra ismertetése, egyes dudvák részletes tárgyalása. A növények szerveinek alaktana. Növényi sejt és szövetek. Edénnyalábok. A növények életfolyamatai, a táplálkozás. Szerves vegyületek. Összefüggés az állat- és növényország között. Szaporodás.

Mesterséges rendszerek és a természetes rendszer. Moszatok, gombák, zuzmók, mohok. Edényes virágtalanok és a kőszénképződés Átmenet a virágtalanoktól a virágosakhoz. Fenyők. Egysziküek és kétsziküek részletes tárgyalása. Fontosabb családok és különösen a hazai növények.

Természettan. *A hang* keletkezése, terjedése, visszhang. A hang magassága. Zenehangok. Rezgő húrok, pálcák, táblák és légoszlopok. Együtthangzás. A hallás.

A fény terjedése. A világítás ereje. A fény visszaverődése, sík és gömbtükrök A fény törése. Színkép. A testek színe Lencsék. A látóeszközök, nagyítók és messzelátók. A sötét kamara és fényképezés.

A mágnes és tulajdonságai. A mágnestű. A föld mágnessége.

Az elektromosság gerjesztése dörzsölés által. Influentia. Winter és Holzgép. A feszültséget fokozó készülékek. Légköri elektromosság. Az elektromos áram és hatásai. Ohm törvénye. Az inductio. Telefon. Elektromos vasút és világítás.

A Nap látóképe és fizikai tulajdonságai. Kopernikus, Kepler és Newton törvényei.

Pszichologia és neveléstan. *Test és lélek.* Idegrendszer. Érzékszervek.

Értelem: érzetek, képzetek, eszmetársulás, tudat, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, nyelv. Paedagogiai útmutatás az értelem fejlesztésére.

Érzelem: értelmi, erkölcsi, vallási és aesthetikai érzelmek. Játék. Művészet. Paedagogiai útmutatások az érzelmek nevelésére.

Akarat: ösztön, vágy, szenvedély. Tudatos cselekvés, jellem. Egyéniség. Erkölcsi nevelés. Jellemfejlesztés. A társadalom lelki életének főbb jelenségei.

Ének. Mint az V. osztályban.

Rajz. Mint az V. osztályban.

Női kézimunka. Különböző finomabb hímzések, kisebb munkák montirozása. Zubbony szabása és varrása.

Testgyakorlás. Mint a IV—V. osztályban.

B) Továbbképző.

I. OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. Riedl: A magyar irodalom főirányai. Arany lirai költeményei. Petőfi epikai költeményei. Byron hatása irodalmunkban. Petőfi: Az apostol. Arany: Katalin, Bolond Istók. Arany László: A délibábok hőse. Gyulai: Romhányi. Vajda János, Reviczky Gyula, Komjáthy Jenő.

Német nyelv és irodalom Mint a gimn. VII. osztályában.

Francia nyelv és irodalom. *Irodalomtörténeti korképek*, különös tekintettel a középkor, a XVI. és a XVII. század irodalomtörténetére. Az olvasott művekkel kapcsolatosan irodalmi és az írók munkásságáról szóló tanulmányok.

Olvasmányok: Corneille: Horace. Augier et Sandeau: Le Gendre de Monsieur Poirier. Egy két novella az ujabbkori irodalomból.

A Gábor-féle könyvben foglalt szemelvények Ch. d'Orléans, François Villon, Clément Marot, Ronsard, Malherbe, Régnier, Regnard, Delille és Chénier műveiből.

Szavalmányok: Egyes költemények a fentirt költők műveiből.

Irásbeli dolgozatok: 1. Le public de Kolozsvár a fait les mêmes funérailles pompeuses à deux soldats de nationalités différentes, l'un austro-hongrois, l'autre russe, morts le même jour des suites de leurs blessures reçues sur le champ de bataille. Faites connaître votre opinion là-dessus, vos réflexions et vos impressions. (Composition.) 2. Comparez les deux maximes suivantes: 1° Ne faites pas à autrui ce que vous ne voudriez pas qu'on vous fît. 2° Faites à autrui ce que vous voudriez que les autres fissent pour vous. (Composition.) 3. Démontrez comment le merveilleux génie dramatique de Corneille lui a permis de retracer dans Ho-

race trois images différentes du patriotisme, sans les répéter ni les confondre. (Dissertation.) 4. Le lion reconnaissant. (Narration.) Iskolai dolgozat. 5. Une jeune fille venant de terminer ses études, écrit à sa jeune soeur encore en pension. (Lettre.)

Ókori irodalom: A görög költészet áttekintése. Homeros: Ilias és Odysseia. Aischylos: Oresteia. Sophokles: Oedipus király. Euripides: Iphigenia Aulisban. Szemelvények a görög lirikusokból.

Esztétika. Bevezetés. Lélektani alapvetés. A szép jelenségei és fokozatai. Esztétikai határkérdések. A művészetek osztályozása. A művészi alkotás főbb momentumai. Olvasmányok: Byron Manfrédje. Shakespeare: Macbeth és Szentivánéji álom. Magánolvasmány. Macaulay tanúlmányaiból és Lessing Laokoonja.

Történelem. *Az Újkor története* a westfáleni békekötéstől a francia forradalomig. Főbb pontok: Miként alakítja a westfáleni békekötés a hatalmi viszonyokat? A francia hegemónia (XIV. Lajos kormánya, az abszolutizmus). Udvari élet, tudomány, irodalom (écrivains mercenaires), művészet. Gazdasági viszonyok. Colbert. Merkantilizmus. A Habsburgok politikája a XVII. század második felében. Kísérlet centralizált Habsburgi monarchia alapítására. A nagyhatalmak az utrechti békekötés után. Az északi nagyhatalmak megalakulása. A felvilágosúlt abszolutizmus. A fölvilágosodás irodalma. Ausztria és Poroszország versengésének kezdete. Anglia és Franciaország versengése a gyarmatokért.

Művészettörténet. A művészeti formák és diszítmények eredete. A művészet anyagai: szövés-fonás anyaga, fa, agyag, kő, fémek, üveg, festék, az ezekből eredt formák, díszek, szerkezetek. A különböző technikák. A stílus. A stílusra ható körülmények. Őskor. Babilónia és Asszíria, Egyptom, Görögország, Itália építészete, szobrászata, művészi ipara. Rajzok és vetített képek bemutatása.

Neveléstan. A nevelés fogalma, célja és eszközei. A testi nevelés eszközei: a táplálás, a ruházás, a tisztántartás, a foglalkoztatás, az edzés, a felügyelet. A fegyelem eszközei: szoktatás, példa, parancs, jutalmazás, büntetés. A nevelő egyénisége. A tanítás eszközei: a tanítás menete, tanítási alakok, tanítási modor. Nevelési elvek.

Közgazdasági ismeretek. Alapfogalmak: szükségletek, javak, érték, gazdálkodás, gazdasági főelv. Magángazdaság, közgazdaság. Termelés: természet, munka, tőke. Termelési költségek. A munka szervezése. Vállalat. A forgalom jelentősége. Kereslet-kínálat. Ár-

alakulás. A pénz. A hitel nemei, a jövedelem megoszlása: földjáradék, munkabér, tőkekamat, vállalkozói nyereség. Őstermelés. Földbirtokrendszer. Jószágkezelés. Földmívelési rendszerek. Hazánk őstermelése. Az ipar jelentősége és osztályozása. Az ipar szervezése. A munkáskérdés: munkásvédelem, munkásbiztosítás. Munkásszervezetek. Hazánk ipari viszonyai. A kereskedelem jelentősége és osztályozása. Kereskedelmi intézmények. A valuta. Papírospénz. Bankok: bankügyletek. Takarékpénztárak, biztosítóintézetek. Börzék. Vám. Hazánk kereskedelmi viszonyai. A közlekedésügy jelentősége. Szárazföldi utak, hidak. Vizi utak. Vasút. Posta, távíró, távbeszélő. Hazánk közlekedési viszonyai.

Jogi ismeretek. A jog fogalma és felosztása. A közjog legfontosabb részeinek vázlatos ismertetése. (Az állam fogalma, a honosság; a törvényhozás, törvények végrehajtása és bíráskodás; Horvát-Szlavonországok közjogi helyzete; Magyarország és Ausztria egymáshoz való viszonya.) A magánjog felosztása. A személyek és a dolgok.

Embertan. Az embertan felosztása. Történeti áttekintés. Anatómia: sejt, szövetek, mozgási szervek. A koponya részeiben és egészben. A koponya morphológiája, fontosabb indexek. Izomrendszer. Bélcsatorna, emésztés, felszívódás. Anyagcsere.

Keringési szerv. Szív szerkezete. Keringési zavarok. Tüdő és a légzés. Kiválasztási szerv. Idegrendszer. A szellemi munka természete.

Egészségtan. *Cél: az egyéni egészség ápolásához szükséges ismeretek terjesztése. I. Bevezető előadások* (4 óra): Az egészség értéke. A betegségek okai. A betegségek ellen való védekezés. Egészséges életmód.

II. Az emberi test ápolása (12 óra): Az izomzat edzése. A nők sportolása. (2 óra). A bőr edzése és ápolása (1 óra). A leányélet hygienéje (2 óra). Az idegrendszer és érzékszervek ápolása (4 óra). A vérkeringési, légzési és emésztő szervek ápolása (3 óra).

III. Az egészséges és hibás táplálkozás (7 óra). A táplálékokról, emészthetőségük és tápláló értékük szempontjából (2 óra). A szeszes italokról (1 óra). Az ember napi táplálékszükséglete. A táplálék helyes megválasztása és elkészítése (2 óra). Hibás táplálkozás (1 óra). Az étvágyról (1 óra).

IV. A helyes ruházkodás (2 óra).

V. A meghűlés és jelentősége (1 óra).

A leggyakoribb fertőző betegségek (4 óra): a kanyaró, vörheny, diptheria, szamárköhögés, tuberculosis, typhus, cholera terjedésmódja s az ellenük való védekezés.

VI. Első segítségnyújtas (4 óra): Eszméletlenség, sebzés, vérzés, fagyás, égés, fulladás és mérgezés esetében.

Női kézimunka. Felső ruhavarrás. Himzések. Bársonyvasalás és festés. Fa- és bőrégetés.

Rajz. Mint a gimn. VII. osztályában.

II. OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. *Riedl:* Arany János. Arany lirai költeményei. Újabb regény- és novellairodalmunk: Mikszáth Kálmán, Herczeg Ferenc, Ambrus Zoltán, Pekár Gyula.

Német nyelv és irodalom. *A német irodalom története*, a romanticismustól az újabb időkig, megfelelő olvasmányok kapcsán, főleg Heinrich v. Kleist, Grillparzer, Mórike, Hebbel és Gerhart Hauptmann műveiből. Magán olvasmányúl: Scheffel Ekkehard-ja.

Francia nyelv és irodalom. *Prózai olvasmányok.* A. Daudet Tartarin de Tarascon. Fr. Sarcey: Le siège de Paris.

Verses olvasmányok. A XIX. sz. költői. Szemelvények Chateaubriand, Lamartine, Victor Hugo, Delavigne, Leconte de Lisle, Sully Pruddhomme, Fr. Coppée műveiből.

Szavalmányok: Egyes költemények a fent irt költők műveiből.

Irásbeli gyakorlatok a tárgyalt művek nyomán.

Ókori irodalom. *A görög történeti próza és filozófia történetének áttekintése. Olvasmányok:* Herodotos, Tyukydides, Demosthenes, Platon és Aristoteles műveiből. *A római költészet fejlődésének áttekintése. Olvasmányok*: Plautus, Terentius, Lucretius, Vergilius, Catullus, Tibullus, Propertius, Ovidius, Horatius, Lucanus, Juvenalis, Martialis műveiből.

Egyetemes irodalomtörténet. Taine: Philosophie de l'art. (Franciául.) Shakespeare: Hamlet. Lear király. Victor Hugo: Ruy Blas. (Franciául.) Ibsen: Peer Gynt. Byron: Manfred. Björnson: A király. Az egyes olvasmányok esztétikai és irodalomtörténeti elemzése.

Esztétika. A formaérzés elvei. Esztétikai megérzés. Szimpátia és antipátia. A szép módosulásai. Humor, szatira, irónia. Esztétikai ideálitás és reálitás. A művészetek esztétikája. Esztéti-

kai negáció. Az anyag és technika hatása. A művészetek különböző felosztásai. Aforizmák az egyes művészetekről. Technikai művészetek esztétikája. Stilizálás. Dekorativ művészetek. A líra, dráma és epika esztétikája. A művészetek esztétikai és etikai értékelése. Az esztétika keletkezése, fejlődése és föladata a jövőben. A művészetek helye az emberiség szellemi és erkölcsi javai közt. A pszichologia alaptörvényei. A nyelv, a vallás, a jog, az erkölcs, a művészetek pszichológiája. Erkölcsi javak, kötelességek és erények tana. Általános erkölcsi törvény. A jog és erkölcs dogmatikus és evolucionisztikus fölfogása. Ösztön, lelkiismeret. Formalisztikus és teologikus etika. A cselekvés objektiv és szubjektiv értékelése. Determinizmus. Hipotézisek a jótett jutalmának elnyeréséről. Egoizmus, altruizmus, az egyéniség feláldozása. Etika és metafizika. Világnézet, az egyén filozófiája. Olvasmány: Diderot tanulmányai. Alexander B.: művészet.

Történelem. A *legujabb kor története* a francia forradalomtól máig; különös tekintettel a politikai, művelődési és közgazdasági viszonyokra. A szociálizmus történeti fejlődésének áttekintése.

Művészettörténet. A művészi stilusra ható körülmények: a megrendelő, a mecénás szerepe (a római egyház befolyása az építészetre az V. századtól a XVII. századig. Ókeresztény, román, gotikus, renaissance, építés, festészet, szobrászat). A művész-egyéniség (Dürer és Holbein, Velasquez és Murillo, Rembrandt és Rubens). Az iskolák. Az irányok, a renaissance festészete és szobrászata. A modern művészet. Az örökség, a modern művészet anyaga, technikái. Az új társadalmi viszonyok, az új szükségletek és új lelkület befolyása a modern stilus alakulására. Építészet, szobrászat, festészet, művészi ipar.

Neveléstörténet. Az ókori nevelés. Kina Japán, India, Perzsia, Egyptom nevelési rendszere. Görög nevelés. A római nevelés. A középkori nevelés. Kolostori, székesegyházi és alapítványi, városi iskolák keletkezése és szervezete. A magyar oktatásügy a középkorban. Az újkori nevelés. A reformáció pedagógusai: Luther, Melanchton, Sturm, Trotzendorf, Neander. A kath. iskolák a reformáció idejében: Calasanca. Loyola. A magyar nevelésügy a reformáció idejében: Dévay, Erdősi, Stöckl, Honter. A realizmus: Montaigne, Bacon, Descartes, Locke, Rattich, Coménius. Deizmus, pietizmus: Franke. Rousseau. A filantropinizmus: Basedow.

Állami iskola szervezés. Ausztria (Felbiger), Poroszország (Rochow.)

Magyarország közoktatásügye a XVIII. században. A Ratio educationis.

A nevelésügy fejlődése a XIX. században: Pestalozzi, Herbart, Diesterweg. Emberbaráti intézetek. A magyar oktatásügy legújabb fejlődése.

Jogi ismeretek. A vagyoni jog, a házassági, családi és örökösödési jog fontosabb részeinek vázlatos ismertetése, illetve ismétlése. Néhány szó a sommás perről, a végrehajtási eljárásról és a csődről.

Embertan. Felosztása. Történeti áttekintés. A fontosabb belső szervrendszerek (táplálkozás, keringés, légző és kiválasztó szervek) áttekintése. A koponya morphologiája, indexek, kraniometria.

Emberi fajták kialakulása. Faji jellegek. Mesterséges, természetes és történeti rendszerek.

Kezdetleges emberi társadalom. A hajlék. Ruházkodás. A táplálkozás, táplálékszerzés. Az ős és vadon élő ember technikája. Gazdaság. Manizmus. Animizmus.

Egészségtan. *Cél: azon ismeretek terjesztése, melyek a család egészségének ápolásához szükségesek. I. Bevezető előadások* (7 óra.) A testi és szellemi munka hatása a szervezetre. A különböző női foglalkozások egészségi szempontból. Az anyaság.

II. Gyermekápolás (elméletileg és gyakorlatilag). (12 óra.) Az újszülött. A csecsemő szervezete és fejlődése. A csecsemő ápolása és táplálása. A csecsemőkor betegségei. Az egészséges gyermek ápolása és edzése. Gyermekszoba. Gyermekruha. A beteg gyermek ápolása (egy gyermekkórházba való kirándulással kapcsolatban.)

III. Betegápolás (elméletileg és gyakorlatilag). (12 óra.) A betegszoba berendezése és gondozása. Az ápolónak a beteg körül való teendői. A beteg megfigyelése és a betegség tüneteinek észlelése. A beteg öltöztetése, emelése, szállítása. A beteg táplálása. Gyógyszerek beadása. Borogatások és fürdés. Sebkezelés és kötözés.

IV. Néhány súlyos megbetegedés lefolyása s ennek az ápolással való befolyásolhatósága. (4 óra.)

Női kézimunka. Mint az I. osztályban.

Rajz. Mint a gimnázium VIII. osztályában.

C) Gimnázium.

V. OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* Arany Toldi estéje. A Bartha-Prónai-féle retorikai olvasókönyv szemelvényei. *Házi olvasmány:* Jókai: Az új földesúr. Mikes: Törökországi levelek. Kisfaludy Károly: Vig beszélyek. Petőfi: Családi versei. Arany: Az első lopás. Jóka ördöge.

Szavalmányok: Arany: Both bajnok özvegye. Szibinyáni Jánk. Mátyás anyja. V. László. Petőfi családi verseiből. Kossuth a haderő megajánlása végett mondott beszédének bevezető és befejező sorai. Deák Ferenc első felirati beszédéből.

Retorika: Az inventió és dispositió rövid elmélete. *A prózai műfajok ismertetése.*

Irásbeli dolgozatok: 1. Szondi apródjai. (Arany költ. alapján.) (Isk.) 2. Jelenetrajz. 3. Toldi Miklós az ősi erkölcs szolgálatában. 4. Az anyai szeretetről. (Arany: Mátyás anyja c. költ. alapján.) (Isk.) 5. Erzsike Az új földesúrban. (Jellemzés.) 6. Próza és költészet. (Összehasonlítás olvasott művek alapján.) (Isk.)

Latin nyelv. *Olvasmányok:* Egy-két bevezető olvasmány után a rómaiak története a királyok alatt. (De origine urbis Romae. De regibus Romanis.) Vegyes olvasmányok. (Mesék, velős mondások.) Az olvasmányok alapján magyarból való fordítási gyakorlatok. (Convertenda.) Cursiv olvasás: Ulixes története, Szt. István élete (Hartvic püspök nyomán.)

Könyv nélkül: Egy-két mese, közmondások.

Elmélet: Alaktan teljesen; a mondattanból a legszükségesebb tudnivalók. Tárgyi szócsoportok. Az olvasmánnyal kapcsolatban állami régiségek.

Irásbeli dolgozatok: Kéthetenkint egy iskolai irásbeli dolgozat (összefüggő szövegek az olvasmányokkal kapcsolatban, magyarból latinra).

Német nyelv és irodalom. *Olvasmányok*: Goethe: Hermann und Dorothea.

Prózai olvasmányok: Die lernbegierigen Jünglinge. Die ewige Bürde. Die Posaune des Gerichtes. Kannit-verstan. Die Boten des Todes. Sittenleben in der alten Zeit der Römer.

Szavalmányok: Kosegarten: Das Amen der Steine. Goethe: Der Sänger. Johanna Sebus. Heine: Die Lorelei. Schiller: Die

Teilung der Erde. Der Ring des Polykrates. Rückert: Barbarossa. Lenau: Die drei Zigeuner. Geibel: Von des Kaisers Bart. Kerner: Der reichste Fürst. Zedlitz: Nächtliche Heerschau.

Irásbeli gyakorlatok: 1. Uebung im Rechtschreiben. 2. Wie findet Hermann Gelegenheit, die den Vertriebenen bestimmten Gaben zu verteilen? 3. Der Sänger. Von ihm selbst erzählt. 4. Brief. Wie beteiligen wir uns an der allgemeinen Hilfsaktion? 5. Der Ring des Polykrates. (Nacherz.) 6. Wie stellen wir uns Dorothea vor? 7. Elisabeth auf der Wartburg. 8. Die Quellen zu Hermann und Dorothea.

Elmélet: Az alaktan és mondattan ismétlése és kiegészítése.

Történelem. *Az ókor története* a nyugatrómai birodalom bukásáig. (476 Kr. u.) Főbb pontok: a) Keleti népek. b) Görögök. c) Rómaiak. Főtekintettel mindenütt az intézményekre és a műveltség fejlődésére.

Természetrajz. *Növénytan. Ásvány- és kőzettan.* Néhány őszi dudva ismertetése *anatomia* útján. Az egyes növények tudományos (internationális) neve és a binär nomenklatura. Külső *morfologia.* A növény szerveinek *biologiája.* Belső morfologia (sejt- és szövettan). Táplálkozás. Szerves és szervetlen anyagok. Szaporodás.

Rendszertan. A növények rokonsági kapcsolata. A rendszertani kifejezések tudományos neve. Telepesek, mohok, edényes virágtalanok, különös tekintettel a szaporodási mód kialakulására: Ginkgo- és Cycasfélék. Tobzosak, egysziküek, kétsziküek.

Fontosabb chemiai alaptörvények. Földes és fémes ásványok. Ásványok elemekre bontása. Gyök, vegyérték. Sav, bázis, só. Ásványokon a hat kristályrendszer ismertetése. Oxidok. Kőzetalkotó ásványok. Kőzetek. A vulkanizmus, erozió és defláció munkája. Geologiai korok.

Mennyiségtan. *Algebra:* Az algebrai jelölés alkalmazása az aritmetika körében megismert számítási eljárásokban. A jelölés általánosítása: páros és páratlan szám, tetszőleges számrendszerbe tartozó egész szám algebrai kifejezése. Az algebra direkt műveletei: összeadás, sokszorozás, hatványozás és az inversek közül a kivonás és osztás általános számokkal. Az összeadás és kivonás végrehajtása a számvonalon positiv és negativ számokkal. A sokszorozás geometriai ábrázolása. I., II., III-ad fokú algebrai kifejezések grafikus ábrázolása a coord. rendszerben. Zéruskülönbség,

egységhányados, reciprokértékek. Fontosabb sokszorzat- és hányadosalakok.

A permanentia elvének érvényesülése az alg. műveletekben. Ezek alkalmazása a számelméleti alapproblémákban: törzsszámokra bontás, oszthatóság, l. n. k. o. és l. k. t. meghatározásában és az I. fokú egyenletekben, illetőleg arányokban és egyenletrendszerekben.

Az I. fokú egyenlet és egyenletrendszer gyökerei, mint lineáris függvények zérushelyei. Meghatározásuk grafikus módon is.

A függvényábrázolás alkalmazása természeti jelenségekben előforduló mennyiségek egyszerűbb kapcsolatainak szemléltetésére.

Geometria: Planimetriai és stereometriai alapfogalmak. A szögmérés módjai Szögek párhuzamos és merőlegszárakkal. Az oldalak összefüggése a síkháromszögben, numerikus összefüggés a szögek között. Különféle alkotórészek összefüggése. A háromszög összeillősége. Parallelogrammák, trapez, sokszögek. Sugársor a síkban. A háromszögek hasonlósága. Arithmetikai és geom. középarányosok a planimetriában. A területszámítás gondolatmenete. A geometriai rokonságok kiegészítése.

Rajz. Görbe felületű testek kombinációja szögletes testekkel. Oszlop-, kocka- és hasábokból összeállított csoportok.

Síkékítmények. Antik és magyar díszítmények.

Testgyakorlás. Mint a felsőbb leányisk. V. osztályában.

VI. OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* A Bartha-Prónai-féle poetikai olvasókönyv szemelvényei. Külön: Sophokles Antigoneja, Shakespeare: Coriolanusa. Kisfaludy Károly: A kérők.

Házi olvasmányok: Vörösmarty: Cserhalom. Két szomszédvár. Arany: Balladák. Gyöngyösi: Murányi Venusz. Petőfi családi versei. Shakespeare. Julius Caesar. Szigligeti: Liliomfi.

Szavalmányok: Tompa: Tornácomon. Bajza: Sóhajtás. Berzsenyi: Fohászkodás. Csokonai: A reményhez. Népdalok. Petőfi lirájából. Vörösmarty Zalán futásából, Arany Buda halálából.

Poetika: A költői műfajok ismertetése, kapcsolatban az esztétikai alapfogalmak rövid fejtegetésével.

Irásbeli dolgozatok: 1. Gondolatok a háborúról. (Levél.) 2. „Keveháza" rövidre fogott meséje. (Isk.) 3. „A két szomszédvár" érzelmi világa. 4. Gondolatok. A csárda romjai című köl-

teményben. (Isk.) 5. Berzsenyinek A magyarokhoz című ódája egybevetve Vörösmarty Szózatával. 6. Antigone küzdelme.

Latin nyelv és irodalom. *Olvasmányok.* Liviusból: Brutus, az első consul. Mucius Scaevola. Coriolanus. Cornelius Neposból: Aristides. Pelopidas. Epaminondas. Phaedrus mesék. Ovidius Metamorphosiséből: A világ teremtése. Az emberiség korszakai. Daedalus és Icarus. Philemon és Baucis. Niobe. Fastiból: Remus halála. Romulus halála. Fabiusok veszte.

Elmélet: Mondattan; etimológiai szócsoportok. Az olvasmánnyal kapcsolatban folytatólagosan állami régiségek.

Írásbeli dolgozatok: Kéthetenként felváltva fordítás magyarból latinra és viszont.

Görög nyelv. *Olvasmányok.* Szemelvények az olvasókönyv 1—90. sz. darabjai közül és megfelelő magyar fejezetei.

Nyelvtan: Az attikai nyelvjárás alaktana.

Írásbeli dolgozatok: Kéthetenként fordítás magyarból görögre a tárgyalt olvasmányok alapján, a nyelvtani anyag begyakorlására.

Görögpótló irodalom. Homéros Ilias-a és Odysseia-ja. Herodotos történeti könyveiből bő szemelvények. A görög lira főbb képviselői.

Görögpótló rajz. Egyes példák a közvetlen környezetből. Láda, asztal, szék, festőállvány, szoborállvány. Antik vázák és építészeti részletek.

Német nyelv és irodalom. *Olvasmányok*: Die alten Deutschen. Das Rittertum im Mittelalter. Goethes Vaterhaus. Schiller: Wilhelm Tell. Balladen: Der Handschuh. Der Ring des Polykrates. Der Graf von Habsburg. Die Kraniche des Ibykus. Der Kampf mit dem Drachen. Rückert, Goethe, Lenau lirai költeményeiből.

Szavalmányok: Schiller: Die Worte des Glaubens. Die Teilung der Erde. A. Grün: Der letzte Dichter. Goethe: Gefunden. Meeresstille. Wanderers Nachtlied. Ein Gleiches. A halász, pásztor és vadász dala Wilhelm Tellből. Tell monológjából.

Elmélet: A költeményekre vonatkozó poetikai magyarázatok. A grammatikai ismeretek ébrentartása, ismétlése.

Írásbeli dolgozatok: 1. Was charakterisierte die alten Deutschen? (Nach einem Lesestücke.) (Isk.) 2. Selbstbiographie. (Házi.) 3. Tell im Kreise seiner Familie. (Házi.) 4. Fordítás magyarból németre. (Isk.) 5. Die Kraniche des Ibykus. (Kurzgefasste Inhaltsangabe und Grundgedanke.) (Házi.) 6. Fordítás. (Isk.)

Történelem. *A középkor és az újkor története* a westfáliai békekötésig (1648-ig). Főbb pontok: A népvándorlás és hatása. A középkori államalakulások. A középkori eszmék fejlődése és hatása. A császárság és pápaság küzdelmei. A keresztes hadjáratok és eredményei. A hűbériség hanyatlása. A ker. egyház egysége. A nagy reformzsinatok. A humanizmus és renaissance. A nagy fölfedezések. A reformáció és a vallásháborúk.

Természetrajz. *Állattan. Sejttan, szövettan.* A szervek tárgyalásánál *az emberi test megismerése*, az állatoké törzsenkint összehasonlítva. Az ember csont- és izomrendszere. Emésztő, keringési, légző és kiválasztó szervek. Idegrendszer és a centralizáció, cefalizáció törvénye. Érzékszervek és azok alkalmazkodása az életkörülményekhez. Egyéb biologiai jelenségek. Szaporodás. Az állatok rokonsága és *a természetes rendszer* felállítása. A rendszertani kifejezések és az egyes, legközönségesebb állatok internacionalis neve. A gerincesek általános jellemzése, osztályainak rendenkint részletes tárgyalása, kiemelve az átmeneti alakokat. Izeltlábúak osztályai és ezek rendjei. Lágytestűek és szerepük a geologiában. Tüskésbőrüek és osztályaik. Tömlősök, külön az egyes osztályok és a korallszigetek képződése. Egysejtűek négy osztálya.

Mennyiségtan. *Algebra:* Négyzetgyökér és a másodfokú egyenlet megoldása, kapcsolatban a geometriában előforduló számításokkal. Köbgyökér. Számolás gyökérmennyiségekkel. A hatványozás általánosítása. (Negativ kitevők és alkalmazásuk a 10-es számrendszerre; törtkitevők.) Briggs-féle logarithmusok és alkalmazásaik.

Geometria: A kör; körmérés. Síkháromszögtan: a hegyes szög függvényei, kapcsolatban a derékszögű háromszög kiszámításával A szögfüggvények általános értelmezése. Szögek összegének és különbségének függvényei. A sinus-tétel, cosinus-tétel és tangens-tétel, s alkalmazásuk a háromszög megoldására. Néhány egyszerűbb földmérési és magasságmérési feladat megoldása.

Testgyakorlás. Mint a felsőbb leányiskola VI. osztályában

VII. OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* A Prónai Antal-féle „Magyar irodalomtörténet“ I. részének szemelvényei, azonkívül bővebb szemelvények Balassi költeményeiből, a kuruckölteszetből,

Csokonai, Berzsenyi lirai költeményeiből, Kisfaludy S. Himfyjéből.

Házi olvasmányok: Riedl: A magyar irodalom főirányai. Mikes Törökországi levelei. Fazekas Mihály: Ludas Matyi. Csokonai: Dorottya. Kármán: Fanni hagyományai. Kazinczy: Pályám emlékezete. Kisfaludy Sándor válogatott regéi.

Szavalmányok: Balassi, Csokonai, Berzsenyi, Kisfaludy Sándor költeményeiből, Kölcsey Parainesiséből, Berzsenyi felett mondott emlékbeszédéből.

Irodalomtörténet: A magyar nemzeti irodalom fejlődésének ismertetése 1820 ig.

Irásbeli dolgozatok: 1. Tinódi Lantos Sebestyén. 2. Juranics és Radivoj halála. 3. Különféle Mikes-tételek. 4. Fanni és a természet. (Fanni hagyományai alapján.) (Isk.) 5. Berzsenyi Dániel egyénisége. (Olvasott költeményei és Kölcsey emlékbeszéde alapján.)

Latin nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* M. Tullii Ciceronis in C. Verrem acc. II. libri IV. 1–21, 32—39, 60—69. 79—81, 106–210, 117—119, 134—151. §§. – Vergilii Aeneid. I. 65–156, II. 1—265, 506–558, 634—804; IV. 1—53, 129—197, 305–330, 362–392, 590–671; VI. 450—476, 679—702, 756—886; VII. 483—508; VIII. 306—368, 554—584, 608—731; XI. 139–181, 570—596, 785—836; XII. 887—962. – Sallustii Bell. Jugurth. 1—16, 79. 85.

Elmélet: Az olvasmánnyal kapcsolatos irodalomtörténeti és régiségtani (főkép hitéleti) ismeretek.

Irásbeli dolgozatok: Kéthetenként iskolai irásbeli dolgozat: fordítás latinból magyarra.

Görög nyelv és irodalom *Olvasmányok:* Szemelvények Xenophon Anabasisából és görög lyrikusokból. Az Iliasból: I. 1—200, 428—611; III. 146—160; VI. 390—502; XVIII. 468–617. Herodotosból: Kroisos és Solon. Amasis és Polykrates. A marathoni csata.

Nyelvtan: Alaktan kiegészítése; legszükségesebb mondattani ismeretek; az ión nyelvjárás alaktani sajátságai.

Irásbeli dolgozatok: Kéthetenként fordítás, részint magyarról görögre, részint görögről magyara.

Görögpótló irodalom. *Olvasmányok:* Szemelvények Thukydidesből. Módszere. Fölépítik a hosszú falakat. Perikles beszéde a háború ügyében. A halotti beszéd. A halálvész kitörése és a

betegség leirása. Perikles utolsó beszéde és jellemzése. Demosthenes megerősíti Pylost. Sphakteria megvétele. A sziciliai hadjárat. Nikias és Alkibiades beszédei. Az athéni sereg megsemmisülése. Aischylos Oresteiája. Sophokles Elektrája. Euripides: Iphigenia Taurisban. Demosthenestől: A harmadik olynthosi beszéd, a koszorúról és a harmadik filippika.

Görögpótló rajz. Mint a VI. osztályban.

Német nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* Lessing: Minna v. Barnhelm. Nathan der Weise. Fabeln. Aus dem Laokon. Aus der hamburgischen Dramaturgie. Aus dem Nibelungenliede. Aus dem Gudrune Aus Parsifal. Aus Lohengrin. Aus Tristan und Isolde. Goethe: Hans Sachsens poetische Sendung.

Szavalmányok: Goethe: Mignon. F. Dahn: Krimhilde. Geibel: Gudruns Klage. Uhland: Der blinde König. Bertran de Born. Des Sängers Fluch. Bürger: Lenore.

Irásbeli gyakorlatok: 1. Wer war Mignon? 2. Die Exposition von Minna von Barnhelm. 3. Der blinde König. Ein Page erzählt die Begebenheit. 4. Krimhilde. Ein Charakterbild. 5. Gudrun. 6. Brief. Warum ist unsere alljährliche 15. Märzfeier heuer weggeblieben? 7. Die Entstehung des Meistergesanges.

Elmélet. Az olvasmányokkal kapcsolatban képek a német irodalom történetéből.

Történelem. *Az új kor története* napjainkig s a főbb államok *politikai földrajza.* Főbb pontok: A Bourbonok és Habsburgok versengése. Francia- és Angolország küzdelmei a gyarmatokért. Az angol forradalom. Az északi nagyhatalmak kialakulása. A felvilágosodás irodalma. Gazdasági rendszerek. A nagy francia forradalom és következményei. A német és olasz egység kifejlődése. A keleti kérdés. Berlini kongresszus. A legújabb események. A főbb államok alkotmánya: földrajzi, gazdasági, művelődési viszonyai; külső birtokai.

Természettan. Anyagi pont, merev és rugalmas testek, folyadékok és gázok *mechanikája. Hangtan. Fénytan.*

Mennyiségtan. *Algebra:* Az aritmetikai és véges geometriai haladvány. A kamatos kamat- és járadékszámítás, lehetőleg kiterjeszkedve egyes fontosabb államkölcsönök ismertetésére. A végtelen geometriai haladvány, kapcsolatban a szakaszos tizedes törtekkel. A másodfokú egyenlet elmélete. A másodfokú függvény szélső értékei.

Geometria: A pont coordinátái. Két pont távolságának kiszámítása. Egyszerűbb algebrai kifejezések grafikus ábrázolása. A stereometria legfontosabb tételei. A hasáb, gúla, henger, kúp és gömb felszíne és köbtartalma.

VIII. OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* A dr. Prónai Antal-féle „Magyar irodalomtörténet" II. részének szemelvényein kívül egyes költemények Vörösmartytól, Petőfitől, Aranytól, Tompától. Részletek Gyulai Pál emlékbeszédeiből.

Házi olvasmányok: Kisfaludy K.: Iréne, A kérők. Csalódások. A leányőrző. Katona: Bánk bán. Vörösmarty: Zalán futása. Két szomszédvár. Csongor és Tünde. Gyulai: Vörösmarty életrajza. Jósika: Abafi. Eötvös: Karthausi. A falu jegyzője. Kemény: Zord idő. Petőfi: János vitéz. Bolond Istók. Arany: Toldi-trilógia. Buda halála. Jókai: Az új földesúr. Egy magyar nábob. Szigligeti: Csikós. Liliomfi. Madách: Az ember tragédiája.

Szavalmányok: Kisfaludy Károly, Vörösmarty lirai költeményeiből. Zalán futásának Előhangja. Eötvös, Petőfi, Arany, Tompa költeményeiből.

Irodalomtörténet: A magyar irodalom fejlődésének ismertetése 1820-tól.

Irásbeli dolgozatok: 1. Melinda és Ottó, összehasonlító jellemzés. 2. Kisfaludy Károly és a magyar vígjáték. 3. Br. Jósika M. regényeinek hatása a magyar társadalomra. 4. Irodalmunk népies irányának politikai s társadalmi okai. 5. Az idei tavasztól mit várunk? 6. Mire nézzünk jövő pályánk megválasztásakor?

Latin nyelv és irodalom. *Olvasmányok*: Horatiusból: Carm. I. 1, 3, 4, 11, 14, 19, 22, 24, 30, 34. II. 3, 7, 10, 14, 17, 18. III. 1, 2, 26, 30. IV. 3, 7. Carm. saeculare; Epod. 1, 2, 7, 10. Sat. I. 1, 6, 9. II. 6. Epist. I. 1, 2, 10, 16, 20. II. 3, bő részletekben. Tacitus Annaleséből: I. 1–15. II. 34–36. III. 8–12. V. 1—2. VI. 50—51. XV. 38—44. Agricolából: 43—46. Ciceroból: részletek Cato Maiorból, Laeliusból.

Elmélet. A régiségtani és irodalomtörténeti ismeretek kiegészítése és összefoglalása. Prozódia.

Irásbeli dolgozatok: Kéthetenkint fordítás latinból magyarra.

Görög nyelv. *Olvasmányok:* Odysseia: I. 1–143. II. 84—145. V. 43—115, 148—224, 282—353. VI. 25—109, 149—197, 239—

331. VII. 133–333. IX. 272–306. XIX. 203—360, 467–604. XXI. 245–434. XXIII. 85–239. XXIV. 280—382. Platonból: Apologia 1–3, 5–10, 19, 24, 29—33. fej., Phaidon 1—3, 59—63, a nem olvasott részeknek tartalmi ismertetésével, illetőleg magyar fordításban való bemutatásával.

Elmélet: A nyelvtani ismeretek összefoglalása. A főbb irodalmi műfajok fejlődésének rövid áttekintése az olvasmányok felhasználásával.

Írásbeli dolgozatok: Kéthetenkint fordítás görögből magyarra, olykor-olykor magyarból görögre.

Görögpótló irodalom. Platon Apológiája és Kritonja. Szemelvények az Államból. A görög művészet története. Épitészet, szobrászat, festészet.

Görögpótló rajz. Koponyák, csontok, csontvázak, kagylók, csigák, madarak. Emberi testrészek, fejek.

Német nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* Goethe: Iphigenie auf Tauris. Részletek Torquato Tasso-ból, Egmontból, Faustból, Die Leiden des jungen Wertherből. Epikai és lyrai költemények. Schiller: Wallensteins Tod. Die Schaubühne als eine moralische Anstalt betrachtet. Das Lied von der Glocke. Epikai és lyrai költemények. Uhland, Schwab, Heine és Lenau költeményeiből.

Házi olvasmányok: Schiller: Wallensteins Lager. Die Piccolomini. Die Jungfrau von Orleans. Maria Stuart.

Szavalmányok: Monolog der Iphigenie. Lied der Parzen. Gebet der Iphigenie. Aus dem Lied von der Glocke.

Írásbeli gyakorlatok: 1. Welchen Gefühlen giebt Iphigenie im ersten Monologe Ausdruck? 2. Zu welchem Zwecke lernen wir fremde Sprachen? 3. Aus der Jugendzeit Goethe s. Uebersetzung aus dem Ungarischen. 4. Wallensteins Lager. Ein Stimmungsbild. 5. Das Lied von der Glocke. Uebersicht. 6. Die Anfänge des deutschen Dramas. Uebersetzung aus dem Ungarischen. 7. Mein künftiger Beruf.

Elmélet: A német irodalom és íróinak ismertetése Goethetől a legujabb korig.

Történelem. A magyar nemzet oknyomozó történetének, különösen az állami élet fejlődésének összefoglaló áttekintése. Befejezésül: Magyarország politikai, gazdasági és műveltségi jelen állapotának ismertetése.

Természettan. Hőtan. Mágnesség. Elektrosztatika és elektrodinamika. Elektromágneses sugárzások. Energiaforrások. Kozmographia.

Mennyiségtan. *Algebra:* Kombinációk. Kéttagúak pozitív egész hatványai és a Pascal-féle háromszög. Az algebra összefoglaló áttekintése.

Geometria: A gömbháromszögtan cosinus-tétele és alkalmazása geografiai helyek távolságának meghatározására. A geometria összefoglaló áttekintése.

Filozófiai propaedeutika. A filozófia és az egyes tudományok. A lélektan fogalma, feladata, módszere. Test és lélek. A lelki tünemények főcsoportjainak ismertetése. A logika fogalma, feladata. A gondolkodás elemi formái, a rendszeres gondolkodás formái. A kutatás módszereinek áttekintése.

Rendkívüli tárgyak.

Angol nyelv. III. osztály. I. csoport. *Olvasmányok*: The school-utensils. The sitting-room. The calendar. A pesant's room. The time. The form. The village. The town. England. The forest. The mountain.

Irásbeli dolgozatok: Másolások, tollbamondások, the sitting-room, the calendar, the village, a szemléltető képek kapcsán.

IV. osztály. II. csoport: *Olvasmányok:* Division of time. Some fun. Maggie. What things are made of. Metals. Our clothes. Fire. Christmas. The snow. The family in the sitting-room. Breaking a piece of chalk. The health. Some excues. The house. Speak the truth. The little birds. The bedroom.

Szavalmányok: Maggie. Persevere. The snow-flakes. When lazy Jim was late at school. Shall I? The wind.

Irásbeli dolgozatok: The time. Dictation. What things are made of. Sentences to be put in the negative, then in the interrogative form. Write 15 orders. Sentences to be put in the preterite. Dictations. My father's house. Questions to be answered. My bedroom. Description.

V. osztály. III. csoport: *Olvasmányok*: The family circle. The woman and the parrot. The fox and the stork. The wolves. Christmas. How to write a letter. Some dialogues. The farmer and his dog. The climate of England. Some geography. The horse. Different ways of travelling. My village. The sea. A letter from London. The life-boot. Manufactures. Winter is over. Spring.

At the farm. On the river. The goat. Minerals. The faithful dog. The sheep.

Szavalmányok: The spider and the fly. The little trout. The star. Lucy Grey.

Irásbeli dolgozatok: Certain expressions to be put into sentences. Christmas. Dictation. How to write a letter: questions to be answered. Letter to a friend. Letter to a friend about your English class. Lucy Grey. Contents of the poetry. Sentences to be written about propositions.

VI. osztály. IV. csoport. *Olvasmányok*: Some anecdotes. The hog and other animals. The little match girl. I—II. part. Gulliver. On happyness. A Christmas dinner. The family of the vicar of Wakefield. Hunting the stag. Lord Hoppington and the shoemaker. The shipwreck of Robinson Crusoe. Whang the miller I—II. part. The labours of Robinson Crusoe. Some old habbits. Stop thief! Our duties as citizens. Maxims. Ancient England. The Romans in Britain. Alfred a great Saxon king. Battle of Hastings. The white ship.

Szavalmányok: The fisherman's cottage. The little trout. The May-Queen. Lord Tennyson.

Irásbeli dolgozatok: Certain expressions to be put into sentences. Christmas. Dictation. Give a summery of the little match girl. Letter to a friend. Describe the town you like best. Letter to a friend about your English class. The May-Queen. Contents of the poetry.

Gyorsírás. Kezdő csoport. Levelezőírás a Gabelsberger-Markovits-rendszer szerint, Forrai Soma tankönyve alapján, heti 1 órában.

Haladó csoport. Vitaírás Forrai Soma tankönyve alapján, heti 1 órában.

Rendkívüli rajz. Egyéni tanítás a rajzolásban és festésben kezdők és haladók részére.

XI.

A beirt rendes, rendkívüli és magántanulók névsora az 1914—1915. iskolaévben.

A) Felsőbb leányiskola.

I. A) OSZTÁLY.

Abos Aranka
Adler Klára
Adler Zsuzsánna
Balásy Ilona
Benedek Marianna
Bodnár Angyalka
Bruck Johanna vm.
Buday Tekla
Dózsa Margit
Epperlein Erzsebet
Fleissig Edit
Frank Lili
Gábor Éva
Gyárfás Lili
Hajós Magdolna
Heltai Sarolta
Holluby Mária
Káldor Edit
Katona Erzsébet
Kelety Piroska
Kostyál Sarolta
Krivanek Erzsébet
László Klára
Mandowszky Gertrud
Marinovich Margit
Milch Zsuzsánna
Minder Lujza
Munk Ernesztina
Nervetti Margit
Piufsich Mária
Politzer Róza
Rakonitz Flóra
Redlich Ilona
Sebők Magdolna
Sputz Erzsébet kim.
Szász Gizella
Szőke Katalin
Szörényi Erzsébet
Töreky Margit
Usetty Józsa
Weichherz Mária
Zwack Zsuzsánna

Rövidítések magyarázata: *kim.* = kimaradt; *vm.* = vizsgálatlan maradt; *g.* = görög nyelvet tanult; *a.* = angol nyelvet; *gy.* = gyorsirást; *sz.* = rendk. szabadkézi rajzot tanult; akiknek neve dült betükkel van nyomtatva, példás magaviseletűek; akiké vastag betűkkel, általános jeles osztályzatuak; *m. t.* = magántanulóvá lett; *rendk.* = rendkívüli tanuló.

I. B) OSZTÁLY.

Adler Katalin
Augenfeld Klára
Bacsák Johanna
Bartos Jolán
Bányai Gizella
Báron Piroska
Bognár Mária
Brichta Lenke
Dicker Marcella
Elekes Ilona
Faragó Anna
Fleischl Katalin
Földes Rózsa
Fränkel Irén
Gellén Judit
Gyarmati Rózsa
Hajdu Mária
Havranek Erzsébet
Hoffmann Anna
Hollós Klára
Hudacsek Jozefa
Kecskeméthy Margit
Királyhegyi Márta
Klinger Marianna
Kormanik Karolina
Krbek Alice
László Klára
Lestyánszky Margit
Mérei Lujza
Molnár Klára
Niga Stella
Pokoly Ilona
Polgár Ilona
Rajna Erzsébet
Recht Marta
Reinitz Gertrud
Steiner Erzsébet
Széki Pálma
Szkalin Adél
Trebitsch Karola
Trón Margit
Wigner Margit

II. A) OSZTÁLY.

Benedek Erzsébet
Braun Katalin
Broszmann Erzsébet
Bund Irén
Csekme Erzsébet
Dán Aliz
Elek Hanna
Eppinger Magdolna
Fekete Vilma
Fodor Mária
Füredi Klára
Gerő Brigitta
Grosz Mária
Hajnal Erzsébet
Heller Klára
Huszár Olga
Keller Mária
Kemény Éva
Kenéz-Kurländer Amália
Klár Klára
Kovalovszky Valéria
Körmendi Erzsébet
Krúdy Gabriella
Lakos Stefánia
Láng Erzsébet
Lovas Rózsa
Mihálka Ilona
Nigrinyi Éva vm.
Petrányi Klára
Pollák Erzsébet
Polóny Margit
Porzezinsky Hedvig
Rosemberszky Anna
Rosenák Margit
Sándor Erzsébet
Seiber Mária
Somogyi Katinka
Suránszky Pálma
Szunyog Magdolna m. t.
Takács Sarolta
Toperczer Johanna
Török Klára
Varságh Erzsébet
Várady Etelka
Vermes Magdolna
Weissberger Lili

II B) OSZTÁLY.

Báthory Margit
Blaskovich Margit kim.
Bródy Rózsi
Buchwald Teréz
Bunjevcsevits Katalin
Dénes Ilona
Elek Magdolna
Elekes Klára
Feledy Sára
Forbáth Adrien

Forster Erzsébet
Friedmann Edit
Gábor Klára
Hammersberg Mária kim.
Hann Eugénia
Jacobi Lili
Kann Magdolna
Keitner Margit
Kerekes Ilona
Kormanik Angyalka
Kőnig Theodóra
Kreutzer Lili
Kristek Ernesztin kim.
Lázár Erzsébet
Mágocsy-Dietz Kornélia
Mihályi Magdolna vm.
Muck Mária
Munkácsi Noémi
Pitter Etelka
Rábely Irma
Ranschburg Erzsébet
Rott Mária
Schnell Edit
Schreyer Mária
Sipos Paula
Soós Paula
Szántó Magdolna
Szemes Rózsa
Szomaházy Ella
Szücs Klára
Töreky Ella
Török Rózsa
Varga Edit
Vida Gabriella
Wellanschitz Mária
Zárai Anna

III. A) OSZTALY.

Beöthy Szidónia
Böhm Klementina
Brachfeld Julianna
Csillag Piroska
Davidovics Magdolna
Dembitz Boriska
Deutsch Margit
Fenyves Ilona
Forst Margit
Grosz Erzsébet
Hammersberg Piroska
Hazai Julianna
Heitler Jolán
Kádár Lili
Kármán Erzsébet
Kelety Eszter
Kereszturi Kamilla
Klucsik Etelka
Kovács Margit
Kőnig Borbala
Kramer Johanna
László Piroska
Martin Mária Stefánia
Marton Istvánka
Mátéffy Ilona
Polgár Anna
Propper Lili
Reinitz Marianna
Reisz Ilona
Solty Magdolna
Szakáll Erzsébet
Szilárd Rózsa
Tarafás Ilona
Töry Mária Magdolna
Utry Hajnalka
Utry Juliska
Vermes Ella
Vertán Flóra Edit kim.
Verő Boriska
Weinwurm Teréz

III. B) OSZTÁLY.

Bacher Jolán
Balásy Gizella
Bede Ilona
Bernauer Ilona
Bodnár Erzsébet
Brichta Ilona
Bukovszky Andrea
Csuka Erzsébet
Dénes Margit
Egger Mária kim.
Erdei Anna
Fehér Klára
Fekete Melinda
Fischer Klára
Frommer Erzsébet
Gerenday Ilona
Geranday Margit
Gergely Magdolna
Gervay Vilma
Gerő Róza
Glücklich Mária
Hegedüs Piroska
Hudacsek Julia
Katona Julia
Kecskeméthy Gizella
Kotzó Ilona

Krudy Ilona
Mandel Karolina
Neumann Marianne
Politzer Erzsébet
Polónyi Magdolna
Riesz Jolán
Rotter Margit
Rothschild Klára
Singer Edith
Spitz Margit
Szegfy Fatime
Taksonyi Piroska
Tinschmidt Ida
Wellisch Klára
Windhager Viktória

IV. A) OSZTÁLY.

Áldor Lujza
Barakonyi Rózsa
Bánlaky Magdolna
Braun Gabriella
Dániel Amália
Eppinger Kornélia
Erdélyi Mária
Friss Magdolna
Grellneth Anna
Heitler Klára
Heltai Mária
Herzel Margit
Himmler Erzsébet
Hoffmann Gertrud
Hornyák Vilma
Incze Sarolta
Keleti Lili
Kerner Lujza
Kirschner Berta
Konyovits Amália
Kostyál Judit
Mann Klára
Mágocsy Dietz Erzsébet
Máthé Margit
Mende Terézia
Mika Irén
Nagy Margit
Oláh Zsuzsánna
Osvald Mária
Pajor Klára
Rauchbauer Gabriella
Roheim Adrien
Rothberg Sarolta
Sarbó Sarolta
Sándor Ágnes
Schick Irén
Schwarz Ilona
Sebők Klára
Soós Klára
Szitár Judit
Totiszer Ilona Lenke
Tóth Irén
Tuzson Emilia
Wiener Marianna

IV. B) OSZTÁLY.

Barna Anna
Bokor Katalin
Brichta Klára
Bund Margit
Buza Ilona a.
Fábri Izabella
Fleischl Magda a.
Gedai Gizella
Gellén Eszter a.
Gellén Ida
Gerber Magdolna
Goldmann Klára a. sz.
Hajós Róza a.
Harsányi Ilona
Herzogh Margit
Hoepfner Eugénia
Kálmán Terézia
Kecskeméthy Irén a.
Kőszegi Jolán
Kún Agnes
Kún Erzsi
Magyar Edit a.
Mandel Erzsébet
Mayer Lili
Medveczky Ilona gy.
Molnár Paula
Pajor Ilona
Paudler Éva a.
Paulheim Antónia
Pollitzer Lili
Prisänder Lili
Rappel Anna
Regner Ágosta
Reichard Anna
Réh Erzsébet gy.
Sommer Sarolta a.
Sturm Jozefin
Szendrei Sára
Szirmai Júlia gy.
Szuchy Anna
Thúry Zsuzsanna
Vajda Margit
Vita Matild
Wigner Berta
Zoltán Jolán

V. A) OSZTÁLY.

Biró Edit
Châtel Márta
Dárdai Magdolna
Glaser Irén
Heltai Erzsébet
Horn Józsa
Hültl Marietta
Janovics Eleonóra
Kohn Erzsébet
Kopp Julia
Kurzer Jolán
Mendl Olga
Nágel Erzsébet
Ring Erzsébet
Rotter Lily kim.
Rotter Magdolna
Schön Erzsébet a.
Schwarz Eleonóra
Steffanits Mária gy.
Sümegi Mária
Trauschenfels Edit m. t.
Vadász Irén
Wagner Jolán
Warmann Alice sz.
Wilczek Lili
Wilczek Magdolna

V. B) OSZTÁLY.

Böhm Gertrud
Brichta Lili
Bund Sarolta
Fischhof Magda
Frankl Magda
Gyárfás Erzsébet
Herczeg Renée
Kaczián Ilona
Kovács Janka
Krammer Ilona
Krausz Margit
Ladányi Klára
Mártony Jolán
Mayer Ilma
Mangold Emma
Mezey Margit
Pollermann Gabriella
Ribáry Olga
Rotter Gertrud
Scrobogna Felicia
Schnabel Klára
Szuchy Erzsébet
Stern Margit
Widder Ilona

VI. A) OSZTÁLY.

Antalfi Erzsébet
Balkányi Julia
Bodnár Ilona
Braun Erna
Csató Edit
Czeisberger Janka
Eisele Mária
Gellén Katalin
Guthi Mária
Hann Klára kim.
Herczeg Erzsébet
Jeszenszky Magdolna
Horváth Márta kim.
Horvát Margit
Nagy Erzsébet
Samu Mária kim.
Sándor Mária
Schillinger Borbála
Scholtz Ágnes
Szegvári Edit
Spitzer Margit
Thomán Lili

VI. B) OSZTÁLY.

Barna Erzsébet
Bölcsházy Alice
Csuka Jolán
Deutsch Mária
Henik Ilona
Hermann Valéria
Hölle Hermina
Király Róza
Kondor Erzsébet
Kurzer Erzsébet
Meister Klára
Mocsányi Magda
br. Ohrenstein Magda
Planer Edith
Pollacsek Edith
Schnabel Celesztin
Sipos Irma
Totiszer Magda
Weiss Edith
Wollner Johanna

B) Továbbképző tanfolyam.

I. OSZTÁLY.

Baik Erzsébet kim.
Faragó Ilona
Fleissig Ella
Haraszti Ernesztina
Herz Auguszta
Báró Herzog Erzsébet
Jeszenszky Márta
Krausz Klára kim.
Krausz Zsuzsanna
Láng Anna
Loránt Erzsébet
Mészáros Erzsébet
Molnár Etelka
Pogány Klára kim.
Reiman Magdolna
Révai Mária
Stern Katalin
Ungár Margit
Wolfner Andrea

II. OSZTÁLY.

Bálint Blanka
Borovitz Margit
Bruck Friderika
Csató Magda Erzsébet
Kaufmann Lenke kim.
Rothberg Irén
Stignitz Kornélia

C) Gimnázium.

V. OSZTÁLY.

Becsky Katalin
Benkő Jolán
Blaskovich Márta megh.
Brenndörfer Teréz
Csoór Leona
Csubák Piroska
Czövek Erna
Dániel Ilona
Diószeghy Edit
Ehrenfeld Magdolna
Eppinger Franciska
Faragó Eszter
Grünfeld Julia
Hann Marianne
Hawrda Gabriella
Kádár Erzsébet
Kerékgyártó Aida
Kürthy Erzsébet a.
Marton Erzsébet
Mazgon Róza
Medveczky Julia gy.
Osvald Erzsébet a. gy.
Pallos Klára
Paul Piroska
Pollák Klára
Reis Sarolta
Rüblein Livia
Sarbó Magdolna gy.
Schuster Hedvig a.
Sennyey Erzsébet
Sényi Valéria a.
Sommer Klára
Sonnenfeld Ilona
Strobl Franciska
péteri Takáts Ilona
Takács Margit
Techert Margit
Uprimny Amália gy.
Wellisch Magdolna
Zambra Szidónia gy.
Zerkowitz Johanna

VI. OSZTÁLY.

Abeles Klára
Altai Magdolna g.
Bak Julia g.
Bakács Ilona g.
Balog Julia g.
Gróf Bissingen Erzsébet g.
Braun Erzsébet g.
Buday Julia g. a.

Csemez Ilona g. a.
Ehrenfeld Klára
Engel Erzsébet
Fabry Gabriella g.
Ferenczy Margit g.
Galotti Ilona gy.
Glücklich Olga g.
Grünfeld Julia g.
Harsányi Teréz
Incze Mária gy.
Jacobi Magdolna
Jureczky Valéria kim.
Katona Viktória g. a. gy.
Komáromy Ilona g.
Korpits Julia
Kováts Iren
Láng Erzsébet
Lángh Flóra g. a.
Laufer Olga g.
Lenkei Piroska g.
Molnár Jolán
Perczel Erzsébet g. a. gy.
Péterfi Mária g. a.
Rados Lujza g.
Rüblein Margit g.
Samu Erzsébet g.
Sándor Klára
Sebestyen Magdolna
Soltész Magdolna g.
Stark Izabella g.
Sternberg Erzsébet
Sulyok Helén
Ullmann Ernesztin g.
Zoufaly Mária

VII. OSZTÁLY.

Adler Katinka
Bachmann Kornélia g. gy.
Baracs Éva g.
Baracs Margit m. t.
Bernauer Magda g.
Blaskovich Gizella
Brachfeld Ilona g.
Cserményi Istvánka kim.
Darvay Ilona g. gy.
Doleschall Hedvig
Feltóthy Magda g.
Gégény Irma
Gresznáryk Margit g. gy.
Haasz Ágnes g. gy.
Hlavács Erzsébet gy.
Horváth Boriska
Ivánka Irénke
Kallhauser Anna g.
Katona Aranka g.
Katona Irén g.
Koltai Mária
Kóla Margit
Krenner Kornélia
Kriesch Margit g.
Kuszka Lidia
László Juliánna
Magyar Ilona g.
Molnár Nóra kim.
Nágel Ida
Nigrinyi Dalma
Ottó Ilona kim.
Parlagi Dorottya g.
Peres Margit
Pisztora Margit
Polgár Margit g.
Scheiber Mária
Sebestyén Erzsébet
Sternberg Marianna
Szende Klára
Szirtes Borbála
Taksonyi Magdolna
Tauber Olga
Végess Róza
Weichherz Rózsa g.
Zentai Irma kim.

VIII. OSZTÁLY.

Aranyi Márta g.
Biber Sára
Bodnár Mária
Darvai Piroska
Diószeghi Jolán
Epstein Klára g.
Erdélyi Irén g.
Farkas Mária g. m. t.
Freund Sarolta
Füzesséry Mária g.
Glaser Rózsa g.
Gleiman Anna g.
Gleiman Mária Vanda g.
Gönczy Rózsa
Hann Erzsébet
Báró Hatvany Mária g.
Kemény Erzsébet
Báró Kohner Lujza g.
Konyovits Vera g. a.
Kovács Margit
Kozma Janka g.
Kramolin Alexandra
Lángh Aranka
Lázár Magdolna g.

Márkus Judit
Ortutay Magdolna g.
Péterfi Margit a.
Strömpl Brigitta g.
Szabó Györgyi g.
Szegvári Lili
Szente Etelka g.
Ungár Erzsébet
Vermes Klára
Végess Ilona

A magántanulók névsora.

I. osztály.

Blau Lea
Frey Olga
Hertelendy Albina
Klein Mária
br. Madarassy-Beck Marietta
Nyári Rózsa
Polnay Lujza
Sputz Erzsébet

II. osztály.

Dékány Zsuzsanna
Gergely Márta
Kármán Lucy (a múlt iskolaévről)
Malmos Katalin
Söpkéz Margit

III. osztály.

Apaticzky Ilona
Egger Mária
Eppinger Alice
Báró Harkányi Erzsébet
Kármán Lucy
Popper Malvin
Reinitz Laura
Spitzer Ilona
Szabolcsi Erzsébet
Vertán Flóra Edit

IV. osztály.

Gál Lili
Gyöngyösi Ilona
Györgyey Amáiia
Moller Boriska
Schlesinger Anna
Vita Matild
Wahl Mária
Wodianer Mária

V. osztály.

Haraszti Magdolna
Roeszler Margit

VI. osztály.

Nagy Olga
Wodianer Zsuzsánna

V. gimn. osztály.

Bakay Matild
Gruber Erzsébet
Händler Eliza
Hegedüs Erzsébet
Jónás Margit
Kipper Ilona
Mandel Sára
Schlesinger Margit
Tausz Erzsébet
Trauschenfels Edit

VI. gimn. osztály.

Kunfalvi Erzsébet

V.–VI. gimn. osztály. (összevonással.)

Lederer Emma
Moschner Margit
Vásárhelyi Klára

VII. gimn. osztály.

Baracs Margit
Kemény Magdolna
gr. Nákó Berta

VIII. gimn. osztály.

Farkas Mária
Kéri Teréz
Thierné—Szabó Mária
Várady Etelka

X.

Az egész iskolaévben egy órát sem mulasztottak:

I. A) oszt. Bodnár Angyalka
Kostyál Sarolta
I. B) oszt. Bognár Mária
II. A) oszt. Rajna Erzsébet
Dán Aliz
Takács Sarolta
Vermes Magdolna
II. B) oszt. Sipos Paula
Rabély Irma
III. A) oszt. Mátéffy Ilona
Reinitz Marianna
III. B. oszt. Balázs Gizella
Gervay Vilma.
IV. A) oszt. Barakonyi Rózsa
Bánlaky Magdolna
Kirschner Berta
Máthé Margit
Mende Terézia
Osvald Mária
Tuzson Emilia
IV. B) oszt. Bund Margit
Buza Ilona
Paudler Éva
Régner Ágosta
Vajda Margit
V A) oszt. Janovics Eleonóra
V. B) .oszt. Mayer Ilona
Szuchy Erzsébet
VI. A) oszt. Balkányi Julia
Gimn. V. oszt. Hann Marianne
Kerékgyártó Aida
Schuster Hedvig
Sennyey Erzsébet
Zambra Szidónia
Gimn. VI. oszt. Galotti Ilona
Ullmann Ernesztin
Gimn. VII. oszt. Doleschall Hedvig
Gresznaryk Margit
Katona Irén
Gimn. VIII. oszt. Kovács Margit
Szegvári Lilly
Vermes Klára

XI.

Érettségi vizsgálatok.

Az irásbeli érettségi vizsgálat f. évi május 14., 17 és 18. napjain folyt le, a szóbeli pedig június 8., 9 és 10. napjain dr. Erődi Béla udvari tanácsos, kir. főigazgató úr elnöklete alatt.

Az irásbeli dolgozatok tételei a következők voltak:

1. *A magyar nyelvből:* A régi dicsőség eszméjének hatása a magyar szellemi életre.

2. *A latin nyelvből:* Ovid. Metam. V. 462—486. o.

3. *A mennyiségtanból:* 1. Mekkora tőkét biztosíthatnak a szülők leányuknak 23 éves korára, ha születésétől kezdve 960 K évi dijat fizetnek az életbiztositó társulatnak? A társulat kezelés címén 20%-ot számit s a halandósági tábla következő adatait használja:

A diszkontált élők összege a 0-adik korévtől addig, mig a tábla élőket feltüntet, $S_0 = 2{,}332.002{\cdot}84$, u. a. a 23-adik korévtől kezdve, $S_{23} = 705.953{\cdot}88$, a 23 éves diszkontált élők száma $\frac{l_{23}}{q^{23}} = 37.009{\cdot}95$.

2. Mekkora a földrajzi szélességük azoknak a helyeknek, amelyeken a leghosszabb nappal 16 óráig tart?

A Nap declinatióját, $\delta = 23^0\ 27'\ 55''$-es szögnek számítsuk.

Az irásbeli érettségi vizsgálat eredménye:

A magyar nyelvből: 7 jeles, 19 jó, 9 elégséges, 1 elégtelen.

A latin nyelvből: 3 jeles, 16 jó, 16 elégséges, 1 elégtelen.

A mennyiségtanból: 6 jeles, 9 jó, 17 elégséges, 4 elégtelen.

Az érettségi vizsgálat eredményének áttekintése.

Teljes érettségi vizsgálatra jelentkezett	Kiegészítő érettségi vizsgálatra jelentkezett	Az irásbelin: minden dolgozatát legalább elégséges eredménnyel készítette el	Az irásbelin: egy tárgyból elégtelen osztályzatot kapott	Az irásbeli alapján ismétlő vizsgálatra utasíttatott	Szóbeli vizsgálatot tett	A teljes érettségi vizsgálat eredménye: Jelesen érett	Jól érett	Egyszerűen érett	Javító vizsgálatra utasíttatott	Véglegesen visszautasíttatott	Az érettségi vizsgálatot tett növendékek közül: tudom. egyetemre készül: Tanári pályára	Bölcselet doktornak	Teologiára	Orvosi pályára	Gyógyszerésznek	művész-pályára készül: Rajztanárnak	Festőnek	közgazdasági pályára készül: Iparművésznek	Építőmérnöknek	Közgazdaságira	Nem tanul tovább
36	11	32	3	1	35	9	12	11	3	—	15	1	—	11	—	2	1	1	—	1	3

*Jelesen érettek:** Farkas Mária, **br. Hatvany Mária**, Kéri Terézia, **br. Kohner Lujza**, Konyovits Vera, Kramolin Alexandra, Márkus Judit, **Péterfi Margit**, Strömpl Brigitta.

Jól érettek: Biber Sári, Diószeghi Jolán, Epstein Klára, Gleiman Anna, Gleiman Mária Vanda, Gönczy Rózsa, Kozma Janka, Lángh Aranka, Szabó Györgyi, Szegváry Lilly, Szente Etel, Végess Ilona.

Egyszerűen érettek: Aranyi Márta, Bodnár Mária, Darvai Piroska, tövisi és füzeséri Füzesséry Mária, Hann Erzsébet, Kemény Erzsébet, Lázár Magda, Ortutay Magdolna, Thier Manóné—Szabó Mária, Ungár Erzsébet, Vermes Klára.

Kiegészítő érettségi vizsgálatot tett a görög nyelvből: Cziner Alice, Farkas Mária, Fried Erzsébet, Gyárfás Julia, br. Hatvany Mária, br. Kohner Lujza, Kozma Janka, Lenkei Piroska, Schultz Lili, Strömpl Brigitta, Zsigmondy Julia.

* A vastagbetüsök minden tárgyból jelesek.

XII.

Kimutatás a gimnáziumi tanítás eddigi fejlődéséről és eredményéről.

Iskolaév	V. osztályban a vizsgálatot tett tanulók száma	VI. osztályban a vizsgálatot tett tanulók száma		VII. osztályban a vizsgálatot tett tanulók száma		VIII. osztályban a vizsgálatot tett tanulók száma		Görög nyelvet tanult	Görögpótlót tanult	Az érettségi vizsg. eredm.			
	összesen	összesen	görög	összesen	görög	összesen	görög			jelesen érett	jól érett	érett	nem érett
1897/1898.	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1898/1899.	24	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1899/1900.	23	16	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1900/1901.	34	17	—	9	—	19	—	—	—	3	11	3	1
1901/1902.	33	32	—	18	—	9	—	—	—	2	5	—	—
1902/1903.	25	29	—	25	—	20	—	—	—	—	11	5	—
1903/1904.	38	22	10	24	14	25	—	24	—	5	5	6	2
1904/1905.	45	39	17	16	9	24	15	41	38	5	10	6	2
1905/1906.	43	33	12	21	10	12	6	28	38	7	2	2	—
1906/1907.	42	39	19	27	10	20	9	38	48	9	7	3	—
1907/1908.	37	39	14	29	13	26	10	37	57	14	9	2	—
1908/1909.	43	37	17	36	14	34	15	46	58	19	11	3	—
1909/1910.	43	38	20	32	17	33	16	53	50	8	14	5	3
1910/1911.	53	51	25	39	21	34	17	63	61	13	16	4	—
1911/1912.	45	47	18	45	21	38	20	56	76	11	14	12	—
1912/1913.	49	40	18	46	18	41	21	57	70	15	17	7	2
1913/1914.	54	51	19	36	17	42	18	54	75	11	17	12	—
1914/1915.	50	44	27	43	17	37	19	63	61	9	12	11	3

XIII.

Az iskola felszerelései és gyűjteményei.

A) Az 1914/15. iskolaév gyarapodása.

1. **A butorok gyarapodása.** Különbféle felszerelési tárgyak a díszterembe, könyvtárba, szertárakba, iskolatermekbe, fogadószobákba, igazgatói irodába, tanári szobákba, cselédszobákba, folyosókra; összesen 34 drb 716 kor. 32 fill. értékben.

2. **A tanári könyvtár gyarapodása.** *Magyar nyelv és irodalom. Költők és irók:* Szinnyei Ferenc: Arany János. Ferenczi Zoltán: Csokonai. Császár Elemér: Kisfaludy Sándor. Váczi János: Kazinczy Ferenc. Kéki Lajos: Tompa Mihály. Várday Béla: Mikszáth Kálmán. Barabás Abel: Goethe. König György: Alfred de Musset. Radó Antal: Dante. Katona Lajos: Petrarca. Molnár Ferenc: Az ördög Szücsi József: Bajza József Szinnyei Ferenc: Jósika Miklós. Herman Ottó: A magyar pásztorok nyelvkincse. Vikár Béla: Kullervo énekei. (50.90 K).

Ó-klasszikus nyelvek és irodalmak. Buday Árpád: Római felirattan. Pater Walter: Görög tanulmányok. (20·— K).

Történelem, művészet; jog- és államtudomány. Hickmann A. L.: Geograpisch-Statistischer Universal-Taschen-Atlas. Kempelen: Magyar nemes családok, VIII. Pulszky Ferenc: Kisebb dolgozatai. Berzeviczy: Fabriczy Kornél emlékezete. Berzeviczy, Marczali, Nagy Géza: Pulszky Ferenc százados emlékünnepe. Balogh Arthur: Constant Benjamin és az alkotmányos állam tana. (34·10 K.)

Földrajz. Prinz: Magyarország földrajza. Prinz: Budapest földrajza. Stein Aurél: Rémvárosok Ázsia sivatagjaiban. (34·— K.)

Bölcselet, neveléstan. Velics: Über die Mnemotechnik der Zukunft. Locke: Gondolatok a nevelésről. Boutroux: Tudomány és vallás a jelenkori philosophiában. (14·40 K.)

Természettudományok. Lányi: Csongrádmegye flórájának előmunkálatai. Schafarzik: Böckh János emlékezete. (1·60 K.)

Mathematika. Burkhardt: Differenzial- und Integralrechuung. Rados Gusztáv: König Gyula emlékezete. (8.— K.)

Vegyesek. Révai Nagy Lexikonának XI kötete (2 példányban). Weill Mantou: Hygiène à l'usage des Écoles. Ugyanezektől: Hygiène Individuelle. Gesundheitsbüchlein. Bearbeitet im Kaiserlichen Gesundheitsamte. Rowlands Alun: Hygiene for Teachers. Hope Edward: A Manual of Schooll Hygiene. Rátz István: Tormay Béla emlékezete. (55·30 K).

Lapok, folyóiratok, évkönyvek. Akadémiai Értesítő. Archeológiai Értesítő. Állattani Közlemények. Berliner Philologische Wochenschrift. Bibliotheca Philologica Classica. Botanikai Közlemények. Budapesti Szemle. Deutsche Rundschau. Egyetemes Philologiai Közlöny. Ethnografia. Földrajzi Közlemények. Frauenbildung. Hivatalos Közlöny. Irodalomtörténet. Jó egészség. Magyar Chemiai Folyóirat. Magyar Középiskola. Magyar Nyelv. Magyar Nyelvőr. Magyar Paedagógia. Magyar Társadalomtudományi Szemle. Mathematikai és Physikai Lapok. Mathematikai és Természettudományi Értesítő. Nemzeti Nőnevelés. Néptanítók Lapja. Nyelvtudományi Közlemények. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. Természettudományi Közlemények. Történeti Szemle. Uránia. (260·55 K).

A gyarapodás értéke: 478 K 85 f.

3. **Az ifjúsági könyvtár gyarapodása.** *Beszerzés.* Gyulai: Katona és Bánk-bánja (3 példa.), Gaál: Mókus (6 példa.), Porcellán kisasszony (6 példa.), Vörösmarty: Cserhalom (6 példa.), dr. Vajda Gy.: Ünnepi versek. Jókai: Fekete gyémántok (3 példa.), Szegény gazdagok (3 példa.), Gazdag szegények (3 példa.), Elátkozott család (3 példa.), Barátfalvi levíta (2 példa.), Egy magyar nábob (3 példa.), Kárpáthy Zoltán (3 példa.), Rákosi: Elnémult harangok (3 példa.), Korhadt fakeresztek (3 példa.), Hungerford: A kis hóbortos (3 példa.), Barta: Etimológiai csevegések. Jókai: Szabadság a hó alatt (3 példa.), Szekeres: A csodák idejéből. Goethe: Egmont (5 példa.), Werthers Leiden (4 példa.), Faust (5 példa.), Torquato Tasso (5 példa.), Götz von Berlichingen (5 példa.), Schiller: Don Carlos (5 példa.), Maria Stuart (5 példa.), Mikszáth III.

sorozat, IV. sorozat. Sas: Ahol a gólya fészkel. Krudy: Utolsó honvédek. Gyökössy: Palotai cserkészek. Zöldi: Világjáró Lábas Péter. Mauritz Gy. dr.: Képek a természet köréből. Lessing: Nathan der Weise (6 péld.), Herczeg: Napnyugati mesék, Az első fecske, Szelek szárnyán.

A beszerzés értéke: 444 K 38 f.

Ajándék: Sebestyén E. gimn. VI. tanuló: Dónászy: Mátyás király, Otthon könyvtára Egy vármegye a törökvilágban. *Krausz Anna* volt növendékünk ajándékai: Tutsek: Magyar leányok. 1907. és 1908. évf. Czilike viszontagságai. Szabónél Nogáll: A nagyobbik leány. Tábori: Ráma Klára. Novelky Ilus. Gréville: Kis hercegnő. *Herzog Erzsébet*, továbbk. I. Vende: A magyar irodalom képekben. Tutsek: Magyar lányok. 1911. évf.; 1910. évf. I. kötet. Szőke Katalin I. a); Gaál: A három kenyeres pajtás. Győry J.: Vidám mesék. Barna: Kályhafűtőből bíboros. Ranschburg. II. b) Bürger: Münchhausen. Benedek Erzsi II. a) Kürthy: A két pajkos. Gárdonyi: Nagyapó 100 tréfája. Szabóné N.: Elvira kisasszony. Benedek: Az arany tulipán. Pósa: Mesék. Radó: Ezeregyéjtszaka regéi. Holló: A tündérkirályné meséi. Gaál: Magyar hősök és királyok. Dr. Langné: Húlló csillagok.

Az ajándékozott könyvek értéke: 104 K 80 f.

4. **A történelmi szertár gyarapodása.** Művészet 1915. évf.

A gyarapodás értéke: 20 korona.

5. **A természetrajzi szertár gyarapodása ajándék útján.** Dr. Tuzson János egyet. tanár Páter-féle szárított pázsit- és szittyófélék gyűjteményét, Takács Sarolta II. a) oszt. tanuló tapló gombát, Odor Emilia tanár kapok- és gyapottermést, chinafa kérgét, dr. Hudacsek József orvos állattani és növénytani biologiai képeket, dr. Dénes Mihályné 5 db. faragott fatárgyat (orosz foglyok kézi munkája), Pollák Erzsébet II. a) oszt. tanuló 9 db. csiszolt márványt, Mérei Lujza I. B) oszt. t praeparált görög teknőst, Politzer Lili IV. B) oszt. tanuló kitömött görényt ajándékozott.

Állat-, növény- és ásványgyüjtemény gyarapodása: állat- és növénygyűjtemény 56 db (= 95 kor. 60 fill.), ásványgyűjtemény 9 db (= 1 kor. 10 fill.) Összesen 63 db.

A gyarapodás értéke: 97 kor. 30 fillér.

6. **A természettani szertár gyarapodása**: Készülék az elektromos hőaequivalens meghatározására. Kísérleti ellenállás 1—10—100 ohmra 3 szabályozó karral és 1 ohmos csúszó kontaktussal, Segner-kerék gázra. Hajócsavar minta. Felülcsapó és alulcsapó

vízkerék minta. Légcsavar 2 szárnnyal. Középpontfutó gép, Weinhold-féle gázlángmanometer. Drótspirális hullámrezgéshez. Tyndall-féle fénytörő készülék. Csőfogó Bunsen állványra. Morse-taster. Accumulator minta. Mikrofon minta indukciós tekerccsel. Kryptoskop barium ernyőre. Ellenállás 213 ohm, 0·3 – 5 amp. skálával és csúszó kontaktussal. Solenoid ampèreállványhoz. Higanytálca tölgyfából. Összesen: 19 drb.

A gyarapodás értéke: 490 kor. 40 fillér.

A természettani szertárban van 701 drb eszköz és kép.

Értéke: 17.315 kor. 57 fillér.

7. **A rajz- és méréstani szertár gyarapodása.** *a) Rajzszertár:* 4 drb. kocka. 2 drb. négyzetes egyenes hasáb. 2 drb. egyenes hasáb. 2 gömb papírpépből. „Magyar Iparművészet" 1915. évi előfizetés és 1911. évfolyam. „Diszítő művészet" 1915. évi előfizetés Összesen: 13 drb.

A gyarapodás értéke: 164 K.

b) Méréstani szertár gyarapodása: 3 drb táblakörző, mérőszalag 2, 10 és 20 méteres. 4 drb mérővessző 1 és 2 méteres. 2 drb mérőhenger, 2 drb emelő, 13 ólomkorong-súlysorozattal. 2 drb stopper-óra. 2 drb szögtükör. Kalmár-mérleg 5 kg.-ig sárgaréz súlysorozattal és 5 kg.-ossal. Rugós mérleg 10 kg.-ig 10 kg.-os vassúlylyal, síkba fejthető körkúp fémből. Összesen: 23 drb.

A gyarapodás értéke: 320 kor. 60 fillér.

8. **A tornaszertár** nem gyarapodott.

9. **A hangszerek szertárában** nincs gyarapodás.

10. **A női kézimunka-szertár gyarapodása.** Divatlapok.

A gyarapodás értéke: 14 K.

11. **A gyarapodások értékének összeállítása.**

1. Bútorok	716 kor.	32	fill.
2. Tanári könyvtár	478 „	85	„
3. Ifjúsági könyvtár	559 „	18	„
4. Történelmi szertár	20 „	—	„
5. Természettani szertár	490 „	40	„
6. Természetrajzi szertár	97 „	30	„
7. Rajz- és méréstani szertár	484 „	60	„
8. Női kézimunka-szertár	14 „	—	„
Az összes gyarapodás értéke	2860 kor.	65	fill.

Mindazoknak a jótevőinknek, akik szives ajándékaikkal könyvtáraink, gyűjteményeink gyarapodásához járulni kegyesek voltak, e helyen is hálás köszönetet mondunk.

B) Szertáraink mai állapota.

A tanári könyvtárban (IV.) van 3411 mű 5280 kötetben.

Értéke: 30,657 kor. 89 fillér.

A történelmi szertárban (V.) van 1599 szemléltető és térkép, könyv, régi pénz stb.

Értéke: 5560 kor. 82 fillér.

A földrajzi szertárban: (VI.) van 144 térkép, 116 szemléltető kép, 9 domború kép és 4 földgömb, összesen 273 drb.

Értéke: 4049 kor. 82 fillér.

A természetrajzi (VII.) (állat-, növény-, ásványtani) *szertárban* van: csontváz 68, rovargyűjtemény 26-féle, kitömött állatok 198, borszeszben állatok 121, különfélék az állatvilágból 298, növénygyűjtemény 87, különféle képek 28-féle, sztereoszkophoz képek 108, különféle tárgy, eszköz 36, sztereoszkop 6, szemléltetőképek az ásványtanhoz 5, minták 6, ásványok és kőzetek 486, kövület 72, csiszolat 18; a leltározott tárgyak száma 2484 db.

Értéke: 8301 kor. 74 fillér.

A természettani (és kémiai VIII.) *szertárban* van (a megejtett kiselejtezés után) 701 drb. eszköz és kép.

Értéke: 17.315 kor. 57 fillér.

A rajz- és méréstani szertár (IX.) *A) csoportjában* van 60 füzet és 1066 drb. különálló lapminta, 190 sodrony-, bádogminta, famodell a távlati rajzoláshoz, 266 gipszminta, eredeti régi hímzés az ornamentikához, 272 gipsz-, agyag és régi magyar rézedény, gipszalakok a természet után való rajzoláshoz, 260 felszerelési eszköz és 101 könyv, összesen 2215 drb.

Értéke: 7029 kor. 87 fill.

A *B) csvportban* van összesen 369 drb.

Értéke: 1587 kor. 45 fill.

A tornaszertárban (X.) van 462 drb. eszköz.

Értéke: 3652 kor. 94 fill.

A hangszerek (ének- és zeneművek) *szertárában* (XI.) van 150 dal és daljáték, 37 énekes könyv, vezérkönyv, 10 felszerelési eszköz, összesen 201 drb.

Értéke: 5139 kor. 26 fill.

A női kézimunka szertárban (XII.) van 68 drb. eszköz és 46 drb. könyv, füzet.

Értéke: 860 kor.

C) A gyűjtemények forgalma.

Ifjúsági könyvtárunk f. iskolaévi forgalma következő volt:

I. a)	42 növ.	400	könyvet olvasott.
I. b)	42 „	504	„ „
II. a)	45 „	408	„ „
II. b)	44 „	317	„ „
III. a)	39 „	351	„ „
III. b)	40 „	267	„ „
IV. a)	37 „	266	„ „
IV. b)	40 „	280	„ „
V. a)	24 „	116	„ „
V. b)	16 „	75	„ „
VI. a)	18 „	113	„ „
VI. b)	17 „	84	„ „
g. V.	40 „	251	„ „
g. VI.	41 „	186	„ „
g. VII.	33 „	422	„ „
g. VIII.	35 „	750	„ „
	558 növ.	4790	könyvet olvasott.

Szertáraink is rendelkezésükre voltak a tanulóknak. Naponkint látogatták természetrajzi szertárunkat, ahol a magasabb osztálybeliek mikroszkópiai megfigyeléseket tettek.

Mindezek mellett még napról-napra is kiállítottuk alkalmas üvegszekrényben azokat a szemléltető eszközöket, amelyekről épen tanítottunk. A Tátra domboru képe és számos földrajzi, történelmi, természetrajzi kép pedig állandóan növendékeink szeme előtt volt. Tanulmányukat az intézet udvarkertje is támogatta dísznövényeivel és virágaival.

XIV.

Statisztikai kimutatás.

A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán	Felsőbb leányiskolai												Tovább képző		Gimnáziumi				Összesen
	I.		II.		III.		IV.		V.		VI		I.	II.	V.	VI.	VII.	VIII.	
	a	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*							
	osztályokban												oszt.		osztályokban				
1. *Beiratkozott*:																			
Nyilvános tanuló	42	42	46	46	40	41	44	45	26	24	22	20	19	8	41	42	45	34	627
Magántanuló [1]	8	—	5	—	10	—	8	—	2	—	2	—	—	—	10	4	2	3	54
Összesen	50	42	51	46	50	40	52	45	28	24	24	20	19	8	51	46	47	37	681
2. *A nyilvános tanulók közül*:																			
Az iskolai év folyamán magántanuló lett	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	4
„ „ „ „ kimaradt	1	—	—	3	—	1	—	1	3	—	3	1	3	2	—	2	4	—	24
„ „ „ „ meghalt betegség következtében	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Az osztályvizsgálatról elmaradt	1	—	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	6
Junius, illetve május hóban osztályvizsgálatot tett	40	42	44	42	39	40	42	44	23	24	19	19	15	6	40	40	40	33	592
A beirt magántanulók közül vizsgálatot tett	8	—	5	—	10	—	8	—	2	—	2	—	—	—	10	4	2	3	54
Összesen	50	42	51	46	50	40	52	45	28	24	24	20	19	8	51	46	47	37	681
3. *A beirt nyilvános tanulók megbetegedéseinek száma*:																			
Nem fertőző { könnyü	214	225	229	127	183	250	105	195	216	66	194	151	120	85	150	270	172	94	3051
Nem fertőző { súlyos [2]	20	9	24	2	14	17	37	15	9	7	4	2	—	—	5	18	7	9	196
Fertőző	3	3	5	3	1	1	2	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	20
Összesen	237	237	258	132	198	268	144	210	226	73	198	153	120	86	155	285	179	103	3267

[1]) Nincsenek köztük azok, akik az iskolaév közben nyilvános tanulókká lettek.

[2]) Súlyos a 6 napnál tovább tartó betegség.

A nyilvános és magántanulók megoszlása	Felsőbb leányiskolai												Tovább képző		Gimnáziumi				Összesen
	I.		II.		III.		IV		V.		VI.		I.	II	V.	VI	VII.	VIII.	
	a	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*							
	osztályokban												oszt.		osztályokban				
4. *Kor szerint dec. 31-én*:																			
9 évét már betöltötte	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
10	41	31	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77
11	3	8	39	35	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89
12	—	1	6	5	34	32	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84
13	—	—	1	—	12	7	31	33	1	1	—	—	—	—	2	1	—	—	89
14	—	—	—	—	—	—	9	9	18	15	—	—	—	—	34	1	—	—	86
15	—	—	—	—	—	—	2	—	6	7	16	15	—	—	9	30	3	—	88
16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	4	13	—	—	8	33	4	68
17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	2	3	6	23	39
18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	.	5	10
19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása:																			
5. *Honosság szerint*:																			
Magyar honos volt { magyarországi	47	41	49	42	49	40	49	44	25	24	21	19	15	4	50	44	43	37	643
Magyar honos volt { horvátországi	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Külföldi honos volt	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
6. *Szüleik állandó lakóhelye szerint*:																			
Budapest	44	40	46	42	47	40	46	44	24	24	20	16	15	6	42	36	35	32	599
Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.*)	3	2	3	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5	1	21
Más törvényhatóság	1	—	—	—	2	—	2	—	1	—	1	3	—	—	6	5	3	4	28
Horvát-Szlavon országok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Románia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	48	42	49	42	49	40	50	44	25	24	21	19	15	6	50	44	43	37	648

*) Csak olyan helységek vannak ideszámítva, amelyek nem törvényhatóságok.

Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása	Felsőbb leányiskolai												Tovább képző		Gimnáziumi				Összesen
	I.		II.		III		IV.		V.		VI.		I.	II.	V.	VI.	VII.	VIII.	
	a	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	osztály		osztályokban				
7. *Szülőik foglalkozása szerint*:																			
Nagybirtokos, nagybérlő (1000 kat. holdon felül)	—	—	2	—	1	—	3	—	1	—	2	1	—	—	—	—	1	1	12
Középbirtokos, középbérlő (100—1000 kat. holddal)	2	1	—	—	3	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	11
Kisbirtokos, kisbérlő (100 kat. holdon alul)	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4
Egyéb őstermelő (feles, majoros, kertész, halász)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Gazdasági tisztviselő	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó	3	2	3	—	1	—	6	—	—	3	2	2	3	—	—	1	—	2	28
Kisiparos, bányakisvállalkozó	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Ipari v. bányászati tisztviselő	—	—	—	3	—	—	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	13
Nagykereskedő, nagyvállalkozó	—	1	—	—	11	3	4	5	1	1	3	2	3	1	6	2	3	—	46
Kiskereskedő, kisvállalkozó	5	1	3	3	—	3	—	1	2	1	—	1	—	—	—	—	3	—	23
Kereskedelmi vagy közlekedési tisztviselő	8	12	—	3	1	6	3	4	14	4	—	—	6	2	3	1	7	1	75
Egyéb keresk. v. közlek. segédszemély (altiszt, segéd, szolga)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Köztisztviselő és közhivatalban alkalmazott díjnokok	6	5	17	12	9	—	9	7	1	—	4	8	1	—	13	8	2	10	112
Pap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tanár, tanító	4	2	5	3	1	2	6	7	—	1	2	—	—	—	6	11	7	8	65
Másféle értelmiségi (orvos, ügyvéd, közjegyző, gyógyszerész, stb.) és ilyeneknél alk. segéd, írnok stb.	16	11	13	13	16	11	11	7	5	1	6	2	1	1	13	12	11	9	168
Közhivatalban alkalmazott vagy másféle értelmiségi altiszt vagy szolga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Katonatiszt	—	1	1	—	—	—	1	—	1	—	1	1	—	—	3	—	1	—	10
Katona altiszt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tőkés, járadékos, háztulajdonos *)	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3
Nyugdíjas (tisztviselő v egyéb értelmiséghez tartozó*)	—	1	1	1	—	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	1	20
Magánzó, eltartásos *)	3	5	3	2	4	4	—	1	—	3	1	2	1	2	5	4	1	3	44
Egyéb és ismeretlen foglalkozásu	—	—	—	—	—	6	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	9
Összesen	48	42	49	42	49	40	50	44	25	24	21	19	15	6	50	44	43	37	648

*) Tulajdonképeni keresö foglalkozással nem birók.

Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása	Felsőbb leányiskolai												Tovább képző		Gimnáziumi				Összesen
	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		I.	II.	V.	VI.	VII.	VIII.	
	a	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	oszt.		osztályokban				
	osztályokban																		
8 a) *Vallás szerint*: latin	21	12	18	12	15	15	15	13	5	6	5	3	1	—	20	19	21	16	217
görög szertartásu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
örmény róm. kath.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
református	—	7	1	3	6	2	4	5	—	—	1	2	—	—	3	5	5	4	48
ág. h. ev.	3	—	5	4	1	2	6	3	2	3	1	3	—	—	6	2	1	2	44
görög keleti	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
unitárius	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
izraelita	24	23	25	23	27	21	24	23	18	15	14	11	14	6	21	17	16	13	335
b) *Anyanyelv szerint*: Magyar	48	42	49	42	49	40	50	44	25	24	21	19	15	5	50	44	43	36	646
Német	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Tót	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oláh	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ruthén	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Horvát	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szerb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Olasz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Francia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cseh	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen nem magyar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
c) *Nyelvismeret szerint*:																			
A magyar anyanyelvüek közül																			
csak magyarul tudott	7	17	15	19	12	14	12	15	—	2	—	—	—	—	14	1	3	3	134
németül is tudott	38	25	34	23	37	26	35	29	25	22	21	19	15	5	35	43	40	34	506
tótul „ „	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	6
oláhul „ „	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
ruthénul „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
horvátul „ „	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
szerbül „ „	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
olaszul „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Összesen más hazai nyelven	41	25	34	23	37	26	38	29	25	22	21	19	15	5	36	43	40	38	517

Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása	Felsőbb leányiskolai												Tovább képző		Gimnáziumi				Összesen
	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		I.	II	V.	VI.	VII.	VIII.	
	a	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*							
	osztályokban												oszt.		osztályokban				
A nem magyar anyanyelvüek közül más nyelven is tudott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Magyarul is tudott:																			
a német anyanyelvüek közül	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
a tót „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
az oláh „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a ruthén „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a horvát „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a szerb „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
az olasz „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a francia „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a cseh „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összes nem magyar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
9. Ismétlő volt	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3
A görögpótló tárgyakat tanulta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	26	19	62
A *nyilvános* tanulók közül:																			
Magaviseletből 1 osztályzatot	40	42	44	42	38	40	41	44	23	24	18	19	15	6	40	39	36	33	584
Magaviseletből 2 kapott	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	4	—	8
Magaviseletből 3 kapott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egy órát sem mulasztott	2	2	3	2	2	2	7	5	1	2	1	2	2	—	5	2	3	3	46
Csak igazoltan mulasztott	38	39	41	40	37	38	35	39	22	22	18	17	13	6	35	38	37	30	545
Igazolatlanul mulasztott	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Az igazolt órák száma	2883	2585	3530	3421	2832	2979	3524	3048	2900	1087	1940	1836	710	640	1540	623	2580	2227	42843
Az igazolatlan órák száma	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
10. a) Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók közül mint rendkivüli tárgyat legalább elégséges eredménnyel tanulta:																			
Az angol nyelvet	—	—	—	—	3	2	6	7	1	—	—	—	—	—	3	6	—	2	30
A szabadkézi rajzot	—	—	—	2	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
A gyorsirást	—	—	—	—	3	2	6	3	1	—	1	—	2	—	5	4	5	—	32
Az éneket	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Részletes kimutatás az osztályvizsgálatot tett nyilvános- és magántanulók tanulásának eredményéről.

Tárgy	Felsőbb leányiskola																											
	I. a) oszt.						I. b) oszt.						II. a) oszt.						II. b) oszt.						III. a) oszt.						III. b) oszt.					
	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta		Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta		Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta		Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta		Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta		Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta	
Vallástan	38	9	1	—	—		26	15	1	—	—		33	15	1	—	—		28	13	1	—	—		27	18	4	—	—		18	20	2	—	—	
Magyar nyelv és irodalom	15	26	7	—	—		11	19	12	—	—		14	27	7	1	—		12	25	5	—	—		15	22	12	—	—		10	14	16	—	—	
Német nyelv	13	20	15	—	—		18	18	6	—	—		32	13	4	—	—		19	12	11	—	—		19	16	14	—	—		19	12	9	—	—	
Francia nyelv	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		21	19	9	—	—		16	18	8	—	—		21	16	10	2	—		15	13	12	—	—	
Történelem	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		38	11	—	—	—		31	11	—	—	—		35	11	3	—	—		18	17	5	—	—	
Földrajz	17	26	5	—	—		14	22	6	—	—		25	21	3	—	—		19	13	10	—	—		28	12	9	—	—		13	20	7	—	—	
Természetrajz	34	13	1	—	—		31	11	—	—	—		25	19	5	—	—		26	16	—	—	—		21	17	11	—	—		15	13	12	—	—	
Mennyiségtan	12	21	15	—	—		7	21	14	—	—		14	19	15	1	—		11	18	13	—	—		10	19	19	1	—		8	12	20	—	—	
Geometriai rajz	34	11	3	—	—		28	13	1	—	—		—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	
Szabadkézi rajz	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		37	8	—	—	4		20	17	5	—	—		10	20	12	—	7		11	16	8	—	5	
Szépirás	18	24	6	—	—		11	28	3	—	—		—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	
Női kézimunka	22	12	—	—	14		20	14	4	—	4		24	3	3	—	19		13	18	2	—	9		16	15	2	—	16		10	19	6	—	5	
Ének	36	10	—	—	2		36	5	1	—	—		32	12	1	—	4		29	12	—	—	1		35	9	—	—	5		26	9	2	—	3	
Testgyakorlat	16	11	10	—	11		22	13	1	—	6		26	13	3	—	1		28	12	—	—	2		20	10	3	—	16		17	10	6	—	7	
Angol nyelv (rdk.)	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		1	1	1	—	46		—	2	—	—	38	
Gyorsirás (rdk.)	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		—	—	—	—	—		1	—	2	—	46		—	—	—	—	—	

Tárgy	Felsőbb leányiskola																								Továbbképző tanfolyam									
	IV. a) oszt.					IV. b) oszt.					V. a) oszt.					V. b) oszt.					VI. a) oszt.					VI. b) oszt.					I. oszt.					II. oszt.				
	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta
Vallástan	34	14	2	—	—	27	15	2	—	—	13	11	1	—	—	11	11	2	—	—	9	9	3	—	—	16	2	1	—	—	10	5	—	—	—	6	—	—	—	—
Magyar nyelv és irodalom	20	22	8	—	—	19	15	10	—	—	9	14	2	—	—	7	13	4	—	—	9	6	6	—	—	11	7	1	—	—	9	5	1	—	—	6	—	—	—	—
Német nyelv	21	22	7	—	—	24	16	4	—	—	7	13	5	—	—	4	17	3	—	—	8	6	7	—	—	10	8	1	—	—	12	2	1	—	—	6	—	—	—	—
Francia nyelv	19	18	13	—	—	19	12	13	—	—	10	8	7	—	—	4	10	10	—	—	8	5	8	—	—	8	8	3	—	—	9	4	2	—	—	6	—	—	—	—
Egyet. irod.-tört.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—
Okori irodalom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	5	—	—	—	6	—	—	—	—
Lélek- és nevelést.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	9	5	—	—	13	6	—	—	—	10	2	3	—	—	6	—	—	—	—
Esztétika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	5	1	—	—	6	—	—	—	—
Történelem	25	23	2	—	—	27	13	4	—	—	10	12	3	—	—	10	12	2	—	—	9	5	7	—	—	13	5	1	—	—	9	5	1	—	—	6	—	—	—	—
Művészettörténet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Földrajz	20	16	14	—	—	14	15	14	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Természetrajz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	10	—	—	—	10	14	—	—	—	9	7	5	—	—	15	4	—	—	—	13	1	1	—	—	6	—	—	—	—
Egészségtan	33	16	1	—	—	26	15	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	6	—	—	—	—
Természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	8	7	1	—	5	7	12	—	—	6	1	13	1	—	7	7	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Háztartástan	47	2	1	—	—	33	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gazdaságtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	7	2	—	—	—	—	—	—	—
Mennyiségtan	13	24	13	—	—	14	12	17	1	—	6	6	11	2	—	4	13	7	—	—	7	6	8	—	—	9	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jogi ismeretek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	4	4	—	—	3	3	—	—	—
Szabadkézi rajz	5	26	4	—	15	4	26	1	—	13	6	8	1	—	10	2	4	8	—	10	5	5	1	—	10	4	4	3	—	8	4	3	—	—	8	—	—	—	—
Női kézimunka	14	13	3	—	20	16	2	1	—	15	9	4	—	—	12	9	6	—	—	9	4	7	—	—	10	4	3	1	—	11	8	—	—	—	7	2	—	—	—	4
Ének	32	11	—	—	7	32	6	1	—	5	16	7	—	—	2	15	3	3	—	3	10	6	2	—	3	17	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Testgyakorlat	25	10	1	—	14	17	16	1	—	10	16	6	—	—	3	7	8	3	—	6	7	1	1	—	12	11	—	1	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angol nyelv (rdk)	5	1	—	—	44	4	2	1	—	37	—	1	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gyorsirás (rdk.)	—	5	1	—	44	—	2	1	—	41	1	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	18	2	—	—	13	—	—	—	—	—	—

Tárgy	Gimnázium																				
	V. osztály					VI. osztály					VII. osztály					VIII. osztály				
	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta	Jeles	Jó	Elégséges	Elégtelen	Nem tanulta
Vallástan	35	13	2	—	—	30	11	3	—	—	34	7	2	—	—	25	2	—	—	—
Magyar nyelv és irodalom	9	14	22	5	—	10	17	17	—	—	12	22	7	2	—	4	24	9	—	—
Latin nyelv	10	14	25	1	—	8	15	20	1	—	12	20	11	—	—	10	12	15	—	—
Görög nyelv	—	—	—	—	—	5	11	11	—	17	12	4	1	—	26	9	6	3	—	19
Görögpótló irodalom	—	—	—	—	—	8	7	2	—	27	14	11	1	—	17	14	5	—	—	18
Görögpótló rajz	—	—	—	—	—	7	9	1	—	27	8	16	2	—	17	4	12	3	—	18
Német nyelv	14	21	15	—	—	19	15	9	1	—	19	16	8	—	—	18	14	5	—	—
Történelem	20	26	2	2	—	21	21	2	—	—	20	20	3	—	—	24	10	3	—	—
Természetrajz	16	15	19	—	—	22	15	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fizika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	14	11	2	—	20	8	9	—	—
Mathematika	12	18	20	—	—	12	24	7	1	—	15	12	16	—	—	10	12	15	—	—
Filozófia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	18	6	—	—
Rajz	10	27	3	—	10*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Testgyakorlat	28	10	1	—	1	33	3	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angol nyelv (rdk.)	3	—	—	—	47	5	1	—	—	38	—	—	—	—	—	2	—	—	—	35
Gyorsirás (rdk.)	3	1	1	—	45	3	1	—	—	40	4	—	1	—	38	—	—	—	—	—

*) A rajz technikai része alól felmentést nyertek.

10b) Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók közül	Felsőbb leányiskolai																				Továbbképző		Gimnáziumi								Összesen hány tanuló	Összesen hány %
	osztályok																															
	Ia)		Ib)		IIa)		IIb)		IIIa)		IIIb)		IVa)		IVb)		Va)		Vb)		VIa)		VIb)		I.		II.		V.		VI		VII.		VIII.			
	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %	hány tanuló	hány %		
Minden rendes tárgyból jeles	7	14·5	3	7·15	8	16·3	9	21·49	8	16·3	4	10·0	8	16·0	9	20·50	4	16·0	1	4·1	2	9·5	3	15·8	5	33·3	3	50·0	4	8·0	6	13·6	4	9·3	4	10·8	92	14·2
legalább jó . .	19	39·2	21	50·0	21	42·8	12	28·57	22	44·9	13	32·0	26	52·0	15	34·1	6	24·0	6	25·0	3	14·3	9	47·36	9	60·0	3	50·0	10	20·0	11	25·0	22	51·2	16	43·3	244	37·6
„ elégséges	22	45·8	18	42·85	19	38·8	21	50·0	16	32·7	23	57·5	16	32·0	18	40·9	13	52·0	17	70·8	15	71·4	7	36·84	1	6·7	—	—	30	60·0	24	54·5	14	32·6	17	45·9	291	44·3
Egy tárgyból elégtelen	—	—	—	—	—	—	—	—	3	6·1	—	—	—	—	2	4·5	1	4·0	—	—	1	4·76	—	—	—	—	—	—	4	8·0	3	6·8	2	4·6	—	—	16	2·4
Két „ „	—	—	—	—	1	1·8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4·0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4·0	—	—	1	2·3	—	—	5	0·7
Több „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elégtelen összesen	—	—	—	—	1	1·8	—	—	3	6·1	—	—	—	—	2	4·5	2	8·0	—	—	1	4·76	—	—	—	—	—	—	6	12	3	6·8	3	6·9	—	—	21	3·1
Osztályzatot kapott	48	—	42	—	49	—	42	—	49	—	40	—	50	—	44	—	25	—	24	—	21	—	19	—	15	—	6	—	50	—	44	—	43	—	37	—	{ 474 [1] / 174 [2]	

[1]) Felsőbb leányiskolai. — [2]) Gimnáziumi.

XV.

Tudnivalók az 1915/16. iskolaévre.

A budapesti m. kir. állami felsőbb leányiskolában és leánygimnáziumban **az 1915/16. iskolaév szeptember 9-én kezdődik.**

Azok a növendékek, akik junius 1-én vagy szeptember 1—3. napján beiratkoztak, fölvevő jegyeikkel ellátva, szeptember 9 én **9 órakor** tartoznak megjelenni az iskolában. Ekkor nyitjuk meg az iskolaévet istentisztelettel.

A rendes tanítás szeptember *10-én* 8 órakor kezdődik.

Az új növendékek beírása szeptember 1-én, 2-án és 3-án lesz délelőtt 9—1-ig.

Az előjegyzésre a növendékek személyesen *tartoznak megjelenni szülőik, vagy a szülők megbizottjainak kiséretében.*

A megelőző osztály sikeres elvégzését igazoló iskolai, továbbá a születési bizonyítványnak és a sikeresen megtörtént himlőoltást (a 12 évesnél az ujraoltást is) igazoló orvosi bizonyítványnak bemutatása is szükséges.

Az előjegyzett tanulók *a beirás első napján*, szeptember 1-én a fölvételben elsőbbségben részesülnek; **de ha e napon nem jelentkeznek, az előjegyzés érvénytelenné válik.**

A fölvétel föltételei:

1. A *felsőbb leányiskola I. osztályába* legalább 10 éves, olyan növendék vehető föl, aki a négy elemi osztályt sikeresen elvégezte s erről hiteles bizonyítványt mutat be.

A II—VI. osztályba — amennyiben hely van — csak a megelőző osztályról szóló rendes felsőbb leányisk. bizonyítvány alapján lehet belépni. Más iskolából jövőket az 1901. évi 40925. sz. a. kelt min. rendelet értelmében csak kiegészítő vizsgálattal veszünk fel.

2. *A továbbképző tanfolyam I. osztályába* a felsőbb leányiskola vagy leánygimnázium hatodik osztályáról szóló bizonyít-

vány alapján lehet belépni, a II. osztályba pedig az I. osztály bizonyítványa alapján.

3. *A gimnáziumi V. osztályba* való belépésre rendszerint a felsőbb leányiskola IV. osztályáról szóló bizonyítvány jogosít, de *ha van hely*, sikeres *különbözeti vizsgálattal* a polg. leányiskola IV. osztályát végzett tanulók is bejuthatnak.

A polgári iskolából a felsőbb leányiskolába, illetve a gimnáziumba, s a felsőbb leányiskola V—VI. osztályaiból a gimnáziumba való átlépéskor felvételi, illetve **különbözeti vizsgálatot** kell tenni, még pedig a következő módon:

Aki a polgári iskola IV. osztályának elvegzése után a felsőbb leányiskola vagy a gimn. V-ik osztályába óhajt belépni, annak a magyar és német *nyelvtanból* és a francia nyelvnek a felsőbb leányiskola II—IV. osztályos anyagából, továbbá a geometriából kell felvételi vizsgálatot tennie. A német nyelvben megfelelő beszédkészség is szükséges.

Aki a felsőbb leányiskola VI. osztályának elvégzése után a gimnázium VII-ik osztályába óhajt belépni, annak a tanítástervi különbözetből vizsgálatot kell tennie, melynek anyaga következő:

a) *A latinból*: Az V—VI. osztály egész anyaga.

b) *A magyarból*: Tinódinak egy históriás éneke, valami kevés Pázmányból és Faludiból (olvasókönyvi szemelvény), Kölcseynek Kazinczyról mondott emlékbeszéde, Széchenyi Hitelének bevezetése és befejezése (Magy könyvt.), Arany Toldi estéje. Részletek Kemény Zsigmondtól (Wesselényi Miklós) és Salamon Ferenctől (A török hódoltságból).

c) *A németből*: német nyelven kell számot adni a felsőbb leányiskola V., VI. osztályában tanultakról.

d) *A mathematikából*: a II-od foku egyenlet, a hatványozás általánosítása, a Briggs-féle logarithmusok és alkalmazásuk; a körre vonatkozó tételek, a szögfüggvények a sinus-, cosinus- és tangens-tétel és alkalmazásuk a háromszög megoldására. Néhány egyszerü földmérési és magasságmérési feladat megoldása.

e) *Görögből*: nyelvtan vagy *görögpótlóból* az Ilias, Odysseia, Herodotos és a görög lirikusok.

Augusztus 31-én d. e. 9 órától fogva lesznek a pótló, javító, fölvételi és különbözeti vizsgálatok.

A pótló vizsgálatért, ha a mulasztást betegség nem igazolja, 40 K, a felvételi és különbözeti vizsgálatért 20 K vizsgálati díj fizetendő a vizsgálat előtt az igazgatónál. A pótló vagy javító

vizsgálatot kérő folyamodásokat a mulasztás okát igazoló bizonyítványokkal fölszerelve, f. évi *július 15-ig* kell benyújtani az igazgatósághoz. Később beérkező folyamodványok csak rendkívüli akadályok esetén vehetők figyelembe.

A beiráskor minden növendék 10 K beirási, 2 K könyvtár- és 2 K nyomtatványdíjat fizet. A rendes tanulók egész évi tandíja 160 K, amelyet 40 K-ás négy részletben is lehet fizetni *és pedig az első részletet legkésőbben október 15-ig, a másodikat december 1 ig, a harmadikat március 15-ig, a negyediket május 1-ig.*

Szegénysorsú tanulók, ha bizonyítványuk jó eredményről, jó magaviseletről tanúskodik, a megszabott kedvezményszázalék erejéig tandíjelengedésben részesülhetnek, melyet szeptember 20-ig kell kérelmezniök *az igazgatósághoz címzett folyamodványukban.* Akik az igazgatóságtól nyertek tandíjmentességet, ezt újabb folyamodás nélkül is mindaddig megtartják, míg tanulmányaikban, vagy viseletükben való hanyatlásuk miatt erre érdemetlenné nem válnak; mihelyt valamelyik kötelező tárgyból elégtelen osztályzatot nyernek, vagy több az elégséges osztályzatuk, mint a jeles és jó, a kedvezményt elvesztik.

Akik a jelen iskolai évre a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumtól nyertek tandijelengedést, azt a jövő iskolai év elején újra kell kérniök.

A továbbképző tanfolyam tanulói csakis a vallás- és közoktatásügyi minisztertől kérhetnek kedvezményt.

Oly tanulók számára, akik az iskolai rajztanításon kívül még fokozottabb rajztanításban kívánnak részesülni, az iskola rajztanára vasárnap délelőtt rendkívüli órát tart, amelyben az illető tanulók hajlamuk és képességük szerint nyernek oktatást. A rendkívüli rajz tanulásának félévi díja heti 2 óráért 20 K, amely a jelentkezés alkalmával az illető tanárnál előre fizetendő.

Akik gyorsirást óhajtanak tanulni, erre is jelentkezhetnek; az iskola egyik rendes tanára tanítja. Ez főképpen a gimnázium tanulóknak és azoknak ajánlható, akik a felsőbb leányiskola végzése után valamely életpályára készülnek. Díja heti 1 óráért évenkint 20 korona, amely az illető tanárnál előre fizetendő.

Budapesten, 1915. június 20-án.

Révy Ferenc,
főigazgató.

TARTALOM-JEGYZÉK.

I. Dr. Lersch Ernő: Dr. Pécsy Béla † 3
II. Az iskola célja és irányai 5
III. Az 1914/15. iskolaév története 9
IV. A tanári kar 23
V. Kimutatás a tanári testület elfoglaltságáról tárgy és heti óraszám szerint 28
VI. A használt könyvek jegyzéke 33
VII. A felsőbb leányiskola, továbbképző-tanfolyam és gimnázium általános óraterve 41
VIII. A tanítás anyaga az 1914/15. iskolai évben 42
IX. A beirt rendes, rendkívüli és magántanulók névsora 78
X. Az egész iskolai évben egy órát sem mulasztottak 86
XI. Érettségi vizsgálatok 87
XII. Kimutatás a gimnáziumi tanítás eddigi fejlődéséről és eredményéről . 89
XIII. Az iskola felszerelései és gyűjteményei 90
XIV. Statisztikai kimutatás 96
XV. Tudnivalók az 1915/16. iskolai évre 105

BUDAPEST
SZÉKES-
FŐVÁROS

BUDAPEST
SZÉKES-
FŐVÁROS